ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

Kingdom of Cambodia

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Nation Religion King

ច្បាប់

LAW

ស្តីពី

ON

ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ROAD TRAFFIC

មាតិកាភាសាខ្មែរ   Contents

វិសោធនកម្ម៖ ២៦ មករា ២០១៧

មាតិកា
ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ទំព័រ

ជំពូកទី១ ៖ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ.....................................១

មាត្រា១ ៖ គោលបំណង.....................................១

មាត្រា២ ៖ គោលដៅ.....................................១

មាត្រា៣ ៖ វិសាលភាព.....................................១

មាត្រា៤ ៖ ការកំណត់និយមន័យនៃពាក្យដែលប្រើក្នុងច្បាប់ចរាចរណ៍.....................................១

ជំពូកទី២ ៖ សញ្ញាចរាចរណ៍.....................................៥

មាត្រា៥ ៖ សញ្ញាចរាចរណ៍.....................................៥

មាត្រា៦ ៖ លំដាប់សិទ្ធិអាទិភាព.....................................៥

ជំពូកទី៣ ៖ អ្នកបើកបរយានជំនិះ.....................................៥

មាត្រា៧ ៖ ការប្រកាន់ស្តាំ.....................................៥

មាត្រា៨ ៖ ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃអ្នកបើកបរយានយន្ត.....................................៦

មាត្រា៩ ៖ ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ.....................................៧

មាត្រា១០ ៖ ការប្រើប្រាស់គន្លងផ្លូវ.....................................៧

មាត្រា១១ ៖ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍.....................................៨

មាត្រា១២ ៖ ការបើកបរត្រង់ផ្លូវវង្វង់មូលឬខឿនបែងចែកទ្រូងផ្លូវ.....................................៨

មាត្រា១៣ ៖ ការបើកបរទន្ទឹមគ្នា និងបើកបរកាត់ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ.....................................៨

មាត្រា១៤ ៖ ការសណ្តោងយានជំនិះ.....................................៨

មាត្រា១៥ ៖ កន្លែងរថយន្តក្រុងឈប់.....................................៨

មាត្រា១៦ ៖ ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះ.....................................៩

មាត្រា១៧ ៖ ការបន្ថយល្បឿនយានជំនិះ.....................................៩

មាត្រា១៨ ៖ ការរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាព.....................................១០

មាត្រា១៩ ៖ ការជែង.....................................១០

មាត្រា២០ ៖ ការជៀស.....................................១១

មាត្រា២១ ៖ ការកំណត់សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ.....................................១២

មាត្រា២២ ៖ ការឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើង.....................................១៤

មាត្រា២៣ ៖ ការឈប់ និងការចតនៅលើផ្លូវថ្នល់.....................................១៤

មាត្រា២៤ ៖ ការបើកទ្វារយានជំនិះ.....................................១៦

មាត្រា២៥ ៖ ការប្តូរទិសនៃយានជំនិះ.....................................១៦

មាត្រា២៦ ៖ ករណីមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់.....................................១៧

ជំពូកទី៤ ៖ ការប្រើភ្លើង និងសូរសព្ទយានជំនិះ.....................................១៨

មាត្រា២៧ ៖ ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាយានជំនិះ.....................................១៨

មាត្រា២៨ ៖ ការប្រើប្រាស់សូរស័ព្ទយានជំនិះ..២១

មាត្រា២៩ ៖ ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញា និងសញ្ញាសូរស័ព្ទយានពិសេស......................២១

មាត្រា៣០ ៖ ការហាមបំពាក់ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអរផ្សេងៗ...២២

ជំពូកទី៥ ៖ ថ្មើរជើង និងអ្នកជិះ ឬអ្នកដឹកសត្វ..២២

មាត្រា៣១ ៖ ថ្មើរជើង និងអ្នកអូស ឬអ្នករុញរទេះដៃ..២២

មាត្រា៣២ ៖ ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ..២៣

មាត្រា៣៣ ៖ អ្នកជិះ អ្នកដឹក ឬអ្នកបរសត្វ...២៣

ជំពូកទី៦ ៖ ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍..២៤

មាត្រា៣៤ ៖ សមត្ថកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍..២៤

មាត្រា៣៥ ៖ អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍........២៤

មាត្រា៣៦ ៖ គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្តាលឲ្យខូចខាតតែសម្ភារៈ...............................២៤

មាត្រា៣៧ ៖ គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្តាលឲ្យរងរបួស ឬបាត់បង់ជីវិត........................២៥

មាត្រា៣៨ ៖ គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារទូត ឬបេសកកម្មទូត.........២៥

ជំពូកទី៧ ៖ ការគ្រប់គ្រងយាន និងការដឹកជញ្ជូន...២៥

មាត្រា៣៩ ៖ ការចេញបណ្ណបើកបរយានយន្ត..២៥

មាត្រា៤០ ថ្មី ៖ ប្រភេទបណ្ណបើកបរយានយន្ត..២៥

មាត្រា៤១ ថ្មី ៖ល័ក្ខខ័ណ្ឌបណ្ណបើកបរ...២៦

មាត្រា៤២ ៖ សុពលភាពនៃបណ្ណបើកបរ...២៧

មាត្រា៤៣ ៖ ពិន្ទុនៃប័ណ្ណបើកបរ..២៧

មាត្រា៤៤ ៖ ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្ណពិន្ទុ..២៩

មាត្រា៤៥ ៖ បណ្ណបើកបរសម្រាប់ជនបរទេស..៣០

មាត្រា៤៦ ៖ ការគ្រប់គ្រងសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត...៣១

មាត្រា៤៧ ថ្មី ៖ ការផ្តល់ផ្លាកលេខ និងបណ្ណសម្គាល់យានយន្ត.....................................៣១

មាត្រា៤៨ ថ្មី ៖ កាតព្វកិច្ចម្ចាស់ហាងលក់យានយន្ត...៣១

មាត្រា៤៩ ៖ ការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត......................................៣២

មាត្រា៥០ ៖ ការគ្រប់គ្រងមជ្ឈមណ្ឌលត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត.......៣៣

មាត្រា៥១ ៖ កាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងលើយានយន្ត...៣៣

មាត្រា៥២ ៖ ការគ្រប់គ្រងយានដ្ឋានជួសជុល និងកែច្នៃដំឡើងយានយន្ត...................៣៣

មាត្រា៥៣ ៖ ការធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន...៣៣

មាត្រា៥៤ ៖ សុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន............................៣៣

មាត្រា៥៥ ៖ សំណុំលិខិតសម្រាប់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន..៣៤

មាត្រា៥៦ ៖ ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញ និងមនុស្ស...៣៤

មាត្រា៥៧ ៖ ការកំរិតទម្ងន់ និងទំហំយានដឹកជញ្ជូនទំនិញ...៣៥

មាត្រា៥៨ ៖ ប្រាក់ថ្លៃសេវា និងប្រាក់ពិន័យ..៣៥

ជំពូកទី៨ ៖ យន្តការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក....................................៣៦
មាត្រា៥៩ ៖ សមាសភាព និងតួនាទីភារកិច្ចគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាព ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក....................................៣៦
ជំពូកទី៩ ៖ សមត្ថកិច្ច និងសិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក..៣៦
មាត្រា៦០ ៖ មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍....................................៣៦
មាត្រា៦១ ៖ ការឃាត់យានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ....................................៣៧
មាត្រា៦២ ៖ ការដកហូតទុកបណ្ណបើកបរ....................................៣៧
មាត្រា៦៣ ៖ ការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរ និងយានជំនិះ....................................៣៧
មាត្រា៦៤ ៖ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ទៅតុលាការ....................................៣៧
មាត្រា៦៥ ៖ ការផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍....................................៣៨
មាត្រា៦៦ ៖ ករណីឃាត់យានជំនិះ ដើម្បីធ្វើការផាកពិន័យ....................................៣៨
មាត្រា៦៧ ៖ ការស្ទួចយានជំនិះ....................................៣៨
មាត្រា៦៨ ៖ ការពិនិត្យ ការអង្កេត ការកត់ត្រាបទល្មើសចរាចរណ៍....................................៣៩
មាត្រា៦៩ ៖ ការពិន័យបទល្មើសចរាចរណ៍....................................៣៩
មាត្រា៧០ ៖ សិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ារបស់ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស....................................៣៩
ជំពូកទី១០ ៖ ទោសប្បញ្ញត្តិ....................................៣៩
មាត្រា៧១ ៖ បទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍....................................៣៩
មាត្រា៧២ ៖ ការទទួលខុសត្រូវទាំងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ និងរដ្ឋប្បវេណីរបស់អ្នកបើកបរ.....៣៩
មាត្រា៧៣ ៖ ការរំលោភលើរាងកាយ កិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក....................................៣៩
មាត្រា៧៤ ៖ ករណីមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ប្រើសិទ្ធិអំណាចរំលោភ...........៤០
មាត្រា៧៥ ថ្មី ៖ ករណីបើកបរយានដែលគ្មានបណ្ណបើកបរ ឬបណ្ណបើកបរត្រូវព្យួរ ទុក ឬទុកជាមោឃៈ....................................៤០
មាត្រា៧៦ ៖ ករណីរារាំងដល់ការឃាត់យានជំនិះ....................................៤០
មាត្រា៧៧ ថ្មី ៖ ករណីបើកបរយានជំនិះក្នុងពេលស្រវឹង....................................៤០
មាត្រា៧៨ ៖ ករណីប្រើប្រាស់ឯកសារក្លែងក្លាយ....................................៤១
មាត្រា៧៩ ៖ ករណីចេញឲ្យប្រើប្រាស់ឯកសារក្លែងក្លាយ....................................៤១
មាត្រា៨០ ៖ ការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយជាឧបសគ្គដល់ចរាចរណ៍ សាធារណៈ....................................៤១
មាត្រា៨១ ៖ ករណីមិនគោរពសញ្ញាបញ្ជារបស់មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច....................................៤១
មាត្រា៨២ ថ្មី ៖ ករណីប្រើប្រាស់យានជំនិះគ្មានបណ្ណសម្គាល់យាន និងផ្លាកលេខ............៤១
មាត្រា៨៣ ៖ ករណីបង្កឲ្យមានរបួសដោយអចេតនាបណ្តាលឲ្យអសមត្ថភាពការងារ.....៤១
មាត្រា៨៤ ៖ ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌនៃមាត្រា៨៣....................................៤២
មាត្រា៨៥ ៖ ករណីបង្កឲ្យស្លាប់ដោយអចេតនា....................................៤៣

មាត្រា៨៦	៖	ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌនៃមាត្រា៨៥..៤៤
មាត្រា៨៧	៖	ការជៀសផុតពីបណ្ដឹងអាជ្ញា..៤៤
ជំពូកទី១១	៖	**អន្តរប្បញ្ញត្តិ..៤៥**
មាត្រា៨៨	៖	ការទុកជានិរាករណ៍នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ......................................៤៥
មាត្រា៨៩	៖	ការទុកជានិរាករណ៍នៃបណ្ណបើកបរ..៤៥
មាត្រា៩០ថ្មី	៖	ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៧ និងចំណុចទី ១១ និងទី១២ មាត្រា៨...៤៥
មាត្រា៩១	៖	ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិចែងក្នុងមាត្រា៤៣ និង៤៤ ជំពូកទី៧...................៤៥
ជំពូកទី១២	៖	**អវសានប្បញ្ញត្តិ...៤៥**
មាត្រា៩២	៖	ការនិរាករណ៍ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោកឆ្នាំ២០០៧...........................៤៥

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០១១៥/០០១

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមររដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០១៩៦/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឲ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៣ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំលើកទី៦ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០១១៧/០០២

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា៨ មាត្រា៤០ មាត្រា៤១ មាត្រា៤៧ មាត្រា៤៨ មាត្រា៧៥ មាត្រា៧៧ មាត្រា៨២ និងមាត្រា៩០ នៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលត្រូវប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១១៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

ច្បាប់

ស្តីពី

ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ROYAUME DU CAMBODGE • LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា១ ..

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងធានាសុវត្ថិភាព សណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក និងធានាការពារសុខភាពនិងអាយុជីវិតមនុស្ស សត្វ ទ្រព្យសម្បត្តិ និងបរិស្ថាន។

មាត្រា២ ..

ច្បាប់នេះមានគោលដៅដូចតទៅ៖

- ផ្តល់ការយល់ដឹងអំពីសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
- គ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
- រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
- ទប់ស្កាត់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលបណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់។

មាត្រា៣..

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះរាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងចរាចរណ៍ផ្លូវគោក នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា៤ ..

វាក្យសព្ទដែលប្រើប្រាស់ក្នុងច្បាប់នេះ មាននិយមន័យដូចខាងក្រោម៖

- **ផ្លូវថ្នល់** ហៅថាផ្លូវ សំដៅដល់ទំហំទាំងមូលរួមមានតួផ្លូវ ទ្រូងផ្លូវ ជាយផ្លូវ ឬចិញ្ចើមផ្លូវ ស្ពាន ស្ពានអាកាស ស្ពានរំលង ផ្លូវរូង និងកំពង់ចម្លងតភ្ជាប់ផ្លូវថ្នល់
- **ផ្លូវជាតិ** សំដៅដល់ផ្លូវដែលមានចរាចរណ៍ច្រើន៖
  - ក- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីរាជធានីភ្នំពេញ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងនៃខេត្តនីមួយៗនៅទូទាំងប្រទេស។
  - ខ- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងនៃខេត្តមួយទៀត។
  - គ- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីផ្លូវជាតិ ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវជាតិ។
  - ឃ- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវជាតិ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងនៃខេត្តមួយ។
  - ង- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវជាតិឬផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់តំបន់សំខាន់ៗ ដូចជាកំពង់ផែ ស្ថានីយរថភ្លើង អាកាសយានដ្ឋាន តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស រមណីយដ្ឋាន ទេសចរណ៍ ច្រកទ្វារព្រំដែន តំបន់មានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗផ្សេងទៀត។
  - ច- ផ្លូវសំខាន់ៗរបស់ជាតិ មានចរាចរណ៍ច្រើនដែលកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល តាមសំណើ របស់ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។
- **ផ្លូវខេត្ត** សំដៅដល់ផ្លូវដែលមានចរាចរណ៍មធ្យម៖
  - ក- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ។
  - ខ- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវជាតិ ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវខេត្ត។
  - គ- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវខេត្តឬផ្លូវក្រុង ឆ្ពោះទៅកាន់ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ។

ឃ- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវខេត្ត។

ង- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវខេត្ត ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវខេត្ត។

ច- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវខេត្ត ឬផ្លូវក្រុង ឬផ្លូវទីប្រជុំជននានាក្នុងខេត្ត ទៅកាន់តំបន់សំខាន់ៗ ដូចជាកំពង់ផែ ស្ថានីយរថភ្លើង អាកាសយានដ្ឋាន តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ ច្រកទ្វារព្រំដែនទ្វេភាគីតំបន់ មានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ចមធ្យមផ្សេងទៀត។

- **ផ្លូវជនបទ** សំដៅដល់៖

ក- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីផ្លូវជាតិ ផ្លូវខេត្ត ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ និងទៅភូមិ។

ខ- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ។

គ- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ទៅទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់។

ឃ- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ ទៅទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់។

ង- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ ទៅភូមិ។

ច- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីភូមិទៅភូមិ។

ឆ- ផ្លូវក្នុងភូមិ។

- **ផ្លូវល្បឿនលឿន** សំដៅដល់ផ្លូវសម្រាប់យានយន្តធ្វើចរាចរណ៍ មានបរិក្ខារចែកទ្រូងផ្លូវជាពីរចំណែកខុសទិសគ្នា ឬចែកជាគន្លងផ្លូវ គ្មានកន្លែងផ្លូវប្រសព្វលើផ្ទៃរាបមួយ ឬត្រូវមានផ្លូវប្រសព្វតិចបំផុតក្នុងករណីចាំបាច់ និងបំពាក់គ្រប់គ្រាន់នូវបរិក្ខារផ្លូវថ្នល់ដើម្បីធានានូវលំហូរចរាចរណ៍អត់ឈប់ សុវត្ថិភាព និងដើម្បីបន្ថយពេលវេលាធ្វើដំណើរ និងមានកន្លែងកំណត់សម្រាប់ឲ្យយានយន្ត ចេញ និងចូលផ្លូវល្បឿនលឿន

- **បរិក្ខារផ្លូវថ្នល់** សំដៅដល់ទីចំណត ទីសំចត ភ្លើងសញ្ញា ផ្លាកសញ្ញាកំណត់ល្បឿន ផ្លាកសញ្ញាបង្ហាញផ្លូវ សញ្ញាចន្លោះគម្លាត គំនូសសញ្ញា ឬរបាំង ឬបរិក្ខារបែងចំណែកផ្លូវ រង្វង់មូល ខឿនបែងចែកទិសចរាចរណ៍ ថ្មចិញ្ចើមផ្លូវ ជញ្ជាំង របងការពារ បង្គោលគីឡូម៉ែត្រ បង្គោលសញ្ញាកំណត់ព្រំ ព្រមទាំងផ្លាកសញ្ញា និងឧបករណ៍បំពាក់ផ្សេងទៀតនៅតាមបណ្តោយផ្លូវថ្នល់

- **ទ្រូងផ្លូវ** សំដៅដល់ចំណែកនៃផ្លូវទុកសម្រាប់ឲ្យយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍

- **ជាយផ្លូវ** សំដៅដល់ផ្នែកសងខាងនៃទ្រូងផ្លូវនៅក្រៅទីប្រជុំជន ដែលយានជំនិះអាចចតនៅទីនោះបានក្នុងករណីចាំបាច់

- **ចិញ្ចើមផ្លូវ** សំដៅដល់ផ្នែកសងខាងនៃទ្រូងផ្លូវនៅក្នុងទីប្រជុំជន ដែលរៀបចំទុកសម្រាប់ថ្មើរជើងធ្វើដំណើរ ដាំដើមឈើ និងបង្កប់បរិក្ខារបម្រើផលប្រយោជន៍សេវាសាធារណៈ

- **គន្លងផ្លូវ** សំដៅដល់ចំណែកមួយនៃទ្រូងផ្លូវ ខណ្ឌដោយគំនូសឬបរិក្ខារបែងចំណែកផ្លូវតាម បណ្តោយទ្រូងផ្លូវ ដែលមានទទឹងគ្រប់គ្រាន់អាចឲ្យយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍បានមួយជួរ

- **ទីប្រជុំជន** សំដៅដល់ទីកន្លែងដែលមានអគារឬគេហដ្ឋានសង់ជិតៗគ្នា ហើយផ្លូវចេញឬចូលនៅទីនោះមានដាក់ផ្លាកសញ្ញាប្រាប់ទីប្រជុំជន ឈ្មោះទីប្រជុំជនសម្គាល់ការចូល ឬឈ្មោះ ទីប្រជុំជនដែលមានគំនូសបន្ទាត់ទ្រូងពណ៌ក្រហមសម្គាល់ការចេញពីទីប្រជុំជនតាមដងផ្លូវ និងមានមនុស្សធ្វើចរាចរណ៍ឆ្លងកាត់ទៅមកច្រើន
- **កន្លែងផ្លូវប្រសព្វឬផ្លូវប្រសព្វ** សំដៅដល់កន្លែងប្រសព្វនៃផ្លូវពីរឬច្រើន ដែលមានផ្ទៃតែមួយ និងមិនកំណត់មុំនៃអ័ក្សរបស់ទ្រូងផ្លូវឡើយ។ ផ្លូវប្រសព្វអាចមានរាងជា +, X, T, Y ឬរង្វង់មូលជាដើម
- **រង្វង់មូល** សំដៅដល់កន្លែងផ្លូវប្រសព្វដែលនៅចំកណ្ដាលមានខឿនជារាងរង្វង់មូល មានផ្លាកសញ្ញាបង្ហាញទិសចរាចរណ៍ និងមានទ្រូងផ្លូវឯកទិសព័ទ្ធជុំវិញដោយសញ្ញាព្រួញប្រាប់ទិសចរាចរណ៍
- **ច្រកចេញចូលផ្ទះឯកជន** សំដៅដល់ច្រកផ្លូវចេញចូលផ្ទះដែលមានផ្ទៃរាបស្មើភ្ជាប់ជាមួយផ្លូវសាធារណៈ និងមិនមែនជាចិញ្ចើមផ្លូវ
- **ឈប់** សំដៅដល់ការនៅស្ងៀមនៃយានជំនិះលើទ្រូងផ្លូវមួយរយៈពេលខ្លី ដែលមានអ្នកបើកបរស្ថិតនៅជាប់នឹងចង្កូតឬក្បែរយានជំនិះខ្លួន ដើម្បីឲ្យអ្នកដំណើរឬយានជំនិះដទៃទៀតឆ្លងកាត់ ឬដើម្បីអែបខាងដាក់ទំនិញ ឬអ្នកដំណើរឡើងចុះ
- **ចត** សំដៅដល់ការទុកឲ្យយានជំនិះនៅស្ងៀមក្នុងរយៈពេលយូរឬឆាប់ ដែលអ្នកបើកបរអាច ដើរចោលយានជំនិះរបស់ខ្លួនបាន
- **អ្នកបើកបរ** សំដៅដល់អ្នកបញ្ជាយានជំនិះគិតទាំងអ្នកជិះសត្វ អ្នកដឹកសត្វ និងអ្នកបរសត្វ នៅលើផ្លូវ
- **មួកសុវត្ថិភាព** សំដៅដល់មួកសុវត្ថិភាពតាមស្តង់ដាជាតិដែលទទួលស្គាល់ដោយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច សម្រាប់ពាក់នៅពេលធ្វើដំណើរតាមទោចក្រយានយន្តឬត្រីចក្រយានយន្តក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការរងរបួសក្បាលនៅពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍កើតឡើង
- **ឧបករណ៍បច្ចេកទេស** សំដៅដល់ឧបករណ៍សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យល្បឿន ឬជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀន ឬឧបករណ៍ប្រមូលរូបភាពនិងព័ត៌មានជាអាទិ៍
- **ឧបករណ៍សញ្ញា** សំដៅដល់ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ដោយភ្នាក់ងារចរាចរណ៍សម្រាប់ផ្តល់ជា សញ្ញាក្នុងការបញ្ជាឲ្យឈប់។ ឧបករណ៍សញ្ញានេះបញ្ចេញភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅពេលងងឹត
- **យានជំនិះឬយាន** សំដៅដល់យានសម្រាប់ដឹកមនុស្សឬទំនិញនៅលើផ្លូវ ឬសម្រាប់សណ្តោង ឬត្រូវគេសណ្តោងទោះមានឬគ្មានម៉ាស៊ីន
- **រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរធុនតូច** សំដៅដល់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមានចំណុះចាប់ពី១០ (ដប់)នាក់ ដល់២០(ម្ភៃ)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ
- **រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរធុនធំ** សំដៅដល់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមានចំណុះលើសពី២០ (ម្ភៃ)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ

- **យានយន្ត** សំដៅដល់យានគ្រប់ប្រភេទ ដែលធ្វើចរាចរណ៍ដោយម៉ាស៊ីននៅលើផ្លូវថ្នល់
- **រថយន្តគ្រួសារ** សំដៅដល់រថយន្តដែលមានផ្ទុកមនុស្សមិនលើសពី៩(ប្រាំបួន)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ។ រថយន្តប្រភេទនេះអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈគ្រួសារ
- **រថយន្តធុនស្រាល** សំដៅដល់រថយន្តដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី៣,៥ (បីក្បៀស ប្រាំ)តោន
- **រថយន្តធុនធ្ងន់** សំដៅដល់រថយន្តដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី៣,៥(បីក្បៀសប្រាំ) តោនឡើងទៅ
- **រថយន្តក្រុង** សំដៅដល់រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរធុនធំដែលបម្រើសេវាដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ លើកំណាត់ផ្លូវមានកំណត់ក្នុងរាជធានីឬទីក្រុង និងយកកម្រៃ
- **យានយន្តកសិកម្មកែច្នៃ** សំដៅដល់យានយន្តបករណ៍កែច្នៃសម្រាប់បម្រើការងារកសិកម្ម ដូចជា យានយន្តច្រូតស្រូវ យានយន្តបោកបែនស្រូវ និងយានយន្តកិនស្រូវ ជាអាទិ៍
- **យានយន្តបករណ៍** សំដៅដល់យានយន្តពិសេសដែលមានឧបករណ៍ គ្រឿងចក្របំពាក់បន្ថែម គ្មានផ្ទុកមនុស្ស ឬគ្មានផ្ទុកទំនិញនៅក្រៅកាប៊ីន ដូចជារថយន្តលាយស៊ីម៉ងត៍ឬរថយន្តសម្រាប់ បម្រើការងារសាងសង់ផ្លូវ ស្ពានជាអាទិ៍
- **រថយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញនិងអ្នកដំណើរ** សំដៅដល់រថយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញរបស់អ្នកដទៃឬផ្ទាល់ខ្លួន និងដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ
- **អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ** សំដៅដល់អ្នកបើកបរនិងថ្មើរជើងដែលធ្វើដំណើរនៅលើផ្លូវ
- **ទម្ងន់ទទេរបស់យាន** សំដៅដល់ទម្ងន់របស់យានដែលគ្មានមនុស្សឬគ្មានទំនិញ ប៉ុន្តែមាន ប្រេងឥន្ធនៈសម្រាប់ផ្តល់ឲ្យយាន មានឧបករណ៍ជួសជុល និងកង់បម្រុង
- **ទម្ងន់ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន** សំដៅដល់ផលបូកទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្សនិងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញដែល កំណត់ដោយរោងចក្រផលិតយាន
- **ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាន** សំដៅដល់ផលបូកសរុបទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន។ ប្រសិនបើយានមានសណ្តោង ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យានគឺជា ផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ
- **ទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន** សំដៅដល់ផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្សនិងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញអនុញ្ញាត។ ប្រសិនបើយានមានសណ្តោង ទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ
- **ទម្ងន់សរុបជាក់ស្តែងរបស់យាន** សំដៅដល់ផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្សនិងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញជាក់ស្តែង
- **ទំនិញ** សំដៅដល់សម្ភារៈ វត្ថុ ដី ថ្ម ក្រួស ខ្សាច់ ប្រេងឥន្ធនៈ សត្វ និងវត្ថុផ្សេងៗទៀតដែល ដឹកជញ្ជូនតាមយានជំនិះ
- **រ៉ឺម៉ក** សំដៅដល់យានសម្រាប់ផ្អក់ជាមួយរថយន្តឬយានជំនិះផ្សេងទៀត

- **ស៊ីមីរ៉ូម៉ក** សំដៅដល់យានសម្រាប់ផ្តក់ជាប់នឹងក្បាលរថយន្តសណ្តោង។

ជំពូកទី២
សញ្ញាចរាចរណ៍

មាត្រា៥.-

សញ្ញាចរាចរណ៍ផ្លូវគោករួមមាន ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមផ្លូវ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវ សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ និងសញ្ញាផ្សេងៗទៀត។

ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ និងគំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវ ត្រូវរៀបចំជាប្រព័ន្ធទាក់ទងស៊ីចង្វាក់គ្នាជាហូរហែនៅតាមកន្លែងមានសារប្រយោជន៍ ដែលធ្វើឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ងាយស្រួលមើលឃើញ។

សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់នៅតាមដងផ្លូវដែលមានលក្ខណៈមិនអចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវដាក់ក្នុងចម្ងាយសមស្រប ល្មមគ្រប់គ្រាន់តាមប្រភេទផ្លូវ ចំណាត់ថ្នាក់ផ្លូវ និងស្ថានភាពផ្លូវ ដែលអាចធ្វើឲ្យអ្នកបើកបរមានស្មារតី ប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនបាន។

ហាមបិទក្រដាសឬរបស់ផ្សេងៗទៀត ឬគូសវាសនៅលើផ្លាកសញ្ញា ឬប្រើប្រាស់ទម្រផ្លាកសញ្ញា ឬនៅលើសម្ភារៈអ្វីផ្សេងៗទៀតដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សញ្ញាចរាចរណ៍ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យអ្នកបើកបរ មិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ច្បាស់បានល្អ ឬយល់ខ្លឹមសារសញ្ញាចរាចរណ៍មិនបានត្រឹមត្រូវ ឬធ្វើ ឲ្យអ្នកបើកបរចាំងភ្នែក។

រូបភាពនិងខ្លឹមសារស្តីពីសញ្ញាចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៦.-

លំដាប់សិទ្ធិអាទិភាពត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

១- ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍មានសិទ្ធិអាទិភាពលើបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍។

២- ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍មានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍។

៣- សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍មានសិទ្ធិអាទិភាពលើភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមដងផ្លូវ និងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ទាំងឡាយ។

ជំពូកទី៣
អ្នកបើកបរយានជំនិះ

មាត្រា៧.-

ការបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវប្រកាន់ស្តាំជានិច្ច។ គ្រប់យានជំនិះដែលមានចលនានៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវតែមានអ្នកបើកបរ។

រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី១៦(ដប់ប្រាំមួយ)តោន ឬរថយន្តដឹកអ្នកដំណើរដែលផ្ទុកអ្នកដំណើរចាប់ពី៣៥(សាមសិបប្រាំ)នាក់ឡើង ត្រូវមានអ្នកបើកបរ១(មួយ)នាក់និងជំនួយការបើកបរ១(មួយ)នាក់ ដែលកាន់បណ្ណបើកបរត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទរថយន្តអមជាមួយ ស្របតាមប្រភេទផ្លូវ ចម្ងាយផ្លូវ និងពេលវេលាធ្វើដំណើរ។

មាត្រា៨ .. ថ្មី

គ្រប់អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវអនុវត្តនូវវិធានការដូចតទៅ៖

១- ត្រូវមានបណ្ណបើកបរចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តដូចខាងក្រោម៖

– រថយន្តគ្រប់ប្រភេទ

– ទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក និងត្រីចក្រយានយន្ត

– យានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងលើសពី១២៥(មួយរយម្ភៃប្រាំ)សង់ទីម៉ែត្រគូបឡើងទៅ ឬមានថាមពលអគ្គិសនីលើសពី១១(ដប់មួយ)គីឡូវ៉ាត់។ ចំពោះយានយន្ត ដែលមានទំហំស៊ីឡាំងចាប់ពី១២៥(មួយរយម្ភៃប្រាំ)សង់ទីម៉ែត្រគូបចុះក្រោម ឬមានថាមពលអគ្គិសនីចាប់ពី១១(ដប់មួយ)គីឡូវ៉ាត់ចុះក្រោម អ្នកបើកបរមិនតម្រូវឲ្យមានបណ្ណបើកបរឡើយ ប៉ុន្តែត្រូវមានអាយុយ៉ាងតិច១៥(ដប់ប្រាំ)ឆ្នាំឡើងទៅ ដោយមានអត្តសញ្ញាណបណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណណាមួយ។

២- នៅពេលបើកបរយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវមានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ច ហើយស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលអាចធ្វើសកម្មភាពបើកបរបានយ៉ាងស្រួល និងឆាប់រហ័ស ជាពិសេសលទ្ធភាពនៃការធ្វើចលនាមិនត្រូវឲ្យមានការរំខានឡើយ។

៣- ហាមធ្វើឲ្យរំខានដល់អ្នករស់នៅជាប់តាមដងផ្លូវនិងអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ។

៤- ហាមពិសាគ្រឿងស្រវឹង ដែលបណ្តាលឲ្យមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី០,២៥ (សូន្យក្បៀសម្ភៃប្រាំ)មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី០,៥០(សូន្យក្បៀសហាសិប)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

៥- ហាមបើកបរយានជំនិះដែលមានកង់ច្រវាក់ដែកផ្ទាល់លើទ្រូងផ្លូវ។ យានជំនិះប្រភេទនេះ ត្រូវដឹកតាមយានជំនិះដែលមានប្រភេទកង់កៅស៊ូ។

៦- ហាមប្រើទូរស័ព្ទនៅពេលកំពុងបើកបរយានជំនិះ ដោយគ្មានឧបករណ៍សំឡេងភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង។

៧- ហាមផ្ទុកអ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬវត្ថុផ្សេងៗដែលនាំឲ្យបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរ។

៨- ទោចក្រយានយន្តអាចផ្ទុកមនុស្សពីរនាក់និងអាចបន្ថែមបានកុមារមួយនាក់។ អ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្តនិងអ្នករួមដំណើរ ព្រមទាំងកុមារដែលមានអាយុចាប់ពី៣(បី)ឆ្នាំឡើងទៅ ត្រូវពាក់មួកសុវត្ថិភាពឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ អ្នកបើកបរត្រីចក្រយានយន្តនិងអ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវពាក់មួកសុវត្ថិភាពឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

៩- នៅក្នុងទីប្រជុំជនអ្នកបើកបរនិងអ្នករួមដំណើរជិះកៅអីមុខនៃរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាព។

១០-នៅក្រៅទីប្រជុំជនអ្នកបើកបរនិងអ្នករួមដំណើរទាំងអស់តាមរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាព ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩០ថ្មី នៃច្បាប់នេះ។

១១- កុមារអាយុតិចជាង១០(ដប់)ខែ ត្រូវដាក់ក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារដេកនិងមានខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឲ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត។

១២-កុមារមានអាយុចាប់ពី១០(ដប់)ខែទៅក្រោម៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ ត្រូវអង្គុយក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារ ដែលមានខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឲ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត។

១៣- ហាមកុមារអាយុក្រោម១០(ដប់)ឆ្នាំ អង្គុយនៅកៅអីមុខនៃរថយន្ត។

មាត្រា៩ ៈ

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ហើយដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាបែងចែកទិសចរាចរណ៍ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើប្រាស់ពាក់កណ្តាលទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងស្តាំ ដោយបើកបរកៀកទៅខាងស្តាំ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិសដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាបែងចែកគន្លងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរកៀកទៅ ខាងស្តាំលើកលែងតែត្រូវការបត់ឆ្វេង។ អ្នកបើកបរអាចប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេងបាននៅពេលជែងឬ ឈប់។ ដោយឡែកនៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា១០ ៈ

នៅលើគន្លងផ្លូវតម្រូវសម្រាប់យានជំនិះប្រភេទណាមួយ អ្នកបើកបរយានជំនិះប្រភេទដទៃមិនត្រូវបើកបរចូលក្នុងគន្លងនេះទេ លើកលែងតែត្រូវចាកចេញឬចូលទៅក្នុងគន្លងផ្លូវរបស់ខ្លួន។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ហើយមានគំនូសបែងចែកទ្រូងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវ ប្រកាន់យកចំណែកផ្លូវខាងស្តាំ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិសដែលមានគន្លងផ្លូវពីរឬច្រើន អ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំ បំផុត។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង អ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរផ្ទុយគ្នា ហើយនៅលើចំណែកផ្លូវនៃទិសនីមួយៗដែលមានគន្លងផ្លូវពីរឬច្រើន អ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំបំផុត។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀត ខ្លាំងអ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍។

ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង ដូចមានចែងនៅកថាខណ្ឌ៣និងកថាខណ្ឌ៤ខាងលើយានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយលឿនជាងយានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយទៀត មិនចាត់ទុកជាការជែងទៀយ។ ចំពោះអ្នកបើកបរយានជំនិះដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី៣,៥(បីក្បៀសប្រាំ)តោន ត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំជានិច្ច លើកលែងមានការបត់ឆ្វេងឬនៅពេលជែងអាចប្រើប្រាស់គន្លងផ្លូវផ្សេងទៀតបាន។ ដោយឡែកនៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវកំណត់

ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា១១ ..

ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺពណ៌លឿង ជាសញ្ញាឲ្យប្រុងប្រយ័ត្ន ត្រៀមឈប់ ពន្លឺពណ៌បៃតង ជាសញ្ញាអនុញ្ញាតឲ្យយានជំនិះចេញដំណើរ ពន្លឺពណ៌ក្រហមជាសញ្ញាឃាត់ឲ្យឈប់។

ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺក្រហមគឺជាសញ្ញាឃាត់ឲ្យឈប់ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខខ្សែបន្ទាត់គំនូសជាប់ពណ៌សកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវឬមុខគំនូសសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់។ បើគ្មានឧបសគ្គ នៅខាងមុខ យានជំនិះខាងស្តាំបំផុតអាចបត់ស្តាំបានដោយប្រុងប្រយ័ត្ន លើកលែងតែមានភ្លើងសញ្ញាព្រួញក្រហមហាមបត់ស្តាំ។

មាត្រា១២ ..

អ្នកបើកបរត្រូវវាងតាមស្តាំដៃ នៅគ្រប់រង្វង់មូលឬខឿនបែងចែកទ្រូងផ្លូវ ដែលជាឧបសគ្គនៃចលនា ត្រង់ទៅមុខរបស់យានជំនិះ លើកលែងតែមានកំណត់ផ្សេង។

មាត្រា១៣ ..

អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកបរទន្ទឹមគ្នានៅលើទ្រូងផ្លូវឬគន្លងផ្លូវតែមួយទេ។ អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកបរ កាត់ឬជែងក្បួនយោធា ឬក្បួននគរបាល ឬក្បួនគណៈប្រតិភូ ឬក្បួនដង្ហែផ្លូវការ។

មាត្រា១៤ ..

បែបបទនៃការសណ្តោង ត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម៖

- ចំពោះការថ្ពក់សណ្តោងយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើខ្សែកាប ឬដងដែក ឬឧបករណ៍សម្រាប់ថ្ពក់ ដែលធានាជាប់មាំល្អនិងងាយស្រួលក្នុងការបត់បែន
- ហាមអ្នកបើកបរប្រើខ្សែសណ្តោងចំពោះយានជំនិះដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី៥ (ប្រាំ) តោនឡើងទៅ
- ហាមអ្នកបើកបរសណ្តោងយានជំនិះលើសពីមួយគ្រឿង ឬសណ្តោងយានជំនិះដែលមាន សណ្តោងរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺម៉ក
- ហាមសណ្តោងទោចក្រយានឬទោចក្រយានយន្ត
- ហាមអ្នកបើកបរសណ្តោងរថយន្តគ្រប់ប្រភេទ ដែលមានអ្នកដំណើរនៅក្នុងនោះក្រៅពីអ្នកកាន់ចង្កូត
- រថយន្តដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺម៉ក ត្រូវមានសញ្ញាត្រីកោណសមបាតដែលមានកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌លឿងពីរដាក់នៅកាងរថយន្តខាងមុខអមសងខាងផ្លាកលេខ។

បច្ចេកទេសនៃការថ្ពក់សណ្តោងរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺម៉ក និងការដោះរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺម៉កចេញពីរថយន្ត ឬក្បាលរថយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា១៥

នៅកន្លែងរថយន្តក្រុងឈប់នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទត្រូវបន្ថយល្បឿន ហើយបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឲ្យរថយន្តក្រុងចេញ ចូល ឬឈប់បានដោយងាយស្រួល។

មាត្រា១៦ ..

ល្បឿនបើកបរយានជំនិះត្រូវកំណត់តាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ការកំណត់ល្បឿនសម្រាប់យានជំនិះត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ
- អ្នកបើកបរមិនត្រូវប្រើល្បឿនយឺតខុសប្រក្រតីដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដែលធ្វើឲ្យរំខានដល់យានជំនិះដទៃទៀតទេ។ អ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនយឺត ត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្តាំ ដើម្បីទុកឲ្យអ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនលឿនជែងពីខាងឆ្វេងដៃបានដោយងាយស្រួល
- អ្នកបើកបរណាដែលត្រូវបង្ខំចិត្តបន្ថយល្បឿនឲ្យយឺតខុសប្រក្រតី ត្រូវឲ្យដំណឹងដល់អ្នកបើកបរ ផ្សេងទៀតដោយប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន ហើយត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្តាំបំផុតនៃទ្រូងផ្លូវ
- បទប្បញ្ញត្តិកំណត់ល្បឿនមិនអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្ត ក្បួននគរបាល ក្បួនយោធា ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ យានយន្តពន្លត់អគ្គិភ័យ យានយន្តសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ និងយានយន្តខ្លះទៀតដែលបន្លឺសូរសព្ទ ភ្លើងសញ្ញាពិសេសនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ចឡើយ។

មាត្រា១៧ ..

ក្នុងគ្រប់ករណីអ្នកបើកបរត្រូវគ្រប់គ្រងលើល្បឿនបើកបររបស់ខ្លួនជានិច្ច ហើយត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនសមស្របទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ដើម្បីអាចបញ្ឈប់យានជំនិះបានទាន់ពេលវេលានិងដោយ គ្មានគ្រោះថ្នាក់។

អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

១- ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចង្អៀត។

២- ពេលជៀសរថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ឬរថយន្តដឹកជញ្ជូនកុមារ ដែលកំពុងឈប់ដាក់ អ្នកដំណើរឬកុមារឡើងចុះ។

៣- ពេលទៅជិតដល់ស្ពានឬជិតដល់ផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់។

៤- ពេលអាកាសធាតុមិនល្អដែលមិនអាចមើលឃើញបានឆ្ងាយនិងច្បាស់។

៥- ពេលប្តូរទិសចរាចរណ៍។

៦- កន្លែងផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវរអិល ផ្លូវប្រសព្វ ឬរង្វង់មូល។

៧- ពេលជិតដល់ទួលខ្ពស់ឬពេលចុះចំណោត។

៨- ពេលជៀសឬជែងក្បួនយានកំពុងឈប់ ឬនៅពេលជៀសឬជែងក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ។

៩- ពេលមានវត្ថុជាឧបសគ្គឬមានផ្ទះច្រើនកៀកជាប់ទ្រូងផ្លូវ។

១០- ក្នុងគ្រប់ករណីដែលមានផ្លាកសញ្ញាឲ្យបន្ថយល្បឿនឬសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់។

១១- កាលណាមានយានយន្តរបស់នគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ យានយន្តពន្លត់អគ្គិភ័យ យានយន្តសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ មានបន្លឺសូរសព្ទ ឬភ្លើងសញ្ញា ឬយានយន្តផ្សេងទៀតដែលមានបន្លឺសូរសព្ទ ឬភ្លើងសញ្ញា អ្នកប្រើ

ប្រាស់ផ្លូវទាំងអស់ត្រូវបន្ថយល្បឿន ហើយបើកបរអែបទៅខាងស្តាំ បើចាំបាច់ត្រូវឈប់នៅកៀនបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីសម្រួលផ្លូវឲ្យយានយន្តទាំងនេះធ្វើដំណើរទៅមុខដោយសុវត្ថិភាព។

១២- កន្លែងមានសាលារៀន មន្ទីរពេទ្យដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្បែរផ្លូវមិនលើសពី៥០ (ហាសិប) ម៉ែត្រ។

មាត្រា១៨ .-

យានយន្តដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅពីក្រោយយានយន្តមួយផ្សេងទៀត ត្រូវរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីជៀសវាងការប៉ះទង្គិច នៅពេលដែលយានយន្តខាងមុខបន្ថយល្បឿនឬឈប់ដោយចៃដន្យ។ ចន្លោះសុវត្ថិភាពសម្រាប់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលធ្វើចរាចរណ៍ នៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា១៩ .-

ក្នុងការជែង អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទត្រូវជែងទៅខាងឆ្វេង។ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរអាចជែងទៅខាងស្តាំបាន ប្រសិនបើអ្នកបើកបរយានដែលត្រូវគេជែងនោះ បាននិងកំពុងធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងឆ្វេង ហើយឈប់ ឬត្រៀមដើម្បីបត់ឆ្វេង។

២- មុននឹងជែង អ្នកបើកបរត្រូវដឹងច្បាស់ថា ការជែងនេះមិនបណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ដោយត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

ក- ឃើញច្បាស់ថា នៅខាងមុខគ្មានឧបសគ្គហើយអាចបើកបរចូលទៅក្នុងចរន្តចរាចរណ៍ប្រក្រតីវិញបាននៅពេលជែងរួច ដោយមិនរំខានដល់ការធ្វើចរាចរណ៍របស់អ្នកដទៃឡើយ។

ខ- គ្មានអ្នកបើកបរយានជំនិះណាមួយដែលនៅពីក្រោយខ្លួនចាប់ផ្តើមសុំជែងខ្លួន។

គ- គ្មានឲ្យសញ្ញាសុំជែងយានផ្សេងទៀត ពីអ្នកបើកបរយានជំនិះខាងមុខខ្លួន។

ឃ- ត្រូវដឹងច្បាស់ថាល្បឿនសមាមាត្ររវាងយានទាំងពីរ អាចឲ្យជែងក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតបាន។

ង- ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំជែង ដោយប្រើសញ្ញាប្តូរទិសខាងឆ្វេង ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវប្រើបន្ថែមភ្លើងកូត ហ្វាឆ្លាស់គ្នានៅពេលយប់ ឬស៊ីផ្លេនៅពេលថ្ងៃ លើកលែងតែក្នុងទីប្រជុំជនដែលការប្រើប្រាស់ស៊ីផ្លេសុំជែង ត្រូវហាមឃាត់។

ច- ត្រូវដឹងច្បាស់ថា អ្នកបើកបរយានជំនិះខាងក្រោយនិងខាងមុខបានដឹងអំពីការសុំជែង របស់ខ្លួនហើយ។

៣- នៅពេលដឹងថាយានខាងក្រោយសុំជែង អ្នកបើកបរយានខាងមុខត្រូវពិនិត្យចំណែកផ្លូវខាងមុខខ្លួន បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវឲ្យសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំឬលើកដៃឆ្វេងឡើងលើបត់ទៅស្តាំ និង បន្ថយល្បឿនអែបទៅខាងស្តាំ ជាសញ្ញាឲ្យអ្នកបើកបរយានខាងក្រោយដែលសុំជែងដឹងថាអាចជែងបាន។ ក្នុងករណីដែលអ្នកបើកបរខាងមុខពិនិត្យឃើញថានៅចំណែក

ផ្លូវខាងមុខខ្លួនមិនទំនេរឬមានឧបសគ្គ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្ដូរទិសខាងឆ្វេងឬលាតដៃឆ្វេងសន្ធឹងត្រង់ទៅខាងក្រៅជាសញ្ញាឲ្យដឹងថាការជែងពុំទាន់អាចធ្វើទៅបានទេ។

៤- នៅពេលជែង ត្រូវបង្កើនល្បឿននិងទុកចន្លោះពីយានមួយទៀតយ៉ាងតិច១(មួយ) ម៉ែត្រ។

៥- នៅលើទ្រូងផ្លូវគ្មានគំនូសបង្ខូត អ្នកបើកបរយានអាចជែងដោយប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវមួយចំហៀងទៀតបាន ប្រសិនបើទង្វើនេះមិនធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ឬរំខានដល់យានដែលបើកបរផ្ទុយនឹងទិសរបស់ខ្លួន។

៦- នៅពេលជែងផុត អ្នកបើកបរត្រូវធ្វើសញ្ញាប្ដូរទិសខាងស្ដាំវិញ ដើម្បីឲ្យដំណឹងថាខ្លួនត្រូវចូល ក្នុងចរន្តចរាចរណ៍របស់ខ្លួនវិញ។

៧-ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវមានគន្លងផ្លូវច្រើនតាមទិសចរាចរណ៍តែមួយសម្រាប់ទិសដៅផ្សេងគ្នា យានស្ថិតនៅគន្លងណាមួយបើកបរលឿនជាងយាននៅគន្លងណាមួយទៀត មិនចាត់ទុកជាការជែងឡើយ។

ហាមជែងគ្នានៅក្នុងករណីខាងក្រោម៖

- ជែងគ្នាជាបីជួរ(ជែងលើរថយន្តដែលកំពុងជែងគ្នា)
- កន្លែងមានសញ្ញាហាមជែង
- នៅកន្លែងផ្លូវកោងឬផ្លូវឡើងទួល លើកលែងតែការជែងនេះអាចទុកឲ្យផ្នែកទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេងគំនូសបង្ខូតកណ្ដាលនៅទំនេរបាន
- នៅជិតឬកន្លែងផ្លូវបត់ ផ្លូវខ្វែង ផ្លូវរអិល
- នៅកន្លែងកំពូលផ្លូវចោត ផ្លូវតូចចង្អៀត ឬផ្លូវដាក់សញ្ញាបន្ថយល្បឿន
- នៅលើស្ពានឬពេលចុះចំណោត
- នៅកន្លែងការដ្ឋាន
- នៅជិតឬកន្លែងកំណាត់ផ្លូវដែលទុកសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
- នៅផ្លូវក្រោមស្ពានឬផ្លូវរូង
- នៅពេលមើលឃើញមិនច្បាស់ ដូចជាពេលភ្លៀងខ្លាំង ចុះអ័ព្ទខ្លាំង ដីហុយខ្លាំង ឬផ្សែងខ្លាំង
- នៅជិតឬកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើងដែលគ្មានរបាំង
- នៅលើផ្លូវដែលមានទឹកលិច។

មាត្រា២០ ..

ក្នុងការជៀស៖

១- អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវជៀសគ្នាដោយប្រកាន់ស្ដាំដៃរៀងៗខ្លួន។

២- ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចង្អៀត ឬនៅលើផ្លូវដែលអាចមានគ្រោះថ្នាក់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿនរៀងៗខ្លួន។ ក្នុងករណីចាំបាច់ យានជំនិះទាំងពីរត្រូវឈប់ ហើយបើជាយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុនត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវដោយលើកដៃឬដោយស៊ីផ្លេនៅ

ពេលថ្ងៃ ឬប្រើភ្លើងហ្វាកូតជាសញ្ញានៅពេលយប់ ហើយរង់ចាំយានជំនិះដែលមកពីមុខបញ្ចេញសញ្ញាយល់ព្រមឲ្យទៅមុន ទើបធ្វើដំណើរទៅបាន។ ប៉ុន្តែបើជាយានជំនិះប្រភេទខុសគ្នា អ្នកបើកបរយានយន្តដែលមានទំហំធំត្រូវទុកផ្លូវឲ្យយានជំនិះដែលមានទំហំតូចជាងយានជំនិះរបស់ខ្លួនធ្វើដំណើរទៅមុន។

៣- ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវតូចដែលបរបានយានជំនិះតែមួយ ហើយមានកន្លែងមួយដែលអាចជៀសគ្នាបាន យានជំនិះណាដែលមកដល់កន្លែងនេះមុន ត្រូវឈប់រង់ចាំនៅកន្លែងនេះ ដើម្បីទុកឲ្យយានជំនិះមួយទៀតជៀសបានស្រួល។

៤- ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវចង្អៀត មិនអាចជៀសគ្នាបាន ហើយចាំបាច់មានយានជំនិះណាមួយត្រូវថយក្រោយ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

ក- ចំពោះយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុន ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវ ហើយត្រូវ មានការយល់ព្រមថយក្រោយពីយានមួយទៀត។

ខ- ចំពោះយានគ្មានសណ្តោងនិងយានមានសណ្តោង យានគ្មានសណ្តោងត្រូវថយក្រោយ។

គ- ចំពោះយានធុនស្រាល និងធុនធ្ងន់ យានធុនស្រាលត្រូវថយក្រោយ។

ឃ- ចំពោះរថយន្តដឹកទំនិញនិងរថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ រថយន្តដឹកទំនិញត្រូវថយក្រោយ។

៥- ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចោតហើយចង្អៀត យានជំនិះចុះចំណោតត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឲ្យ យានជំនិះឡើងចំណោតទៅមុន។

៦- ក្នុងការជៀសគ្នា យានជំនិះណាមើលឃើញនៅលើចំណែកផ្លូវរបស់ខ្លួនមានឧបសគ្គ ដូចជា ផ្លូវខូច ឬយានជំនិះឈប់ស្ងៀម យានជំនិះនោះត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឲ្យយានជំនិះមួយទៀតទៅមុន។

៧- នៅលើស្ពានចង្អៀតដែលបើកបរបានតែរថយន្តមួយគ្រឿង យានយន្តធុនធំត្រូវទុកសិទ្ធិឲ្យ យានយន្តធុនស្រាលទៅមុន។

៨- មុនពេលជៀសគ្នានៅពេលយប់ក្រៅទីប្រជុំជន ហើយគ្មានចង្កៀងអគ្គិសនី យានជំនិះទាំងពីរត្រូវបិទភ្លើងហ្វាហើយបើកភ្លើងកូតវិញ។

មាត្រា២១ ..

សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- គ្រប់អ្នកបើកបរនៅពេលទៅជិតដល់ផ្លូវប្រសព្វ ត្រូវបន្ថយល្បឿននិងពិនិត្យមើលចលនាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលខ្លួនត្រូវឆ្លងកាត់នោះ ហើយត្រូវធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត បើផ្លូវខាងមុខមិនស្រឡះល្អ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវធ្វើសញ្ញាឲ្យដំណឹងដល់អ្នកបើកបរដែលមកពីផ្លូវផ្សេងទៀត ដោយប្រើសញ្ញាសូរសព្ទពេលថ្ងៃ និងប្រើភ្លើងសញ្ញាកូត ហ្វាឆ្លាស់គ្នានៅពេលយប់។ នៅលើផ្លូវផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពឲ្យគេ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនមួយដែលអាចបញ្ឈប់យានខ្លួនបានដើម្បី ផ្តល់សិទ្ធិដល់យានដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិទៅមុន។

២- ទោះបីនៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌បៃតងដែលអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចរាចរណ៍ ទៅមុខបានក៏ដោយ ក៏អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកចូលទៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វឡើយ ប្រសិនបើអំពើនេះ អាចតម្រូវឲ្យខ្លួនបញ្ឈប់យានជំនិះនៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វដោយសារតែមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង។ ក្នុងករណីបែបនេះ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខផ្លូវប្រសព្វ ដើម្បីកុំឲ្យស្ទះចរាចរណ៍យានដែលមកពីទិសផ្សេងទៀត។

៣- នៅផ្លូវប្រសព្វដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវទុកសិទ្ធិឲ្យអ្នកបើកបរយានដែលមកពីស្តាំរបស់ខ្លួនទៅមុន។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីផ្លូវប្រសព្វបែកជាបីដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរយាននៅផ្លូវដែលចប់ត្រូវទុកសិទ្ធិឲ្យអ្នកបើកបរយាននៅលើផ្លូវបន្តទៅមុន។

៤- អ្នកបើកបរដែលទៅដល់រង្វង់មូល ទោះបីខ្លួនស្ថិតនៅលើផ្លូវប្រភេទណាក៏ដោយ ត្រូវផ្តល់ សិទ្ធិអាទិភាពឲ្យអ្នកបើកបរដែលស្ថិតនៅក្នុងទ្រូងផ្លូវឯកទិសក្រវាត់រង្វង់មូលដែលមានសញ្ញាបង្ហាញទិស ទៅមុន។

៥- នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វដែលមានដាក់សញ្ញាសម្គាល់សិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវទុក ផ្លូវឲ្យយានជំនិះដែលស្ថិតនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិអាទិភាពធ្វើដំណើរទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វនោះ បានតែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ។

៦- នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វដែលមានដាក់សញ្ញា "ឈប់" អ្នកបើកបរត្រូវឈប់ស្ងៀមនៅមុខគំនូសកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ដើម្បីទុកឲ្យយានជំនិះនិងថ្មើរជើងដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិធ្វើដំណើរទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វនោះបានតែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ។

៧- ដោយឡែកអ្នកបើកបរត្រូវតែទុកឲ្យយានជំនិះបម្រើការរបស់នគរបាល យោធាកងរាជអាវុធហត្ថ យានពន្លត់អគ្គិភ័យ ឬយានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដោយឲ្យសញ្ញា សូរសព្ទនិងសញ្ញាភ្លើងពិសេសឲ្យដឹងពីការមកដល់របស់ខ្លួនទៅមុន។

៨- យានជំនិះដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដូចខាងក្រោម មានសិទ្ធិអាទិភាពតាមលំដាប់ដូចតទៅ៖

- យានពន្លត់អគ្គិភ័យ
- យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ
- យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ។

៩- មុននឹងបើកបរចេញពីផ្លូវឯកជនដែលមិនបើកឲ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ ដូចជាពីច្រកគេហដ្ឋាន រោងចក្រ អគារ ឬទីលានផ្សេងៗ អ្នកបើកបរត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់បំផុត និងត្រូវទុកសិទ្ធិអាទិភាពឲ្យយានជំនិះឬថ្មើរជើងដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវសាធារណៈទៅមុន។

១០- អ្នកបើកបរចេញមកពីផ្លូវលំ ឬផ្លូវដី ត្រូវទុកសិទ្ធិឲ្យអ្នកបើកបរលើផ្លូវផ្សេងទៀតដែលមិនមែនជាផ្លូវលំឬផ្លូវដីទៅមុន។

១១- នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ បើទ្រូងផ្លូវមួយមានចែកជាច្រើនគន្លងផ្លូវ ហើយមានគន្លងផ្លូវមួយឬ ច្រើនត្រូវបម្រុងសម្រាប់យានជំនិះប្រភេទខ្លះធ្វើចរាចរណ៍ បទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីអាទិភាពចរាចរណ៍ដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅលើគន្លងផ្លូវប្រភេទនេះ លើកលែងតែយានជំនិះដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី៧និងចំណុចទី៨ខាងលើនេះ។

មាត្រា២២ ..

ការបើកបរឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើង៖

១- អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿននៅពេលជិតដល់ផ្លូវរថភ្លើង។

២- នៅកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើងដែលមានដាក់របារ ឬរបាំង អ្នកបើកបរមិនត្រូវបរចូលទៅទីនោះ នៅពេលដែលរបាំងនោះបិទ ឬកំពុងបិទ ឬកំពុងបើកឡើយ។

៣- នៅកន្លែងមានឆ្មាំនៅត្រង់ផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវស្ដាប់បញ្ជាឆ្មាំហើយមិនត្រូវបង្កឲ្យមានឧបសគ្គដល់ការបិទបើករបារ ឬរបាំងឡើយ។

៤- កាលណាមានរថភ្លើងមកជិតដល់ អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវគ្រប់រូបត្រូវឈប់ជាបន្ទាន់ដើម្បីទុកផ្លូវឲ្យរថភ្លើងធ្វើចរាចរណ៍ទៅមុន។ គង្វាលសត្វទាំងអស់ត្រូវរកវិធីទប់ស្កាត់ហ្វូងសត្វពាហនៈ កុំឲ្យឆ្លងកាត់ ផ្លូវរថភ្លើងជាដាច់ខាត។

៥- កាលណារថភ្លើងបន្លឺសញ្ញាជិតមកដល់ អ្នកបើកបរគ្រប់រូបត្រូវឈប់យ៉ាងតិច២(ពីរ)ម៉ែត្រ ពីរបារឬរបាំង ហើយបើគ្មានរបារឬរបាំង ត្រូវឈប់យ៉ាងតិច៥(ប្រាំ)ម៉ែត្រពីផ្លូវរថភ្លើង។

៦- ក្នុងករណីដែលយានជំនិះគាំងដំណើរ ឬហ្វូងសត្វ ធ្វើដំណើរចូលមកជ្រុលទៅលើផ្លូវរថភ្លើង អ្នកបើកបរឬគង្វាលសត្វ ត្រូវរិះរកមធ្យោបាយកុំឲ្យមានកើតជាឧបសគ្គដល់រថភ្លើង ឬត្រូវឲ្យដំណឹងដល់ ភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវផ្លូវរថភ្លើងដែលនៅជិតបំផុតអំពីគ្រោះថ្នាក់ដែលនឹងអាចកើតឡើងបាននោះប្រសិនបើខ្លួនមិនអាចបញ្ចៀសឧបសគ្គលើផ្លូវរថភ្លើងដោយខ្លួនឯងបាន។

មាត្រា២៣ ..

ការឈប់និងការចតនៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- គ្រប់យានជំនិះដែលឈប់ឬចត មិនត្រូវបង្កឲ្យរំខានដល់យានជំនិះផ្សេងៗទៀតដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍។

២- នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះត្រូវឈប់ឬចត នៅតាមទិសដែលខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ដោយអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម៖

- ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ត្រូវចតឬឈប់ខាងស្ដាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន
- ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវចតឬឈប់ខាងស្ដាំឬខាងឆ្វេងតាមទិសចរាចរណ៍។

៣- នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានជំនិះឬសត្វពាហនៈត្រូវឈប់ឬចតនៅក្រៅទ្រូងផ្លូវ។ បើគ្មានទីណាផ្សេងទៀត ដែលយានជំនិះអាចចតបានក្រៅពីទ្រូងផ្លូវទេនោះ ត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិ

ដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី១ខាងលើនេះ។

៤- នៅក្រៅទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះដែលខូចគាំងឬត្រូវបង្ខំឲ្យឈប់ឬចតនៅលើទ្រូងផ្លូវ ត្រូវប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្នឬ/និងដាក់សញ្ញាត្រីកោណចម្ងាយយ៉ាងតិច៣០(សាមសិប)ម៉ែត្រ ដែលអាចមើលឃើញយ៉ាងតិច១០០(មួយរយ) ម៉ែត្រ។ ក្នុងករណីបញ្ហាខាងលើនេះកើតឡើងនៅកន្លែងហាមឈប់ឬចត ត្រូវជូនដំណឹងដល់សមត្ថកិច្ច ដែលនៅជិតដើម្បីមានវិធានការបន្ថែម។

៥- នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះត្រូវឈប់ឬចតដាក់ទំនិញឬមនុស្សឡើងចុះនៅចម្ងាយមិនលើសពី២៥(ម្ភៃប្រាំ)សង់ទីម៉ែត្រពីគែមចិញ្ចើមផ្លូវ និងយ៉ាងតិច៥(ប្រាំ)ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង និងចន្លោះយ៉ាងតិច១០(ដប់)ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោងនៃមហាវិថី។ នៅក្រៅទីប្រជុំជន យាន ទាំងអស់ត្រូវឈប់ឬចតយ៉ាងតិចបំផុត១០(ដប់)ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង។

៦- ក្នុងការចត មុនពេលដើរឆ្ងាយពីយានជំនិះរបស់ខ្លួន អ្នកបើកបរត្រូវចាប់ហ្វ្រាំងដៃ ឬមានវិធាន ការផ្សេងៗ ដើម្បីការពារគ្រោះថ្នាក់ជាយថាហេតុ នៅពេលដែលខ្លួនអវត្តមាន។

៧- ហាមឈប់ឬចតយានជំនិះនៅទីកន្លែងដូចខាងក្រោម៖

- នៅលើទ្រូងផ្លូវ ចិញ្ចើមផ្លូវដែលទុកបម្រុងឲ្យថ្មើរជើង និងក្នុងចន្លោះយ៉ាងតិច៥(ប្រាំ)ម៉ែត្រពីមុខគំនូសឆ្នូតកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវសម្រាប់ថ្មើរជើង ឬនៅលើគំនូសនេះ
- នៅលើផ្លូវសម្រាប់ថ្មើរជើង
- លើកន្លែងបម្រុងទុកសម្រាប់ការឈប់ឬចតនៃយានប្រភេទខ្លះ
- នៅចន្លោះគែមទ្រូងផ្លូវនិងខ្សែគំនូសបង្ខូត ប្រសិនបើនៅចន្លោះខ្សែគំនូសបង្ខូត និងយានចតនេះតិចជាង៣(បី)ម៉ែត្រ ដែលមិនអាចឲ្យយានមួយផ្សេងទៀតបរបានដោយឥតឆ្លងកាត់ឬជាន់លើខ្សែគំនូសបង្ខូត
- នៅជិតបង្គោលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ឬផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ដែលធ្វើឲ្យបាំងភ្នែកអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ទាំងនេះបាន
- នៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ច្រកចេញចូល ការចត ឬការឈប់នៃយានដទៃទៀត
- នៅលើស្ពាន លើផ្លូវក្រោមស្ពាន លើផ្លូវរង្វង់ លើផ្លូវប្រសព្វ លើផ្លូវកាត់ផ្លូវរថភ្លើង លើផ្លូវក្នុង រង្វង់មូល ផ្លូវកោងខ្លាំង ឬលើផ្លូវចោតខ្លាំង ដែលមិនអាចមើលយានផ្សេងទៀតពីចម្ងាយបាន
- នៅចន្លោះតិចជាង២០(ម្ភៃ)ម៉ែត្រពីផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់
- នៅចន្លោះតិចជាង១០(ដប់)ម៉ែត្រពីមុខនិងពីក្រោយទីតាំងបូមទឹករបស់យានពន្លត់អគ្គិភ័យនិងនៅមុខស្ថានីយពន្លត់អគ្គិភ័យ
- លើច្រកចេញចូលនៃអគារសាធារណៈ

- នៅលើទ្រូងផ្លូវមុខច្រកចេញចូលផ្ទះឯកជន លើកលែងតែយានរបស់ម្ចាស់ផ្ទះដែលជាកម្មសិទ្ធិតែមួយ
- ជាពីរជួរទន្ទឹមគ្នា
- នៅលើគែមទ្រូងផ្លូវម្ខាងបើនៅគែមម្ខាងទៀតដែលឈមមុខគ្នាជាកន្លែងទុកសម្រាប់ឲ្យយានជំនិះចត លើកលែងតែក្នុងករណីដែលអាចចតបានទាំងសងខាង
- នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមឈប់ឬហាមចត
- នៅលើទ្រូងផ្លូវថ្នល់លើសពី២៤ម៉ោង
- នៅចន្លោះតិចជាង១០(ដប់)ម៉ែត្រពីមុខ និងពីក្រោយផ្លាកសញ្ញាកន្លែងរបស់រថយន្តក្រុងឈប់
- នៅចន្លោះតិចជាង១(មួយ)ម៉ែត្រពីមុខឬពីក្រោយរថយន្ត ដែលឈប់ឬចតបន្តកន្ទុយគ្នា
- នៅជិតផ្លូវប្រសព្វឬផ្លូវបត់។

មាត្រា២៤.-

ការបើកទ្វារយានជំនិះដើម្បីចុះឬឡើងត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ច ជាពិសេសចំពោះការបើកទ្វារចុះ ឬឡើងនៅផ្នែកខាងឆ្វេងយាន។

មាត្រា២៥.-

មុនពេលចេញដំណើរពីចំណត អ្នកបើកបរត្រូវឲ្យសញ្ញាយ៉ាងច្បាស់និងគ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវនោះ ដោយត្រូវជឿជាក់ថាការចេញដំណើររបស់យានយន្តគ្មានបណ្ដាល ឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃឡើយ។

មុនពេលផ្លាស់ប្ដូរទិសដៅយានជំនិះដូចជា ការបត់ឆ្វេងឬបត់ស្ដាំ ការប្ដូរគន្លងផ្លូវ ការបត់ត្រឡប់ក្រោយឬថយក្រោយ ការអែបខាងដើម្បីឈប់ឬចត អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿននិងឲ្យសញ្ញាយ៉ាងច្បាស់ និងគ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវនោះ។

ក្នុងការបត់ឆ្វេងឬបត់ស្ដាំ ការបត់ត្រឡប់ក្រោយឬថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តតាមវិធានដូចខាងក្រោម៖

១- ការបត់ឆ្វេង

- មុននឹងធ្វើការបត់ឆ្វេង ត្រូវក្រឡេកមើលក្រោយតាមកញ្ចក់មើលក្រោយ ពិសេស តាមកញ្ចក់ខាងឆ្វេង ដើម្បីឲ្យដឹងទីតាំងនិងចលនាចរាចរណ៍នៅពីខាងក្រោយ
- ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្ដូរទិសទៅខាងឆ្វេងឲ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ ពីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវបើកអែបគំនូសបង្ខតកណ្ដាលទ្រូងផ្លូវ
- នៅពេលរៀបនឹងបត់ឆ្វេង ត្រូវមើលឆ្វេង ស្ដាំ និងមើលឆ្វេងម្ដងទៀត ពិសេសមើលចរាចរណ៍យានមកពីទិសផ្ទុយ។ បើផ្លូវទំនេរ ត្រូវបត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន

ពិសេសចំពោះថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់។ បើផ្លូវមិនទំនេរ ត្រូវរង់ចាំដោយទុកឲ្យអ្នកបើកបរយានដែលមក ពីទិសផ្ទុយនិងមកពីទិសខាងស្ដាំទៅមុន

- ការបត់ឆ្វេងត្រូវធ្វើតាមបែបសៀរស្ដាំ គឺបត់ពីក្រោយយានមកពីទិសផ្ទុយ លើកលែងតែមានការណែនាំពីនគរបាលចរាចរណ៍។

២- ការបត់ស្ដាំ

- មុននឹងធ្វើការបត់ស្ដាំ ត្រូវក្រឡេកមើលតាមកញ្ចក់មើលក្រោយ ពិសេស តាមកញ្ចក់ខាងស្ដាំ ដើម្បីឲ្យដឹងទីតាំងនិងចលនាចរាចរណ៍យាននៅពីខាងក្រោយ
- បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្ដូរទិសខាងស្ដាំ ឲ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ពីទីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើកអែបមកស្ដាំ
- នៅពេលរៀបនឹងបត់ស្ដាំ ត្រូវមើលឆ្វេងស្ដាំ ហើយត្រូវមើលក្រោយតាមកញ្ចក់ខាងស្ដាំម្ដងទៀត ជាពិសេសត្រូវជឿជាក់ថា គ្មានឧបសគ្គនៅខាងស្ដាំផ្នែកខាងក្រោយឡើយ។ បើទំនេរ ត្រូវបើកឲ្យកៀកស្ដាំបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន និងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់។

៣- ការបត់ត្រឡប់ក្រោយនិងថយក្រោយ

- អ្នកបើកបរដែលមានបំណងបត់ត្រឡប់ក្រោយឬថយក្រោយ ត្រូវជឿជាក់ថាទង្វើនេះមិនធ្វើឲ្យរំខានខ្លាំង ឬបណ្ដាយឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀតឡើយ
- ចំពោះការបើកបរថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ននិងក្រឡេកមើលចលនាចរាចរណ៍ ខាងក្រោយយានគ្រប់វិនាទី ពិសេស មុននឹងថយក្រោយ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នមើលឲ្យបានសព្វជ្រុងជ្រោយចំពោះកុមារតូចឬសត្វតូចៗនៅខាងក្រោយ
- ហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ នៅក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖
  - នៅជិតផ្លូវប្រសព្វឬជិតផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់
  - នៅត្រង់ផ្លូវកោងដែលអ្នកបើកបរមិនអាចមើលឃើញយានផ្សេងៗទៀតបានក្នុងចម្ងាយ១៥០(មួយរយហាសិប)ម៉ែត្រ
  - នៅជិតដល់កំពូលខ្ពស់និងនៅពេលចុះពីកំពូលខ្ពស់
  - នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ
  - នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិស។

វិធានខាងលើនេះ ត្រូវបានលើកលែង ពេលមានសញ្ញាបញ្ជារបស់នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ឬគំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវ។

មាត្រា២៦ ..

នៅពេលមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- គ្រប់ករណីទាំងអស់ អ្នកបើកបរត្រូវតែឈប់នៅពេលថ្មើរជើងកំពុងឆ្លងកាត់ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់នៅកន្លែងដែលមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់។

២- នៅត្រង់កន្លែងផ្លូវប្រសព្វឬនៅជិតកៀកផ្លូវប្រសព្វ អ្នកបើកបរត្រូវហាមឃាត់ក្នុង

ការធ្វើឲ្យអាក់ខានឬរាំងស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ទោះបីគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លង កាត់ក៏ដោយ។

៣- ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលមានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬមានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ ទោះបីមានភ្លើងពណ៌បៃតង ឬមានបញ្ជាភ្នាក់ងារឲ្យទៅមុខក៏ដោយអ្នកបើកបរ មិនត្រូវធ្វើឲ្យរំខានឬធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់នៅលើគំនូសសញ្ញាថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ឡើយ។ ចំពោះអ្នកបើកបរដែលបត់ចូលទ្រូងផ្លូវផ្សេងទៀត ហើយនៅទ្រូង ផ្លូវនោះមានថ្មើរជើងកំពុងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន បើចាំបាច់ត្រូវឈប់ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឲ្យថ្មើរជើងឆ្លងកាត់រួចរាល់សិន។

៤- ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ឬត្រូវឈប់ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឲ្យថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់ទៅមុន។

ជំពូកទី៤
ការប្រើភ្លើងនិងសូរសព្ទយានជំនិះ

មាត្រា២៧ ..

នៅពេលយប់ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ចុះអ័ព្ទ ឬឆ្លងកាត់ផ្លូវរូង អ្នកបើកបរយាននៅលើទ្រូងផ្លូវត្រូវប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១- ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានយន្ត៖

ក- ភ្លើងហ្វា : នៅពេលយប់ នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលគ្មានអគ្គិសនីបំភ្លឺ ជាទូទៅត្រូវប្រើភ្លើងហ្វាដើម្បី មើលទៅមុខឲ្យបានឆ្ងាយ តែត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំឲ្យរំខានដល់ចរាចរណ៍ដែលមកពីទិសផ្ទុយ។

ហាមបើកភ្លើងហ្វានៅក្នុងទីក្រុង ឬទីប្រជុំជន ដែលមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺគ្រប់គ្រាន់ លើកលែងតែករណីធ្វើសញ្ញាសុំជែង ឬសុំបើកផ្លូវដោយប្រើឆ្លាស់គ្នាជាមួយភ្លើងកូត។

ខ- ភ្លើងកូត : ត្រូវប្រើភ្លើងកូត ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

- នៅពេលយប់ នៅក្នុងទីប្រជុំជននិងក្រៅទីប្រជុំជនដែលមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមផ្លូវ
- នៅពេលយប់ នៅក្រៅទីប្រជុំជនដែលគ្មានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមផ្លូវ ក្នុងករណីរៀបនឹង ជៀសយានមួយផ្សេងទៀត និងនៅពេលបើកបរពីក្រោយជិតយានជំនិះមួយទៀត
- នៅពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ឬចុះអ័ព្ទ ឬឆ្លងកាត់ផ្លូវរូង
- ភ្លើងកូតអាចប្រើប្រាស់ឆ្លាស់គ្នានឹងភ្លើងហ្វាធ្វើឲ្យមានពន្លឺភ្លឺបភ្លែតៗ ជាសញ្ញាជំនូសសុីផ្លេ នៅពេលយប់។

គ- ភ្លើងទីតាំង : នៅពេលយប់ក្នុងទីប្រជុំជន យានជំនិះទាំងឡាយដែលកំពុងបើកបរ យ៉ាងហោច ណាស់ក៏ត្រូវមានភ្លើងទីតាំងដែរ ដោយមិនបាច់ប្រើភ្លើងកូត ប្រសិនបើទ្រូងផ្លូវ មានពន្លឺភ្លើងអគ្គិសនី គ្រប់គ្រាន់។ ភ្លើងទីតាំងនេះប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រាប់វត្តមានយាននិងទំហំ យានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែល មើលពីមុខ។

ឃ- ភ្លើងផ្សេងៗ : នៅពេលយប់ឬនៅពេលថ្ងៃដែលមានអាកាសធាតុមិនល្អ មិនអាច មើលទៅ មុខឃើញច្បាស់ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើះ

- ភ្លើងក្រហម : សម្រាប់ប្រាប់វត្តមាននៃយានជំនិះនិងទំហំទទឹងយានដល់អ្នកប្រើ ប្រាស់ផ្លូវ ដែលមើលពីក្រោយ
- ភ្លើងបំភ្លឺផ្លាកលេខ : សម្រាប់ឲ្យគេមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះឃើញច្បាស់ពី ខាងក្រោយ
- ភ្លើងទទឹងយាន : បង្ហាញទំហំទទឹងយានឬបន្ទុកច្រងេងច្រងាងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ ផ្លូវផ្សេង ទៀត
- ភ្លើងសញ្ញាប្តូរទិស : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត នៅ ពេលប្តូរទិស ទៅឆ្វេងឬទៅស្តាំ
- ភ្លើងសញ្ញាថយក្រោយ : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវនៅខាង ក្រោយយាន នៅពេលធ្វើចលនាថយក្រោយ
- ភ្លើងស្តុប : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវខាងក្រោយយាននៅ ពេលជាន់ឬ ចាប់ហ្វ្រាំង ដើម្បីបន្ថយល្បឿនឬបញ្ឈប់យាន
- ភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀតអំពី គ្រោះថ្នាក់ ដែលអាចកើតមានឡើង ដូចជានៅពេលអ្នកបើកបរត្រូវបង្ខំចិត្តបើក បរក្នុងល្បឿនយឺត ដោយមូលហេតុអូសសណ្តោងរថយន្តខូចឬផ្ទុកវត្ថុច្រងេង ច្រងាង និងនៅពេលឈប់ឬចតលើទ្រូងផ្លូវក្រៅទីប្រជុំជន ដោយមូលហេតុយាន ខូច ឬជាប់ទាក់ទងនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬធ្លាក់ទំនិញមិនអាចលើកវិញបានភ្លាមៗ
- ភ្លើងចុះអ័ព្ទ : សម្រាប់ប្រើនៅពេលចុះអ័ព្ទឬភ្លៀងខ្លាំង។ ភ្លើងចុះអ័ព្ទអាចប្រើ ជំនួសភ្លើងកូត ឬអាចប្រើបន្ថែមលើភ្លើងកូតបាន
- ភ្លើងពេលថ្ងៃ : សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅពេលថ្ងៃ។ យានយន្តគ្រប់ប្រភេទអាចប្រើ ប្រាស់ភ្លើង នេះបានដើម្បីឲ្យយានជំនិះផ្សេងទៀតងាយស្រួលមើលឃើញ។

២- ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានដែលមិនមែនជាយានយន្ត អ្នកបើកបរយានប្រភេទដូច ខាងក្រោម ត្រូវអនុវត្តដូចតទៅះ

- រទេះអូសទាញដោយមនុស្ស ត្រូវមានភ្លើងឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌សឬលឿងដាក់នៅ ខាងមុខ និងភ្លើងឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមមួយដាក់នៅខាងក្រោយ។ ភ្លើង ទាំងពីរនេះ ដាក់នៅជ្រុងរទេះឈមនឹងទ្រូងផ្លូវ
- រទេះអូសទាញដោយសត្វ ត្រូវមានភ្លើងឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌សឬលឿងពីរដាក់ នៅខាងមុខជ្រុងរទេះសងខាង និងត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមពីរ

ដាក់នៅខាងក្រោយ ជ្រុងរទេះសងខាង

- ទោចក្រយាននិងត្រីចក្រយាន ត្រូវមានភ្លើងឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌សយ៉ាងតិចមួយនៅខាងមុខ និងត្រូវមានភ្លើងឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមយ៉ាងតិចមួយនៅខាងក្រោយ
- រ៉ឺម៉កសណ្តោងដោយទោចក្រយានយន្តឬដោយកង់ ត្រូវមានកញ្ចក់ចាំងពន្លឺឬភ្លើងពណ៌ក្រហម ពីរដាក់នៅខាងក្រោយជ្រុងរ៉ឺម៉កសងខាង

៣- ក្នុងករណីឈប់ឬចត យានយន្តនៅលើទ្រូងផ្លូវដែលគ្មានភ្លើងអគ្គិសនីសាធារណៈបំភ្លឺ ត្រូវប្រើ៖

- ភ្លើងទីតាំង : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមកពីខាងមុខឲ្យដឹងពីវត្តមានយាន និងទំហំទទឹងយាន
- ភ្លើងក្រហម : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមកពីខាងក្រោយឲ្យដឹងពីវត្តមានយាននិងទំហំទទឹងយាន
- ភ្លើងបំភ្លឺផ្លាកលេខ : សម្រាប់ឲ្យគេមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះ ឃើញច្បាស់ពីខាងក្រោយ។

នៅទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាដែលបានចែងក្នុងចំណុច៣នេះ មិនចាំបាច់ប្រើប្រាស់ទេ បើមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺ ហើយមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមើលយានបានច្បាស់ពីចម្ងាយយ៉ាងតិច២០(ម្ភៃ)ម៉ែត្រ។

៤- ក្នុងករណីចតរ៉ឺម៉កឬសីមីរ៉ឺម៉កដែលផ្តាច់ចេញពីរថយន្ត ត្រូវចតអែបចិញ្ចើមផ្លូវឬជាយផ្លូវហើយ ត្រូវប្រើភ្លើងសឬលឿងមួយនៅខាងមុខ និងភ្លើងក្រហមមួយនៅខាងក្រោយ។ ភ្លើងនីមួយៗត្រូវដាក់នៅជ្រុងនៃយាន "ជ្រុងរ៉ឺម៉ក" ដែលឈមមុខទៅនឹងទ្រូងផ្លូវ ដែលរ៉ឺម៉កឬសីមីរ៉ឺម៉កតម្រៀបគ្នាតាមបណ្តោយនោះ។ នៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងនេះមិនចាំបាច់ទេ ប្រសិនបើមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមទ្រូងផ្លូវដែលមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមើលឃើញយានជំនិះដែលចតនៅលើទ្រូងផ្លូវពីចម្ងាយយ៉ាងតិច១០០(មួយរយ)ម៉ែត្រ។

៥- ក្នុងករណីដែលយានជំនិះត្រូវបង្ខំឲ្យឈប់ ឬចតនៅលើទ្រូងផ្លូវ ដែលអាចបង្កជាឧបសគ្គឬគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដូចជានៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវចុះទួល និងផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់ ដោយមូល ហេតុយានខូចគាំងឬជាប់ទាក់ទិននឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ហើយមិនអាចរំកិលយានចេញពីទ្រូងផ្លូវបាន នោះ អ្នកបើកបរត្រូវប្រាប់ដំណឹងអំពីឧបសគ្គដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀតដោយប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន ឬ/និងដាក់សញ្ញាត្រីកោណយ៉ាងតិចចម្ងាយ៣០(សាមសិប)ម៉ែត្រពីខាងក្រោយយាន ដែលអាចមើលឃើញក្នុងចម្ងាយយ៉ាងតិច១០០(មួយរយ)ម៉ែត្រ។ ក្នុងករណីដែលយានមានទំនិញធ្លាក់លើទ្រូងផ្លូវហើយមិនអាចលើកទំនិញបានភ្លាមៗនោះ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀត ដោយប្រើសញ្ញាត្រីកោណ និងភ្លើងសញ្ញាអាសន្នព្រមគ្នា ឬយ៉ាងហោចណាស់ក៏ប្រើសញ្ញាត្រីកោណមួយនៅចម្ងាយយ៉ាងតិច៣០(សាមសិប)ម៉ែត្រពីទំនិញនោះ។

៦- ភ្លើងសញ្ញាពិសេសអាចប្រើបានគ្រប់ពេលវេលា ក្នុងពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ចចំពោះ

យានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ។

មាត្រា២៨ ៊

ការប្រើប្រាស់សូរសព្ទយានជំនិះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- ការប្រើប្រាស់សញ្ញាសូរសព្ទ "ស៊ីផ្លេ" ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់តែនៅពេលថ្ងៃ ដើម្បីឲ្យដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត ជៀសវាងនូវគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានឡើងជាយថាហេតុនិង ដើម្បីសុំជែងនៅក្រៅទីប្រជុំជន។

២- នៅពេលយប់សញ្ញាសូរសព្ទស៊ីផ្លេ ត្រូវជំនួសដោយសញ្ញាភ្លើងហ្វាក្លតឆ្លាស់គ្នា សម្រាប់ឲ្យដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀតដើម្បីជៀសវាងនូវគ្រោះថ្នាក់និងសុំជែង។

៣- សញ្ញាសូរសព្ទពិសេសអាចប្រើបានគ្រប់ពេលវេលា ក្នុងពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ចចំពោះ យានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ។

៤- សញ្ញាសូរសព្ទ ត្រូវប្រើក្នុងរយៈពេលខ្លី គឺមិនយូរជាងការចាំបាច់ឡើយលើកលែងតែមានការប្រកាសអាសន្ន។

៥- សញ្ញាសូរសព្ទស៊ីផ្លេខ្យល់ត្រូវហាមប្រើនៅក្នុងទីក្រុង ទីប្រជុំជន ឬនៅជិតមន្ទីរពេទ្យ។

មាត្រា២៩ ៊

ការប្រើភ្លើងសញ្ញាពិសេសនិងសូរសព្ទពិសេសត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- ភ្លើងសញ្ញាពិសេស គឺជាភ្លើងបន្ថែមមានជះពន្លឺផ្លេកបន្ទោរភ្លឹបភ្លែតៗវិលជុំវិញនិងមានច្រើនពណ៌ ដែលមានអត្ថន័យដូចខាងក្រោម៖

ក- ភ្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌ខៀវឬក្រហម ត្រូវប្រើសម្រាប់តែយានដែលមានសិទ្ធិអាទិភាព ដូចជាយានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ នៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ដើម្បីឲ្យដំណឹងពីវត្តមានយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត។

ខ- ភ្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌លឿងទុំ ត្រូវប្រើសម្រាប់តែយានបម្រើការងារសាធារណៈ ដូចជា យានលាងសម្អាតផ្លូវ យានថែទាំជួសជុលផ្លូវ និងយានដឹកជញ្ជូនពិសេសដែលបំពាក់ភ្លើងសញ្ញាពិសេស នេះ ហើយត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនយឺត។

២- សញ្ញាសូរសព្ទពិសេស គឺជាសញ្ញាសូរសព្ទបន្ថែមដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់យានមានសិទ្ធិ អាទិភាព ដូចជាយានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ ដែលមានបន្ថែមសំឡេងស៊ីរ៉ែនរោទិ៍។ ចំណែកឯយានសង្គ្រោះបន្ទាន់សម្រាប់មន្ទីរពេទ្យមានបន្ថែមសំឡេង រោទិ៍ពីរដងឡើងចុះៗ។

៣- នៅពេលជួបយាន ដែលបញ្ចេញភ្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌លឿងទុំកំពុងបំពេញភារកិច្ចអ្នកបើកបរត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការជៀសនិងជែងយានទាំងនេះ។

៤- នៅពេលជួបយានមានសិទ្ធិអាទិភាព កំពុងបំពេញភារកិច្ចដោយប្រើភ្លើងសញ្ញាពិសេសនិង សញ្ញាសូរសព្ទពិសេស អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត ត្រូវបន្ថយល្បឿនអែបខាងស្តាំ ឬឈប់ដើម្បីទុកឲ្យយាន ទាំងនេះជែងជៀស ឬឆ្លងកាត់ដោយងាយស្រួល។

ដោយឡែកនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច យានមានសិទ្ធិអាទិភាពដូចជាយានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិភូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ អាចបើកបរៈ

- បញ្ច្រាសទិសនៅលើផ្លូវឯកទិស
- នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ បញ្ចេញពន្លឺពណ៌ក្រហម
- ក្នុងល្បឿនមិនកំណត់
- ដោយមានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្លូវប្រសព្វ
- កាត់ឬជាន់ខ្សែគំនូសបង្ខូតជាប់។

ទោះបីក្នុងករណីណាក៏ដោយ អ្នកបើកបរយានប្រភេទនេះត្រូវបើកបរដោយប្រុងប្រយ័ត្នជានិច្ច ដើម្បីជៀសវាងគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត និងត្រូវគោរពសញ្ញាបញ្ជាដោយភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ ជាដាច់ខាត។

មាត្រា៣០ ..

ការបំពាក់សញ្ញាសូរសព្ទ ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអផ្សេងៗទៀត ក្រៅពីការកំណត់លក្ខណៈបច្ចេកទេស របស់យានជំនិះត្រូវហាមឃាត់។

ជំពូកទី៥
ថ្មើរជើង និងអ្នកជិះឬអ្នកដឹកសត្វ

មាត្រា៣១ ..

ថ្មើរជើងនិងអ្នកអូសឬអ្នករុញរទេះដៃ ត្រូវគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬសញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍។

ថ្មើរជើងនិងអ្នកអូសឬអ្នករុញរទេះដៃ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោមៈ

១- ហាមប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ បើនៅសងខាងទ្រូងផ្លូវមានចិញ្ចើមផ្លូវឬជាយផ្លូវដែលជាកន្លែងបម្រុងទុកឲ្យថ្មើរជើងទៅមក។

២- អនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ បើចិញ្ចើមផ្លូវឬជាយផ្លូវគ្មានលទ្ធភាពឲ្យថ្មើរជើងប្រើប្រាស់បាន ហើយត្រូវដើរឲ្យកៀកជិតចិញ្ចើមផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍។

៣- ត្រូវឆ្លងកាត់តាមគំនូសសញ្ញា ប្រសិនបើមានគំនូសសញ្ញានៅជិតនោះ។

៤- នៅកន្លែងដែលមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ៈ

- ថ្មើរជើងត្រូវគោរពតាមបញ្ជាភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ ឬតាមសញ្ញាភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍

- នៅកន្លែងដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារចរាចរណ៍បញ្ជាទេ ថ្មើរជើងត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ។

៥- នៅកន្លែងដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់៖

- ថ្មើរជើងមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ត្រូវជឿជាក់ថាទង្វើនេះអាចធ្វើទៅបានដោយគ្មានការរំខានចរាចរណ៍យាន ឬធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ
- នៅពេលឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ហាមថ្មើរជើងឆ្លងកាត់កន្លែងប្រសព្វនៃទ្រូងផ្លូវ តែថ្មើរជើងត្រូវឆ្លងកាត់តាមបន្ទាត់កែងនៃអ័ក្សទ្រូងផ្លូវ និងហាមបង្អែបង្អង់ ឬឈប់ នៅលើទ្រូងផ្លូវបើគ្មានការចាំបាច់។

៦- ហាមកុមារអាយុតិចជាង៦(ប្រាំមួយ)ឆ្នាំ ដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់។

៧- ចំពោះជនងងឹតភ្នែកទាំងពីរដែលធ្វើដំណើរលើផ្លូវថ្នល់ និងឆ្លងកាត់ផ្លូវថ្នល់ ត្រូវមានមនុស្ស ឬសត្វ ឬឧបករណ៍សម្រាប់នាំផ្លូវ។

មាត្រា៣២ ..

ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗនិងការប្រើប្រាស់ផ្លូវសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងទៀត ដែលមានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវគោរពតាមការណែនាំដូចខាងក្រោម៖

ក- ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ៖

- ត្រូវហែនៅអែបទ្រូងផ្លូវខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍ ហើយត្រូវទុកទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងឆ្វេងឲ្យនៅទំនេរទាំងស្រុង
- អាចដើរហែក្បួនជាពីរ បី ឬបួនជួរបាន ដោយប្រមាណដល់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ហើយត្រូវគោរពបទបញ្ជាចរាចរណ៍
- ត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយនៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃកាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់។

ខ- ការប្រើប្រាស់ផ្លូវសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់ អាចអនុញ្ញាតឲ្យបានតាមការកំណត់នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ឬប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ។

មាត្រា៣៣ ..

អ្នកជិះ អ្នកដឹក ឬអ្នកបរសត្វ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- មិនត្រូវបង្កឲ្យមានឧបសគ្គឬគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ដោយត្រូវដាក់ ចំនួនមនុស្សដឹកឲ្យសមស្របនឹងចំនួនសត្វដែលអាចបញ្ជាសត្វឲ្យទៅឬឈប់បានគ្រប់គ្រាន់និងទាន់ពេលវេលា។

២- នៅពេលយប់ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់ ត្រូវប្រើភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយ។

៣- នៅពេលឈប់នៅលើទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវបង្កឲ្យរំខានដល់យានជំនិះផ្សេងៗទៀត ដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍។

៤-នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកជិះ អ្នកដឹក ឬអ្នកបរសត្វនៅលើទ្រូងផ្លូវ ត្រូវឈប់នៅតាមទិសដែល ខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ដោយអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ត្រូវឈប់ខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន
- ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវឈប់ខាងស្តាំឬខាងឆ្វេងតាមទិសចរាចរណ៍លើកលែងតែមាន ផ្លាកសញ្ញាហាមឃាត់។

៥- ហាមលែងសត្វឲ្យដើររហេតរហូតលើផ្លូវ។

ជំពូកទី៦
ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍

មាត្រា៣៤ ..

គ្រប់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក។ នៅរាល់ករណី គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកត្រូវខិតខំឲ្យអស់សមត្ថភាពដើម្បី៖

១- រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនៅកន្លែងកើតហេតុ។

២- ចាត់វិធានការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់។

៣- រក្សាសន្តិសុខឲ្យដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទប់ស្កាត់ជម្លោះដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

៤- ចាត់វិធានការជំនាញ ប្រមូលភស្តុតាង និងព័ត៌មានដើម្បីធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

មាត្រា៣៥ ..

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- បញ្ឈប់យានរបស់ខ្លួនជាបន្ទាន់ ដោយមិនធ្វើឲ្យរំខានឬបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃទៀត។

២- មិនត្រូវធ្វើឲ្យមានការប្រែប្រួលដល់ទីកន្លែងកើតហេតុ ឬឲ្យបាត់ដានឬស្នាម ដែលជាកត្តា មានប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងរកអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងរឿងគ្រោះថ្នាក់។

៣- ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរដែនដីឬនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនៅជិតបំផុត។

៤- មិនត្រូវប្រើហិង្សាឬបង្កជម្លោះរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ។

៥- មិនត្រូវចាកចេញពីកន្លែងកើតហេតុមុនការព្រមព្រៀងគ្នា ឬដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក។

ចំពោះអ្នកឃើញហេតុការណ៍ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរដែនដីឬនគរបាលចរាចរណ៍ ផ្លូវគោកនៅជិតបំផុត។

មាត្រា៣៦ ..

បើគ្រោះថ្នាក់កើតឡើងបណ្តាលឲ្យខូចខាតតែទ្រព្យសម្បត្តិ ភាគីទាំងពីរអាចសម្រួលគ្នាបានដោយ មិនចាំបាច់សុំអន្តរាគមន៍ពីមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកឡើយ។

មាត្រា៣៧ ..

ក្នុងករណីមានមនុស្សរងរបួសឬបាត់បង់ជីវិត អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវគ្រប់រូបដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬអ្នកឃើញហេតុការណ៍នេះ ត្រូវចាត់ចែងជូនព័ត៌មានទៅអាជ្ញាធរដែនដីឬនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ឬបញ្ជូនជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់ទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតកន្លែងកើតហេតុបំផុត។

មាត្រា៣៨ ..

ចំពោះគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារទូតឬបេសកកម្មទូត នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវចម្លងកំណត់ហេតុ និងធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីគ្រោះថ្នាក់នេះ ផ្ញើទៅក្រសួងការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីចាត់ចែងឲ្យអ្នកតំណាងមកចូលរួមសហការជាមួយនគរបាលចរាចរណ៍ ផ្លូវគោកដើម្បីពិនិត្យនិងលើកវិធានការសមស្រប។

ជំពូកទី៧
ការគ្រប់គ្រងយាននិងការដឹកជញ្ជូន

មាត្រា៣៩ ..

បណ្ណបើកបរជាតិនិងបណ្ណបើកបរអន្តរជាតិ សម្រាប់អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទត្រូវចេញដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន លើកលែងតែបណ្ណបើកបរសម្រាប់អ្នកបើកបរយានយន្តយោធា និងនគរបាលគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេស សម្រាប់បម្រើជំនាញដូចជា រថក្រោះ រថពាសដែក រថយន្តបំពាក់យុទ្ធោបករណ៍ យានយន្តប្រដេញ ម៉ូតូកង់បី ម៉ូតូហែហម ដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃឬក្រសួងការពារជាតិ ដែលត្រូវចេញដោយក្រសួងសាមី។

នីតិវិធីនៃការចេញបណ្ណបើកបរអន្តរជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ត្រូវផ្តល់បញ្ជីស្ថិតិអ្នកមានបណ្ណបើកបរមកក្រសួងមហាផ្ទៃមួយ ខែម្តង។

មាត្រា៤០ .. ថ្មី

បណ្ណបើកបរជាតិសម្រាប់បើកបរយានយន្តក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាន៥(ប្រាំ) ប្រភេទ ដូចខាងក្រោម៖

ប្រភេទក : ទោចក្រយានយន្ត ដែលមានទំហំស៊ីឡាំងលើសពី១២៥(មួយរយម្ភៃប្រាំ)សង់ទីម៉ែត្រគូប ឬមានថាមពលអគ្គិសនីលើសពី១១(ដប់មួយ)គីឡូវ៉ាត់ ទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កនិងត្រីចក្រយានយន្ត។

ប្រភេទខ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមិនលើសពី៩(ប្រាំបួន)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ
- រថយន្តដឹកទំនិញ ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី៣,៥(បីក្បៀសប្រាំ) តោន

- រថយន្តក្នុងប្រភេទ**ខ**នេះ អាចសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន។

ប្រភេទគ : រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី៣,៥(បីក្បៀសប្រាំ)តោន និងអាចសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន។

ប្រភេទឃ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ៖

ឃ១: រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរចាប់ពី១០(ដប់)នាក់ ដល់២០(ម្ភៃ)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន។

ឃ២: រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរលើសពី២០(ម្ភៃ)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរនិងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន។

ប្រភេទឩ : រថយន្តប្រភេទ**ខ គ** និង**ឃ** មានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន ត្រូវចែកជាបីប្រភេទ គឺប្រភេទ**ឩ**(**ខ**) ប្រភេទ**ឩ**(**គ**) និងប្រភេទ**ឩ**(**ឃ**)។

មាត្រា៤១ .. ថ្មី

លក្ខខណ្ឌផ្សេងៗទាក់ទងនឹងបណ្ណបើកបរ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកបើកបរម្នាក់មានសិទ្ធិកាន់បណ្ណបើកបរតែមួយគត់។ បែបបទ នីតិវិធី សិទ្ធិ នៃការចេញបណ្ណបើកបរនិងបណ្ណពិន្ទុ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

២- ជនពិការមានសិទ្ធិបើកបរយានយន្តពិសេសសម្រាប់តែជនពិការ និងលក្ខខណ្ឌនៃការចេញបណ្ណបើកបរសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ។

៣- អាយុអ្នកបើកបរត្រូវកំណត់តាមប្រភេទបណ្ណបើកបរ ដូចខាងក្រោម៖

- អាយុ១៨(ដប់ប្រាំបី)ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ**ក**និង**ខ**
- អាយុ២២(ម្ភៃពីរ)ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ**គ**និង**ឃ១**
- អាយុ២៤(ម្ភៃបួន)ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ**ឃ២**និង**ឩ**។

៤- អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ខ**អាចបើកបរយានយន្តកសិកម្ម ឬយានយន្តបករណ៍ដែលមានល្បឿនអតិបរមាមិនលើសពី៤០(សែសិប)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង តែមិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទផ្សេងទៀតបានទេ។

៥- ចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តបករណ៍ ដែលមានល្បឿនអតិបរមាលើសពី៤០(សែសិប)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**គ**។

៦- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ**គ** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ខ**ឬ**ឃ១**សិន។

៧- អ្នកបើកបរយានយន្តប្រភេទ**គ**ឬ**ឃ** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ**ខ**បាន។

៨- អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**គ**អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ**ឃ១**បាន ក្នុងករណីបានឆ្លងកាត់ការប្រឡងយកបណ្ណបើកបរយានយន្តប្រភេទ**គ** តាមរយៈបណ្ណបើកបរយានយន្តប្រភេទ**ឃ១**ប៉ុន្តែអ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ឃ២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ**ខ** ឬ**គ** ឬ**ឃ១** បាន។

៩- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ឃ១** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ខ**សិន។

១០-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ឃ២** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ខ** ឬ**គ** ឬ**ឃ១** សិន។

១១-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ង** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ខ**ឬ**គ**ឬ**ឃ**សិន។

១២-អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ង** អាចមានសិទ្ធិបើកបររថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមា លើសពី០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោនបាន ទៅតាមប្រភេទបណ្ណបើកបរ ដូចជា **ង**(**ខ**) ឬ**ង**(**គ**) ឬ**ង**(**ឃ**)។

មាត្រា៤២ .-

អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរគ្រប់ប្រភេទមានសិទ្ធិបើកបរយានយន្តបានរហូតដល់អាយុ៦៥(ហុកសិបប្រាំ)ឆ្នាំ។ ចាប់ពីអាយុ៦៥(ហុកសិបប្រាំ)ឆ្នាំឡើងទៅ អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរអាចអនុញ្ញាតឲ្យបើកបរបាន ប៉ុន្តែត្រូវ ពិនិត្យសុខភាព និងប្តូរបណ្ណបើកបរដែលមានសុពលភាពរយៈពេល២(ពីរ)ឆ្នាំម្តង។

សុពលភាពនៃប្រភេទបណ្ណបើកបរ**ក ខ គ ឃ** និង**ង**មានរយៈពេល ដូចខាងក្រោម៖

១- បណ្ណបើកបរប្រភេទ**ក** និងប្រភេទ**ខ** មានសុពលភាពរយៈពេល១០(ដប់)ឆ្នាំ។

២- បណ្ណបើកបរប្រភេទ**គ ឃ** និង**ង** មានសុពលភាពរយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ។

៣- អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរ ត្រូវសុំប្តូរបណ្ណបើកបរមុនអស់សុពលភាពដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវលិខិតពិនិត្យសុខភាពដែលបញ្ជាក់ថាអាចបើកបរបាន។ ការមិនបានមកប្តូរបណ្ណបើកបរថ្មី ត្រូវទទួលការពិន័យ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

ការពិនិត្យសុខភាពត្រូវមានលិខិតបញ្ជាក់ថាអាចបើកបរបានពីគ្រូពេទ្យនៅតាមមន្ទីរពេទ្យ ឬមណ្ឌល សុខភាពដែលត្រូវកំណត់ដោយក្រសួងសុខាភិបាល។

មាត្រា៤៣ .-

គ្រប់បណ្ណបើកបរត្រូវមានបណ្ណពិន្ទុដែលមានពិន្ទុសរុបចំនួន១២(ដប់ពីរ)ពិន្ទុ ហើយចំនួនពិន្ទុនេះ ត្រូវកាត់បន្ថយនៅពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ ដែលមានដូចខាងក្រោម៖

ក- ត្រូវកាត់បន្ថយ១(មួយ)ពិន្ទុ៖

- មិនពាក់ខ្សែក្រវាត់ឬមួកសុវត្ថិភាព
- ប្រើភ្លើងហ្វានៅពេលជួបនឹងយានមកពីទិសផ្ទុយ
- បើកបរជាន់តាមខ្សែគំនូសបង្ខតកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី១(មួយ) ទៅ១៩(ដប់ប្រាំបួន)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរនៅពេលយប់ដោយគ្មានភ្លើងគ្រប់គ្រាន់តាមប្រភេទយានយន្ត
- ផ្ទុកមនុស្សលើសកំណត់។

ខ- ត្រូវកាត់បន្ថយ២(ពីរ)ពិន្ទុះ
- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី២០(ម្ភៃ) ទៅ២៩(ម្ភៃប្រាំបួន)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរបង្កើនល្បឿននៅពេលគេកំពុងជែងខ្លួន
- បត់ឆ្វេង ស្តាំ មិនបានត្រឹមត្រូវ
- បត់ត្រឡប់ក្រោយនៅកន្លែងហាមឃាត់
- មិនគោរពលក្ខខណ្ឌនៃបណ្ណបើកបរ
- បត់ឆ្វេង ស្តាំ ឬឈប់មិនបានឲ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- ជែងឬជៀសមិនបានត្រឹមត្រូវ
- បើកបរដោយគ្មានទុកចន្លោះសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ដែលបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់
- បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ធ្វើឲ្យរំខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត
- មិនបានឲ្យសញ្ញាជាដំណឹងត្រឹមត្រូវនៅពេលចេញដំណើរ
- យានមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសមិនត្រឹមត្រូវ
- ផ្ទុកទំនិញមិនបានត្រឹមត្រូវ
- ចតយាននៅលើគំនូសសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
- ឈប់ឬចតនៅលើគំនូសតម្រឹមទ្រូងផ្លូវ
- ដាក់កុមារអាយុក្រោម១០(ដប់)ឆ្នាំ ឲ្យអង្គុយនៅកៅអីផ្នែកខាងមុខនៃរថយន្ត
- មិនបានដាក់កុមារអាយុក្រោម៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ ឲ្យអង្គុយក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារអង្គុយ ឬដេកក្នុង រថយន្ត
- គេចពីមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ដែលធ្វើការត្រួតពិនិត្យ។

គ- ត្រូវកាត់បន្ថយ៣(បី)ពិន្ទុះ
- ឈប់ឬចតនៅកន្លែងដែលគ្រោះថ្នាក់
- ជែងដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់
- បើកបរជែងគ្នានៅកន្លែងហាមឃាត់
- ប្តូរទិសគ្មានឲ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- បើកបរឆ្លងកាត់គំនូសបង្ខូតជាប់កណ្តាលទ្រូងផ្លូវ
- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី៣០(សាមសិប)ទៅ៣៩(សាមសិបប្រាំបួន) គីឡូម៉ែត្រក្នុង មួយម៉ោង
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាតិស្រវឹងចាប់ពី០,២៥(សូន្យក្បៀសម្ភៃប្រាំ) ទៅ ០,៣៩(សូន្យ ក្បៀសសាមសិបប្រាំបួន)មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី

០,៥០(សូន្យក្បៀសហា សិប) ទៅ០,៧៩(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំបួន)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាម

- បើកបរប្រណាំងគ្នាតាមផ្លូវដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត
- កំហុសនៃការឈប់ឬការមិនផ្ដល់សិទ្ធិអាទិភាពនៅកន្លែងថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
- មិនគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហម
- មិនគោរពផ្លាកសញ្ញាឈប់ឬសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព
- មិនគោរពសញ្ញាបញ្ជាចរាចរណ៍របស់នគរបាលចរាចរណ៍។

ឃ- ត្រូវកាត់បន្ថយ៤(បួន)ពិន្ទុ៖

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី៤០(សែសិប) ទៅ៤៩(សែសិបប្រាំបួន)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរមិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាពនៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ
- បើកបរទន្ទឹមគ្នា
- ធ្វើឲ្យស្ទះចរន្តចរាចរណ៍
- មិនបានផ្ដល់សិទ្ធិអាទិភាពឲ្យយានយន្តមានសិទ្ធិអាទិភាព
- ទំនិញធ្លាក់ពីលើយានពេលកំពុងបើកបរ
- បើកបរបញ្ច្រាសទិសចរាចរណ៍
- បើកបរបង្ហោះ រេចុះឡើង ឆាប ឬកៀរ។

ង- ត្រូវកាត់បន្ថយ៦(ប្រាំមួយ)ពិន្ទុ៖

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី៥០(ហាសិប)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឡើងទៅ
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាតិស្រវឹងចាប់ពី០,៤០(សូន្យក្បៀសសែសិប)មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី០,៨០(សូន្យក្បៀសប៉ែតសិប)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬ មានឥទ្ធិពលគ្រឿងញៀន
- រត់គេចខ្លួនពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍
- ប្រើប្រាស់ផ្លាកលេខនិងបណ្ណសម្គាល់យានយន្តក្លែងក្លាយ
- បើកបរល្មើសច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ហើយបណ្ដាលឲ្យអ្នករងគ្រោះ មានអសមត្ថភាពធ្វើការងារក្នុងរយៈពេលស្មើឬលើសពី៨(ប្រាំបី)ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃកើតហេតុឬស្លាប់
- កំហុសមិនរាងចាលនៃការប្រើប្រាស់បណ្ណបើកបរហួសសុពលភាព ឬមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយាន
- បដិសេធមិនឲ្យធ្វើតេស្ដជាតិអាល់កុលឬសារធាតុញៀន
- ផ្ទុកមនុស្សលើទំនិញ។

ក្នុងករណីប្រព្រឹត្តបទល្មើសម្ដង ការកាត់ពិន្ទុមិនត្រូវឲ្យលើសពី៨(ប្រាំបី)ពិន្ទុឡើយ។

មាត្រា៨៥.-

ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្ណពិន្ទុ៖

- ក្នុងករណីអស់ពិន្ទុ បណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ។ បើអ្នកបើកបរមានបំណងចង់បានបណ្ណបើកបរថ្មី ត្រូវរៀននិងប្រឡងយកបណ្ណបើកបរឡើងវិញក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច៦(ប្រាំមួយ)ខែ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ លើកលែងតែអ្នកបើកបរបង្កឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ហើយបណ្ដាលឲ្យអ្នករងគ្រោះមានអសមត្ថភាពធ្វើការងារក្នុងរយៈពេលស្មើឬលើសពី៨(ប្រាំបី)ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃកើតហេតុឬស្លាប់ អ្នកបើកបរអាចរៀននិងប្រឡងយកបណ្ណបើកបរ ជាថ្មីឡើងវិញក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ
- ក្នុងករណីដែលពិន្ទុត្រូវបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែក្នុងរយៈពេល៣(បី)ឆ្នាំបន្ទាប់ពីការដកពិន្ទុចុងក្រោយ អ្នកបើកបរមិនបានធ្វើឲ្យមានកំហុសអ្វីមួយថែមទៀតដើម្បីឲ្យកាត់ បន្ថយពិន្ទុនោះ អ្នកបើកបរត្រូវទទួលបណ្ណពិន្ទុថ្មីដែលមានចំនួន១២(ដប់ពីរ)ពិន្ទុដោយស្វ័យ ប្រវត្តិ
- ក្នុងករណីដែលពិន្ទុត្រូវបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរចង់បង្កើនពិន្ទុឡើងវិញ ត្រូវធ្វើការរៀនបំប៉នរយៈពេល២(ពីរ)ថ្ងៃ ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។ ក្នុងការរៀននេះ ពិន្ទុអាចកើនឡើង៤(បួន)ពិន្ទុ ប៉ុន្តែមិនអនុញ្ញាតឲ្យមានចំនួន សរុបលើសពី១១(ដប់មួយ)ពិន្ទុឡើយ។ អ្នកបើកបរអាចរៀនបានច្រើនដង ដើម្បីបង្កើនក្នុង រយៈពេល២(ពីរ)ឆ្នាំយ៉ាងយូរ។

នីតិវិធីនៃការដកនិងបំពេញពិន្ទុឡើងវិញសម្រាប់បណ្ណបើកបរ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូននិងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ។

មាត្រា៤៥ ..

លើកលែងតែមានកិច្ចព្រមព្រៀង ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិទទួលស្គាល់បណ្ណបើកបរទៅវិញទៅមកជាទ្វេភាគីឬពហុភាគីជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជនបរទេសដែលចូលមកស្នាក់នៅស្របច្បាប់ហើយមានបំណងបើកបរលើផ្លូវថ្នល់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានបណ្ណបើកបរកម្ពុជាតាមមធ្យោបាយពីរយ៉ាង៖

១- ត្រូវប្រឡងយកបណ្ណបើកបរដូចប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែរ។

២- ត្រូវយកបណ្ណបើកបររបស់ប្រទេសខ្លួន មកប្ដូរយកបណ្ណបើកបរកម្ពុជាដោយដាក់ពាក្យសុំនៅក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន និងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

ក- ត្រូវមានលិខិតឆ្លងដែននិងទិដ្ឋាការមានសុពលភាព។

ខ- ត្រូវមានបណ្ណបើកបរមានសុពលភាព។

គ- មានអាសយដ្ឋានច្បាស់លាស់ដោយមានសេចក្ដីបញ្ជាក់របស់មេឃុំឬចៅសង្កាត់។

ឃ- មានលិខិតបញ្ជាក់កាយសម្បទា។

ង- ក្នុងករណីដែលបណ្ណបើកបរមិនសរសេរជាភាសាអង់គ្លេសឬភាសាបារាំង ត្រូវតែបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ឬភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំងដោយមានការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់ពីស្ថានទូត ឬទីស្ថានកុងស៊ុល ឬទីស្ថានរបស់បេសកកម្មរបស់ខ្លួន។

សុពលភាពបណ្ណបើកបររបស់ជនបរទេស ដែលត្រូវបានប្តូរយកបណ្ណបើកបរកម្ពុជាមាន រយៈពេល១(មួយ)ឆ្នាំ។ សុពលភាពបណ្ណបើកបររបស់ជនបរទេស ដែលបានប្រឡងជាប់ មាន រយៈពេលដូចគ្នានឹងពលរដ្ឋខ្មែរដែរ។

ជនបរទេសដែលមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ**គ ឃ** និង**ខ** មិនអាចប្តូរយកបណ្ណបើកបរកម្ពុជា ប្រភេទ**គ ឃ** និង**ខ** បានឡើយ ប៉ុន្តែអាចប្តូរយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ**ក**និង**ខ**បាន។

មាត្រា៤៦ .-

គ្រប់សាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវមានកម្មវិធីសិក្សានិងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

គ្រប់គ្រូបង្រៀននៅសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ដែលចេញដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

លក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធី នៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្តនិង ការប្រឡងយកវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ព្រមទាំងកម្មវិធីសិក្សានៅសាលា បង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

ក្នុងករណីចាំបាច់ ក្រសួងមហាផ្ទៃមានសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យគ្រប់សាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្តទាំងអស់។

មាត្រា៤៧ .-ថ្មី

គ្រប់យានយន្តនៅពេលដាក់ឲ្យធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវមានបណ្ណសម្គាល់យានយន្តនិងមានពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្ត។

គ្រប់យានយន្ត ត្រូវចុះបញ្ជីផ្តល់បណ្ណសម្គាល់យានយន្តនិងបំពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្ត។ ចំពោះរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉កមានទម្ងន់សរុបលើសពី៧៥០(ប្រាំពីររយហាសិប)គីឡូក្រាម ត្រូវចុះបញ្ជីផ្តល់បណ្ណសម្គាល់ និងបំពាក់ផ្លាកលេខដូចយានយន្តដែរ។

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវផ្តល់បញ្ជីស្ថិតិយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលបានចុះបញ្ជីរួចជូនក្រសួងមហាផ្ទៃមួយខែម្តង។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងការពារជាតិ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីចំនួនរថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត ឬគ្រឿងចក្រដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនជូនក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ៣ (បី) ខែម្តង លើកលែងព័ត៌មានសម្ងាត់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសុខជាតិ។

ការចុះបញ្ជីផ្តល់បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ និងបំពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានជំនិះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា៤៨ .-ថ្មី

គ្រប់ម្ចាស់ហាងលក់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចបំពេញបែបបទចុះបញ្ជីយាន

យន្តសុំបណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងសុំផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្តឲ្យបានចប់សព្វគ្រប់មុននិងប្រគល់ឲ្យអ្នកទិញ។

ការលក់ទិញ ការធ្វើអំណោយ និងរាល់ទម្រង់ផ្សេងៗទៀត ដែលនាំឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរកម្មសិទ្ធិករនៃយានយន្ត ត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទដើម្បីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិយានយន្ត។ បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ម្ចាស់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចបំពេញបែបបទលុបចេញពីបញ្ជីយានយន្តនូវយានយន្តទាំងឡាយដែលឈប់ប្រើប្រាស់។

បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីយានយន្ត ការផ្តល់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្ត និងការលុបចេញពីបញ្ជីយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៤៩ ..

គ្រប់រថយន្ត រ៉ឺម៉ក និងសឺមីរ៉ឺម៉កដែលធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះ ចេញដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូនឬក្រុមហ៊ុនដែលមានការ អនុញ្ញាតពីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

សុពលភាពនៃវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- រថយន្តថ្មីជាប្រភេទរថយន្តគ្រួសារដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសុំវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តលើកទី១ ដែលមានសុពលភាព៤(បួន)ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យ លក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់២(ពីរ)ឆ្នាំម្តង។

២- រថយន្តចាស់ជាប្រភេទរថយន្តគ្រួសារដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់០២(ពីរ)ឆ្នាំម្តង។

៣- រថយន្តថ្មីធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរ ដឹកទំនិញ និងរថយន្តបករណ៍ថ្មី ដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសុំវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តលើកទី១ ដែលមានសុពលភាព២(ពីរ)ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់១(មួយ)ឆ្នាំម្តង។

៤- រថយន្តចាស់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរ ដឹកទំនិញ និងរថយន្តបករណ៍ចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់ រួចហើយ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់១(មួយ)ឆ្នាំម្តង។

៥- រ៉ឺម៉កថ្មីនិងសឺមីរ៉ឺម៉កថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសុំវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តដែលមានសុពលភាព២(ពីរ)ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេស រៀងរាល់១(មួយ)ឆ្នាំម្តង។

៦- រ៉ឺម៉កចាស់និងសឺមីរ៉ឺម៉កចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់១(មួយ)ឆ្នាំម្តង។

៧- ត្រីចក្រយានយន្តនិងទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់១(មួយ)ឆ្នាំម្តង។

៨- គ្រប់រថយន្ត រ៉ឺម៉ក និងសឺមីរ៉ឺម៉កដែលទើបបានកែច្នៃក្នុងប្រទេសរួច មុននឹងចុះបញ្ជីសុំបណ្ណ សម្គាល់និងសុំផ្លាកលេខ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសជាមុនសិន។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការ ត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់១(មួយ)ឆ្នាំម្តង។

ការកំណត់លក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះ និងការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះគ្រប់ ប្រភេទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៥០ ..

គ្រប់មជ្ឈមណ្ឌលត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត ចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

លក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៥១ ..

ម្ចាស់យានយន្តដែលតម្រូវឲ្យមានការធានារ៉ាប់រងជាកាតព្វកិច្ច ត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រង ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រងនិងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធានារ៉ាប់រង នៅពេលដែលយានយន្តត្រូវបានយកទៅធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវថ្នល់។

មាត្រា៥២ ..

គ្រប់យានដ្ឋានជួសជុលយានយន្តនិងយានដ្ឋានកែច្នៃដំឡើងយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មចេញដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ក្រសួងឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្ម និងក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យពីក្រសួងមហាផ្ទៃ។

ការគ្រប់គ្រងយានដ្ឋានជួសជុលនិងយានដ្ឋានកែច្នៃដំឡើងយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា៥៣ ..

នីតិបុគ្គលដែលធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញនិងអ្នកដំណើរនៅក្នុងប្រទេស ឬឆ្លងដែន ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មចេញដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យនីតិបុគ្គលធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោកក្នុងប្រទេសឬឆ្លងដែន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៥៤ ..

គ្រប់យានយន្ត រ៉ឺម៉ក ដែលយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញឬអ្នកដំណើរ ត្រូវ មានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនចេញដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោកក្នុង ប្រទេសឬឆ្លងដែន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៥៥.-

គ្រប់យានយន្តឬរ៉ឺម៉កដែលកំពុងធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន ត្រូវមាន៖

ក- បណ្ណសម្គាល់យានយន្តឬបណ្ណសម្គាល់រ៉ឺម៉កនិងផ្លាកលេខ

ខ- បណ្ណបើកបរត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត

គ- វិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត

ឃ- លិខិតអនុញ្ញាតឲ្យយានយន្តឬរ៉ឺម៉កធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន

ង- វិញ្ញាបនបត្រធានារ៉ាប់រងចេញដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង

ច- លិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងទៀតចេញដោយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា៥៦.-

ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញនិងមនុស្ស ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- ការផ្ទុកទំនិញលើយានជំនិះ ត្រូវរៀបចំឲ្យត្រឹមត្រូវដើម្បីការពារនឹង៖

- ការបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្សឬការធ្វើឲ្យខូចទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ឬឯកជនដោយការអូសឬធ្លាក់តាមផ្លូវ
- ការបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរឬការធ្វើឲ្យអន់ថយដល់លំនឹងយាន និងការបើកបរយាន
- ការបង្កឲ្យមានសំឡេង ឬការបង្កើនធូលី ឬការធ្វើឲ្យរំខានផ្សេងៗទៀតដែលអាចជៀសវាងបាន
- ការធ្វើឲ្យបាំងភ្លើងស្តុប ភ្លើងសញ្ញាប្តូរទិស កញ្ចក់ចាំងពន្លឺ និងផ្លាកលេខយានយន្ត។

២- គ្រប់ឧបករណ៍ការពារបន្ថែមដូចជាខ្សែនីឡុង ខ្សែកាបច្រវាក់ និងកម្រាលសំពត់តង់ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សុវត្ថិភាព ឬការពារទំនិញ ត្រូវគ្របនិងចងឲ្យបានជាប់ល្អ។

៣- ក្នុងគ្រប់ករណីនៃការផ្ទុកវត្ថុផ្សេងៗដែលមានបណ្តោយវែង បន្ទុកនោះមិនត្រូវឲ្យលូតហួសពីគែមខាងមុខនៃយាន និងមិនត្រូវឲ្យហួសពីគែមខាងក្រោយនៃយានប្រវែង៣(បី)ម៉ែត្រ ឬធ្លាក់អូសដីឡើយ។

៤- ប្រសិនបើបន្ទុកត្រូវលូតហួស១(មួយ)ម៉ែត្រពីគែមខាងក្រោយនៃយាន ពេលថ្ងៃត្រូវចង ក្រណាត់ពណ៌ក្រហម ពេលយប់ត្រូវដាក់កញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមនៅចុងបន្ទុក។ ទទឹងបន្ទុកមិនត្រូវឲ្យលើសហួសពីគែមទទឹងយាន ហើយកម្ពស់មិនត្រូវឲ្យហួសលើសពីដំបូលយានឡើយ លើកលែងតែរថយន្តផ្ទុកមនុស្សចំនួនអតិបរមាត្រឹម២០(ម្ភៃ)នាក់ ដែលអាចផ្ទុកទំនិញកម្ពស់អតិបរមាត្រឹម០,៥០(សូន្យក្បៀសហាសិប)ម៉ែត្រពីលើដំបូល និងត្រូវមានជើងទម្រឬរនាំងចាប់ភ្ជាប់ដំបូលយ៉ាងរឹងមាំ។

៥- ក្នុងករណីផ្ទុកទំនិញគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ឬវេចខ្ចប់ឲ្យមានសុវត្ថិភាពល្អ ហើយត្រូវសរសេរឈ្មោះប្រភេទនិងបិទផ្លាកសញ្ញាសម្គាល់វត្ថុគ្រោះថ្នាក់នោះ។

៦- ការដឹកជញ្ជូនមនុស្សត្រូវមានកៅអីអង្គុយ ឬមានបង្កាន់ដៃឬប្រដាប់តោងឈររឹងមាំ ហើយត្រូវឲ្យមានផាសុកភាពល្អ។

៧- ការផ្ទុកមនុស្សត្រូវហាមឃាត់ ដូចខាងក្រោម៖

- ហាមផ្ទុកមនុស្សលើសពីចំនួនកន្លែងអង្គុយ ដែលកំណត់ដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើដំបូលកាប៊ីនឬដំបូលរថយន្ត
- ហាមតោងពីមុខ ពីក្រោយ ឬពីចំហៀងរថយន្ត
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺម៉ក
- ហាមផ្ទុកវត្ថុដែលមានក្លិនអាក្រក់ឬមានជាតិពុលក្នុងរថយន្តដឹកមនុស្ស។

៧- បច្ចេកទេសផ្ទុក ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៥៧ ._

ការផ្ទុកទំនិញលើរថយន្ត រ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉ក មិនត្រូវឲ្យលើសទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យានដែលកំណត់ដោយរោងចក្រផលិតយាននិងមិនត្រូវឲ្យលើសទម្ងន់អតិបរមាសង្កត់លើភ្លៅ និងទម្ងន់សរុបអតិបរមា របស់យានដែលបានអនុញ្ញាតដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីផ្លូវថ្នល់។

នៅពេលឆ្លងកាត់ស្ពាន គ្រប់អ្នកបើកបររថយន្ត រថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺម៉ក ត្រូវគោរពតាមទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមាដែលកំណត់ក្នុងស្លាកសញ្ញាដាក់តាំងនៅពីមុខស្ពាន។

ទំហំរថយន្ត និងរថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺម៉ក ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ប្រវែងទទឹងអតិបរមាមិនត្រូវឲ្យលើសពី២,៥០(ពីរក្បៀសហាសិប)ម៉ែត្រ លើកលែងតែយានយន្តបករណ៍ដែលមិនត្រូវឲ្យលើសពី៣(បី)ម៉ែត្រ
- ប្រវែងកម្ពស់អតិបរមាមិនត្រូវឲ្យលើសពី៤,២០(បួនក្បៀសម្ភៃ)ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃរថយន្តនីមួយៗមិនត្រូវឲ្យលើសពី១២,២០(ដប់ពីរក្បៀសម្ភៃ)ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃរថយន្តនីមួយៗដែលមានសណ្តោងសឺមីរ៉ឺម៉ក មិនត្រូវឲ្យលើស ពី១៦(ដប់ប្រាំមួយ)ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃរថយន្តនីមួយៗដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក មិនត្រូវឲ្យលើសពី១៨(ដប់ប្រាំបី)ម៉ែត្រ

ទំហំអតិបរមារថយន្តនិងរថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កឬសឺមីរ៉ឺមក ដែលគ្មានចែងនៅក្នុងចំណុចខាងលើ នេះត្រូវសុំលិខិតអនុញ្ញាតពិសេសពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

បទដ្ឋានបច្ចេកទេសលម្អិតស្តីពីទំហំនិងទម្ងន់យានជំនិះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៥៨ ._

ការបង់ប្រាក់សម្រាប់ថ្លៃសេវាចេញបណ្ណបើកបរ បណ្ណសម្គាល់ ផ្លាកលេខ វិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេស និងលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្ម ប្រាក់ពិន័យក្នុងការយឺតយ៉ាវផ្សេងៗ និងសេវាផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនិង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

ជំពូកទី៨
យន្តការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាត្រា៥៩ .-

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក មានតួនាទីរៀបចំគោលនយោបាយស្តីពីសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក និងដឹកនាំត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក។

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃជាប្រធាន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូនជាអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ និងសមាសភាពមកពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក មានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមួយជាសេនាធិការ ដឹកនាំដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន និងអនុគណៈកម្មការមួយចំនួនជាជំនួយការ។

ការបង្កើត ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

ជំពូកទី៩
សមត្ថកិច្ចនិងសិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាត្រា៦០ .-

មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោករួមមាន៖

១- មន្ត្រីមកពីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន

២- អង្គភាពនគរបាលឬកងរាជអាវុធហត្ថដែលទទួលបន្ទុករៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់ សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ មានភារកិច្ច៖

- ចាត់ចែងចរាចរណ៍ឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ
- តាមដាន ល្បាត និងពិនិត្យអំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ដោយផ្ទាល់ឬដោយឧបករណ៍បច្ចេកទេស
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីសភាពការណ៍សណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍បទល្មើសចរាចរណ៍ និង គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលកើតមានឡើង។

ដោយឡែក អង្គភាពនគរបាលដែលទទួលបន្ទុករៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ មានភារកិច្ចបន្ថែម៖

- ពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍
- សម្រុះសម្រួលក្នុងករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ
- ត្រួតពិនិត្យនិងកត់ត្រាដំណើរហេតុនៅពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ក្នុងករណី

ចាំបាច់ ធ្វើការដកហូតជាបណ្ដោះអាសន្ននូវបណ្ណបើកបរ និងឃាត់យានជំនិះតាមមាត្រា៦២ មាត្រា៦៦ និងមាត្រា៦៧នៃច្បាប់នេះ។

- រៀបចំនិងបញ្ជូនកំណត់ហេតុព្រមទាំងវត្ថុតាងទៅអយ្យការអមសាលាដំបូង ក្នុងករណីកំណត់ដោយច្បាប់នេះ។

មាត្រា៦១ ..

ក្នុងការឃាត់យានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកត្រូវអនុវត្តដោយជៀសវាងការធ្វើឲ្យស្ទះចរាចរណ៍ឬការបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

មាត្រា៦២ ..

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក មានសិទ្ធិដកបណ្ណបើកបរឮរទុកក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី៧ (ប្រាំពីរ)ថ្ងៃ និងដកពិន្ទុដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៨៣នៃច្បាប់នេះចំពោះបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម៖

១- បើកបរខុសទិសចរាចរណ៍ ឬបើកបរតាមទិសចរាចរណ៍ដែលមានដាក់សញ្ញាហាមឃាត់។

២- បើកបរដោយល្បឿនលើសចាប់ពី៤០(សែសិប)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឡើងទៅពីល្បឿន ដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ។

៣- មិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាព។

៤- មិនគោរពស្លាកសញ្ញាឈប់ ឬភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហមឬពណ៌ក្រហមភ្លឹបភ្លែតៗ។

៥- បើកបរយានដែលមានកង់ច្រវាក់ដែកផ្ទាល់នៅលើផ្លូវថ្នល់ក្រាលកៅស៊ូ។

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ មិនត្រូវដកហូតបណ្ណបើកបរនិងឯកសារផ្សេងៗរបស់យានយន្តក្នុងករណី ពុំមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

មាត្រា៦៣ ..

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍អាស្រ័យទៅតាមករណីនីមួយៗនោះ ការឃាត់យានជំនិះការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរដើម្បីសាកសួរព័ត៌មាន និងការធ្វើកំណត់ហេតុជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនៅកន្លែងកើតហេតុ។ ក្នុងករណីដែលអ្នកបើកបរស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលគ្រឿងស្រវឹង ឬគ្រឿងញៀន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផ្នែកចរាចរណ៍ ឬមន្ទីរពេទ្យត្រូវត្រួតពិនិត្យនិងចេញលិខិតបញ្ជាក់អត្រាជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀន ដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ទៅអយ្យការអមសាលាដំបូង។

មាត្រា៦៤ ..

បទល្មើសចរាចរណ៍ផ្លូវគោកដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និងត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យបទល្មើសចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវបញ្ជូនកំណត់ហេតុស្ដីពីបទល្មើសចរាចរណ៍ផ្លូវគោកទៅអយ្យការអមសាលាដំបូង។

មាត្រា៦៥ ..

បទល្មើសចរាចរណ៍ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ផ្លូវគោក។ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក អាចសម្រុះសម្រួលក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ដែលបណ្តាល ឲ្យសងតែសំណងខូចខាត។ ប្រសិនបើការសម្រុះសម្រួល មិនបានសម្រេច មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុកត់ត្រាស្លាកស្នាមផ្សេងៗ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ដើម្បីធានាការពារផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់របស់ភាគី មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកអាចរក្សាទុកយានយន្តជាបណ្តោះអាសន្នមិនឲ្យលើសពីមួយសប្តាហ៍។

មាត្រា៦៦ ..

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវឃាត់យានជំនិះមិនឲ្យធ្វើចរាចរណ៍ឬឃាំងទុកយានជំនិះរយៈពេលមិនលើសពី៣(បី)ថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើការពិន័យនិងកែតម្រូវលក្ខណៈបច្ចេកទេសទៅតាមករណីដែលអ្នកបើកបរបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ដូចខាងក្រោម៖

១- យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរកំពុងស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី០,២៥(សូន្យក្បៀសម្ភៃប្រាំ)ដល់០,៣៩(សូន្យក្បៀសសាមសិបប្រាំបួន)មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី០,៥០(សូន្យក្បៀសហាសិប)ដល់០,៧៩(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំបួន)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាម ឬស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលនៃគ្រឿងញៀន។

២- យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរមិនព្រមឲ្យសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យអត្រាជាតិអាល់កុលឬសារធាតុញៀន។

៣-យានជំនិះដែលមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសមិនគ្រប់គ្រាន់ អាចបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

៤- យានជំនិះដែលបញ្ចេញផ្សែងខ្លាំង ឬសំឡេងម៉ាស៊ីនខ្លាំងលើសបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ឬបំពាក់ ប្រព័ន្ធភ្លើងបំភ្លឺខុសស្តង់ដាកំណត់ធ្វើឲ្យរំខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ឬអ្នកដែលរស់នៅជាប់ដងផ្លូវផ្ទាល់។

៥- យានជំនិះផ្ទុកទំនិញឬអ្នកដំណើរនាំឲ្យបាំងឬទើសទែងដល់អ្នកបើកបរ ឬហួសកម្រិតកំណត់។

៦- យានជំនិះដែលចតចោលនៅលើទ្រូងផ្លូវក្នុងទីប្រជុំជនលើសពី២៤ម៉ោង។

៧-យានយន្តដែលបើកបរហួសពេលកំណត់ត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេស។

៨- យានយន្ត ដែលបើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី៤០(សែសិប)គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ឡើងទៅ។

មាត្រា៦៧ ..

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក មានសិទ្ធិស្ទូចយានជំនិះដែលចតធ្វើឲ្យរំខានឬអាចនាំឲ្យមាន គ្រោះថ្នាក់ដល់យានដទៃ យកទៅរក្សាទុកនៅអង្គភាពនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកក្នុងករណីដែលម្ចាស់ យានជំនិះមិនព្រមទទួលការពិន័យ ឬគ្មានវត្តមាន។

ការស្ទូចយានជំនិះយកទៅរក្សាទុកនៅអង្គភាពនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ក៏ត្រូវអនុវត្តផងដែរ ចំពោះយានជំនិះពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលពុំអាចដោះស្រាយបាន។

ម្ចាស់យានជំនិះត្រូវទទួលខុសត្រូវបង់សោហ៊ុយថ្លៃស្តួច និងថ្លៃរក្សាទុកបន្ថែមលើប្រាក់ពិន័យ។

សោហ៊ុយថ្លៃស្តួចនិងថ្លៃរក្សាទុក ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា៦៨ ..

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យបទល្មើសចរាចរណ៍ ត្រូវពិនិត្យ អង្កេត កត់ត្រាបទល្មើសស្របតាមបែបបទនៃការពិនិត្យ ការអង្កេត ការកត់ត្រាបទល្មើស និងការធ្វើកំណត់ ហេតុគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៦៩ ..

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលមានសមត្ថកិច្ចផាកពិន័យបទល្មើសចរាចរណ៍ ត្រូវចេញ បង្កាន់ដៃផាកពិន័យដែលមានគល់បញ្ជីត្រឹមត្រូវ។ ទម្រង់បែបបទនៃបង្កាន់ដៃផាកពិន័យនិងការគ្រប់គ្រងប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការផាកពិន័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង មហាផ្ទៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនិងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា៧០ ..

បុគ្គល ដែលមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦០នៃច្បាប់នេះ មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅប្រធានអង្គភាពដែលគ្រប់គ្រងផ្ទាល់លើមន្ត្រីនោះ។ ប្រធានអង្គភាពត្រូវ សម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ា១៥(ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃយ៉ាងយូរគិតពីថ្ងៃទទួលបណ្តឹង។ បុគ្គលដែលមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តី សម្រេចរបស់ប្រធានអង្គភាពខាងលើ មានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការតាមនីតិវិធី។

ជំពូកទី១០
ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា៧១ ..

បទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា៧២ ..

អ្នកបើកបរ ត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តក្នុងការបើកបរយានជំនិះ។

អ្នកគ្រប់គ្រងឬកម្មសិទ្ធិករ ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ក្នុងករណីយានជំនិះរបស់ខ្លួនបានបណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃ។

មាត្រា៧៣ ..

ការរំលោភលើរាងកាយ កិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ របស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន។

មាត្រា៧៤ ..

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកណា ដែលនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌមុខងារ ឬក្នុងឱកាសបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ដែលបានដកហូតយកបណ្ណបើកបរ ផ្លាកលេខ បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ឬឃាត់ទុកយានជំនិះដោយបំពានច្បាប់ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី៦(ប្រាំមួយ)ថ្ងៃទៅ១(មួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០ ០០០(មួយសែន)រៀលទៅ៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន)រៀល។

ក្នុងករណីដែលមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ធ្វើឲ្យមានការខូចខាតឬបាត់បង់ផ្នែកណាមួយនៃ យានជំនិះដែលបានឃាត់ទុក អង្គភាពសាមីត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសងការខូចខាតឬបាត់បង់នោះ។

មាត្រា៧៥ .. ថ្មី

ជនណាបើកបរយានយន្តដោយគ្មានបណ្ណបើកបរ ឬក្នុងរយៈពេលដែលបណ្ណបើកបរត្រូវបានដកហូត ព្យួរទុក ឬទុកជាមោឃៈ ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍តាមការកំណត់នៃអនុក្រឹត្យ។

អំពើល្មើសខាងលើត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែទៅ៦(ប្រាំមួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន)រៀលទៅ៤ ០០០ ០០០(បួនលាន)រៀល ក្នុងករណីដែលជនល្មើសធ្លាប់ទទួលរងនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយ តែនៅបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀត ក្នុងកំលុងពេល៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ចាប់គិតពីការពិន័យអន្តរការណ៍លើកមុន។

បទប្បញ្ញត្តិកថាខណ្ឌទី២ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះអ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្ត ទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬត្រីចក្រយានយន្ត។

មាត្រា៧៦ ..

ជនណាបើកបរយានយន្ត មិនព្រមបញ្ឈប់យានយន្តតាមការបញ្ជារបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ផ្លូវគោកដើម្បីធ្វើតេស្តពិនិត្យជាតិអាល់កុលឬសារធាតុញៀន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី៦(ប្រាំមួយ) ថ្ងៃទៅ១(មួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី១០០ ០០០(មួយសែន)រៀលទៅ៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន)រៀល។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដូចកថាខណ្ឌទី១ខាងលើ ចំពោះអ្នកបើកបរណាដែលមិនព្រមឲ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់យាន ឬធ្វើតេស្តពិនិត្យជាតិអាល់កុលឬសារធាតុញៀន។

មាត្រា៧៧ .. ថ្មី

ជនណាបើកបរយានយន្តនៅពេលដែលខ្លួន ស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹង ដោយមានជាតិអាល់កុលចាប់ពី០,៤០(សូន្យក្បៀសសែសិប)មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី០,៨០ (សូន្យក្បៀសប៉ែត្រសិប) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍តាមការកំណត់នៃអនុក្រឹត្យ។

អំពើល្មើសខាងលើត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែទៅ៦(ប្រាំមួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន)រៀលទៅ៤ ០០០ ០០០(បួនលាន)រៀល ក្នុងករណីដែលជនល្មើសធ្លាប់ទទួលរងនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយ តែនៅបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀត ក្នុងកំលុងពេល៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ចាប់គិតពីការពិន័យអន្តរការណ៍លើកមុន។

មាត្រា៧៨ .-

ជនណាដែលចរាចរយានជំនិះ ដោយប្រើប្រាស់បណ្ណបើកបរ បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ផ្លាកលេខសម្គាល់យានជំនិះ ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដោយដឹងថាជាឯកសារឬវត្ថុក្លែងក្លាយ ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាម បញ្ញត្តិមាត្រា៦៣០(បទប្រើប្រាស់ឯកសារសាធារណៈក្លែង)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

មាត្រា៧៩ .-

ជនណាក្លែងបណ្ណបើកបរ បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ផ្លាកលេខសម្គាល់យានជំនិះឬលិខិតអនុញ្ញាត ផ្សេងៗ ដែលចេញដោយអ្នករាជការសាធារណៈ ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២៩ (បទក្លែងបន្លំឯកសារ សាធារណៈ)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

មាត្រា៨០ .-

ជនណារារាំងឬប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយ ដើម្បីជាឧបសគ្គដល់ចរាចរណ៍សាធារណៈ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែទៅ១(មួយ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន)រៀល ទៅ៨ ០០០ ០០០(ប្រាំបីលាន)រៀល។

មាត្រា៨១ .-

ជនណាបើកបរ មិនគោរពសញ្ញាបញ្ជារបស់មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចការពារក្បួនដំណើរគណៈប្រតិភូឬថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់បង្កការខូចខាតដល់យានយន្តរបស់ក្បួន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែ ទៅ៦(ប្រាំមួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ ពី៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន)រៀល ទៅ ៨ ០០០ ០០០(បួនលាន)រៀល។

មាត្រា៨២ .- ថ្មី

ជនណាប្រើប្រាស់យានយន្តដោយគ្មានបណ្ណសម្គាល់រថយន្ត ឬគ្មានផ្លាកលេខសម្គាល់រថយន្ត ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍តាមការកំណត់នៃអនុក្រឹត្យ។

អំពើល្មើសខាងលើត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី៦(ប្រាំមួយ)ថ្ងៃទៅ១(មួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៤០០ ០០០(បួនសែន)រៀលទៅ១ ០០០ ០០០(មួយលាន)រៀល ក្នុងករណីដែលជនល្មើសធ្លាប់ទទួលរងនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយ តែនៅបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀតក្នុងកំលុងពេល៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ចាប់គិតពីការពិន័យអន្តរការណ៍លើកមុន។

បទប្បញ្ញត្តិកថាខណ្ឌទី២ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះអ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្ត ទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កឬត្រីចក្រយានយន្ត។

មាត្រា៨៣ .-

ជនណាបើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្ជីខ្ជា មិនប្រុងប្រយ័ត្ន ឬមិនគោរពកាតព្វកិច្ចដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោកតម្រូវ បណ្តាលឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃ ហើយបណ្តាលឲ្យអ្នករងគ្រោះអសមត្ថភាពធ្វើការងារក្នុងរយៈពេលស្មើឬលើសពី៨(ប្រាំបី)ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃកើតហេតុ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី៦(ប្រាំមួយ)ខែទៅ២(ពីរ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី២ ០០០ ០០០(ពីរលាន)រៀលទៅ១០ ០០០ ០០០(ដប់ លាន)រៀល និងអាចត្រូវផ្តន្ទាទោសដោយទោសបន្ថែមមួយឬច្រើនដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៣(ប្រភេទនៃទោសបន្ថែម)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

អំពើល្មើសខាងលើនេះត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ឆ្នាំទៅ៣(បី)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៤ ០០០ ០០០(បួនលាន)រៀល ទៅ១៥ ០០០ ០០០(ដប់ប្រាំលាន)រៀល កាលបើអំពើនេះបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងករណីណាមួយ ដូចខាងក្រោម៖

ក- បើកបរដោយគ្មានបណ្ណបើកបរឬមានបណ្ណបើកបរតែមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត។

ខ- ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹងដោយមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី០,៤០(សូន្យក្បៀសសែសិប) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ឬចាប់ពី០,៨០(សូន្យក្បៀសប៉ែតសិប)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ- បណ្តាលឲ្យមានរបួសមនុស្សច្រើននាក់។

ឃ- រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ។

ចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះទោសបន្ថែម ដូចតទៅនេះអាចត្រូវបានប្រកាស៖

១- ការហាមឃាត់ចំពោះការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ កាលបើបទល្មើសនេះបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ឬនៅក្នុងឱកាសនៃការប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះ ជាស្ថាពរ ឬសម្រាប់រយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំយ៉ាងច្រើន។

២- ការហាមឃាត់ចំពោះការបើកបរយានយន្ត ទោះបីជាប្រភេទណាក៏ដោយសម្រាប់រយៈពេល៥ (ប្រាំ)ឆ្នាំយ៉ាងច្រើន។

៣- ការព្យួរលិខិតបើកបរ សម្រាប់រយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំយ៉ាងច្រើន។

៤- ការបិទផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោស សម្រាប់រយៈពេល២(ពីរ)ខែយ៉ាងច្រើន។

៥- ការផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោសនៅក្នុងសារព័ត៌មាន។

៦- ការផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោស តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍សម្រាប់ រយៈពេល៨(ប្រាំបី)ថ្ងៃយ៉ាងច្រើន។

មាត្រា៨៤ .-

នីតិបុគ្គលអាចត្រូវប្រកាសថាត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៤២(ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់នីតិបុគ្គល)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែលមាន ចែងក្នុងមាត្រា៨៣នៃច្បាប់នេះ។

នីតិបុគ្គលត្រូវផ្តន្ទាទោសជាប្រាក់ពី៥ ០០០ ០០០(ប្រាំលាន)រៀលទៅ២០ ០០០ ០០០(ម្ភៃលាន)រៀល ព្រមទាំងទោសបន្ថែមមួយឬច្រើន ដូចតទៅនេះ៖

១- ការរំលាយតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧០ (ការរំលាយនិងការជម្រះបញ្ជីនៃនីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

២- ការដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧១(ការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៣- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ឬច្រើនតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧២ (ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាព)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៤- ការបិទគ្រឹះស្ថានដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧៦(ការបិទគ្រឹះស្ថាន)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៥- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើអាជីវកម្ម លើគ្រឹះស្ថានដែលបើកចំហដល់សាធារណជន ឬដែល ប្រើប្រាស់ដល់សាធារណជន តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧៧(ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើអាជីវកម្ម លើគ្រឹះស្ថាន)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៦- ការបិទផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៨០(ការបិទផ្សាយ សេចក្ដីសម្រេច)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៧- ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស នៅក្នុងសារព័ត៌មានសរសេរឬការផ្សាយតាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៨១(ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ជាអាទិ៍)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

មាត្រា៨៥.-

ជនណាបើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្ជីខ្ជា មិនប្រុងប្រយ័ត្ន ឬមិនគោរពកាតព្វកិច្ចដែលបទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោកតម្រូវបណ្ដាលឲ្យស្លាប់អ្នកដទៃ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ ៣(បី)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៤ ០០០ ០០០(បួនលាន)រៀលទៅ១៥ ០០០ ០០០(ដប់ប្រាំលាន)រៀល និងអាចត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយទោសបន្ថែមមួយឬច្រើន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៣(ប្រភេទនៃទោសបន្ថែម) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

អំពើល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី២(ពីរ)ឆ្នាំទៅ៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ ពី១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន)រៀលទៅ២៥ ០០០ ០០០(ម្ភៃប្រាំលាន)រៀល កាលបើអំពើនេះបានប្រព្រឹត្តក្នុង ករណីណាមួយ ដូចក្រោម៖

ក- បើកបរដោយគ្មានបណ្ណបើកបរឬមានបណ្ណបើកបរតែមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត។

ខ- ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹងដោយមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី០,៤០(សូន្យក្បៀសសែសិប) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ឬចាប់ពី០,៨០(សូន្យក្បៀសប៉ែតសិប)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ- បណ្ដាលឲ្យមានស្លាប់មនុស្សច្រើននាក់។

ឃ- រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ។

ចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ទោសបន្ថែមដូចតទៅនេះអាចត្រូវបានប្រកាស៖

១- ការហាមឃាត់ចំពោះការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ កាលបើបទល្មើសនេះបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ឬនៅក្នុងឱកាសនៃការប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះជាស្ថាពរ ឬសម្រាប់រយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំយ៉ាងច្រើន។

២- ការហាមឃាត់ចំពោះការបើកបរយានយន្ត ទោះបីជាប្រភេទណាក៏ដោយសម្រាប់រយៈពេល៥ (ប្រាំ)ឆ្នាំយ៉ាងច្រើន។

៣- ការព្យួរលិខិតបើកបរ សម្រាប់រយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំយ៉ាងច្រើន។

៤- ការបិទផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស សម្រាប់រយៈពេល២(ពីរ)ខែយ៉ាងច្រើន។

៥- ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោសនៅក្នុងសារព័ត៌មាន។

៦- ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍សម្រាប់រយៈពេល៨(ប្រាំបី)ថ្ងៃយ៉ាងច្រើន។

មាត្រា៨៦ .-

នីតិបុគ្គលអាចត្រូវប្រកាសថាត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុង មាត្រា៤២(ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់នីតិបុគ្គល)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែលមាន ចែងក្នុងមាត្រា៨៥នៃច្បាប់នេះ។

នីតិបុគ្គលត្រូវផ្ដន្ទាទោសជាប្រាក់ពី១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន)រៀលទៅ៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ព្រមទាំងទោសបន្ថែមមួយឬច្រើនដូចតទៅនេះ៖

១- ការរំលាយតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧០ (ការរំលាយនិងការជម្រះបញ្ជីនៃនីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

២- ការដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧១(ការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៣- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ឬច្រើនតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៧២(ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាព)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៤- ការបិទគ្រឹះស្ថាន ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៧៦(ការបិទគ្រឹះស្ថាន)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៥- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើអាជីវកម្មលើគ្រឹះស្ថានដែលបើកចំហដល់សាធារណជន ឬដែលប្រើប្រាស់ដល់សាធារណជន តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៧៧(ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើអាជីវកម្មលើគ្រឹះស្ថាន)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៦- ការបិទផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៨០(ការបិទផ្សាយ សេចក្ដីសម្រេច)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

៧- ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស នៅក្នុងសារព័ត៌មានសរសេរឬការផ្សាយតាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា១៨១(ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេច តាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ជាអាទិ៍)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

មាត្រា៨៧ .-

ការបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍នាំឲ្យរំលត់បណ្ដឹងអាជ្ញា។

អំពើល្មើសដែលត្រូវទទួលរងពិន័យអន្តរការណ៍ ហើយជនពាក់ព័ន្ធមិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍តាមកាលកំណត់ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវបញ្ជូនកំណត់ហេតុព្រមទាំងវត្ថុតាងទៅ អយ្យការអមសាលាដំបូង។

ជំពូកទី១១

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា៨៨ ..

រាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែល បានប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧/០០៧ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ ត្រូវនៅមានអានុភាពអនុវត្តតទៅទៀតរហូតមានអត្ថបទថ្មីមកកែប្រែឬលុបចោល លើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិ ដែលផ្ទុយនឹងស្មារតីនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា៨៩ ..

អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរដែលត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលបានប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧/០០៧ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧ អាចបន្តប្រើប្រាស់រហូតអស់សុពលភាព។

អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរ ដែលមិនត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលបានប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧/០០៧ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ ត្រូវ បំពេញបែបបទសុំប្តូរបណ្ណបើកបរឲ្យបានចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេល១(មួយ)ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូល ជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស។

មាត្រា៩០ .. ថ្មី

កាតព្វកិច្ចពាក់ខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាព សម្រាប់អ្នករួមដំណើរទាំងអស់ជិះកៅអីខាងក្រោយនៃរថយន្តនៅក្រៅទីប្រជុំជននិងបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៧ ព្រមទាំងចំណុចទី១១និងទី១២ មាត្រា៨ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស។

មាត្រា៩១ ..

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៨៣និងមាត្រា៨៤ ជំពូកទី៧នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស។

ជំពូកទី១២

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា៩២ ..

ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧ /០០៧ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ហើយត្រូវជំនួសដោយច្បាប់នេះ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

ពរល. ១៥០១. ០៣៩

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខា

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

ហត្ថលេខា

ត្រាំ អ៊ីវតឹក

លេខ: ៥៧ ស.ណ

សំណៅដែលមានតម្លៃជាការចែកផ្សាយ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥

អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

សយ សុខា

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ២០១៧

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

៣៦៨.ស. ១៧០១.០៧០

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខា

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

ហត្ថលេខា

ស៊ុន ចាន់ថុល

លេខ: ៧៥ ស.ណ

សំណៅដែលមានតម្លៃជាការថែកផ្ញើយ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧

អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

សយ សុខា

ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

- អនុមត័ដោយអង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤
- រដ្ឋសភាអនុម័ត ថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤
- ព្រឹទ្ធសភា យល់ព្រមស្របតាមទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះ ថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤
- ព្រះរាជក្រម ប្រកាសឲ្យប្រើ ថ្ងៃទី ០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥

ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា៨ មាត្រា៤០ មាត្រា៤១ មាត្រា៤៧ មាត្រា៤៨ មាត្រា៧៥ មាត្រា៧៧ មាត្រា៨២ និងមាត្រា៩០ នៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលត្រូវប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១១៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥

- អនុម័តដោយអង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦
- រដ្ឋសភាអនុម័ត ថ្ងៃទី ២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦
- ព្រឹទ្ធសភា យល់ព្រមស្របតាមទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះ ថ្ងៃទី៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧
- ព្រះរាជក្រម ប្រកាសឲ្យប្រើថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧

Contents
Road Traffic Law

		Page
Chapter 1:	**GENERAL PROVISIONS**	
Article 1:	Objective ……	1
Article 2:	Goal ……	1
Article 3:	Scope ……	1
Article 4:	Definitions used in the Law ……	1
Chapter 2:	**ROAD SIGNS**	
Article 5:	Road Signs ……	4
Article 6:	Priorities ……	5
Chapter 3:	**DRIVERS**	
Article 7:	Keeping right ……	5
Article 8:	Conditions for vehicle drivers ……	5
Article 9:	Use of roads……	6
Article 10:	Use of lanes……	6
Article 11:	Traffic lights……	7
Article 12:	Driving at roundabouts or along the roads with barriers……	7
Article 13:	Driving side by side and driving across the march……	7
Article 14:	Towing vehicles ……	7
Article 15:	Bus stops ……	8
Article 16:	Speed limits for vehicles ……	8
Article 17:	Slowing down ……	8
Article 18:	Keeping safety space ……	9
Article 19:	Overtaking ……	9
Article 20:	Passing ……	10
Article 21:	Giving way at intersection ……	11
Article 22:	Crossing railway ……	12
Article 23:	Stopping and parking on the roads ……	12
Article 24:	Opening vehicle door ……	14
Article 25:	Changing directions ……	14
Article 26:	Pedestrian crossing ……	15
Chapter 4:	**USE OF VEHICLE LIGHTS AND HORNS**	
Article 27	Use of vehicle lights ……	16
Article 28	Use of horn……	18
Article 29	Use of vehicle lights and specials sound ……	18
Article 30	Prohibition of lights or lamps installation ……	19
Chapter 5:	**PEDESTRIANS AND ANIMAL RIDERS OR HERDERS**	
Article 31	Pedestrians and cart vendors ……	19
Article 32	Parades ……	20
Article 33	Animal riders or herders ……	20
Chapter 6:	**IN CASE OF TRAFFIC ACCIDENT**	
Article 34	The authority of traffic police officers ……	21
Article 35	The drivers or road users involved in traffic accident ……	21
Article 36	Road crash causing only property damage ……	21
Article 37	Road crash causing injury or death ……	21
Article 38	Road crash involving diplomatic agent or diplomatic mission ……	21
Chapter 7:	**VEHICLE AND TRANSPORT MANAGEMENT**	
Article 39	Issuance of driving license ……	22
Article 40	Categories of driving license ……	22

Article 41	Conditions of driving license ……………………..…………………..	23
Article 42	Validity of driving license ……………………..……………………...	24
Article 43	Points of driving license ……………………..………………………..	24
Article 44	Cases related to demerit points ……………………..…………………	26
Article 45	Driving license for foreigners ……………………..………………….	26
Article 46	Driving schools management ……………………..…………………..	27
Article 47	Issuance of number plate and vehicle identification certificate …………	27
Article 48	Obligations of vehicle sellers ……………………..…………………..	27
Article 49	Vehicle technical inspection ……………………..…………………….	28
Article 50	Management of vehicle technical inspection centers ……………………	29
Article 51	Vehicle insurance obligations ……………………..…………………..	29
Article 52	Management of repairing and modified vehicle garages ………………..	29
Article 53	Transport operations ……………………..…………………………….	29
Article 54	Validity of vehicle transport operations license …………………………	29
Article 55	Application forms for transport operations license ……………………...	29
Article 56	Goods and passengers loading preparation ……………………..…….	29
Article 57	Weights and dimensions limits for goods transport ……………………..	30
Article 58	Fees and fines ……………………..………………………………….	31
Chapter 8:	**MECHANISM FOR THE IMPLEMENTATION OF ROAD TRAFFIC LAW**	
Article 59	Composition and roles of the National Road Safety Committee ………..	31
Chapter 9:	**AUTHORITY AND ENTITLEMENT OF LAW ENFORCEMENT OFFICERS**	
Article 60	Law enforcement officers ……………………...………………………......	32
Article 61	Keeping vehicle for inspection ……………………...…………………...	32
Article 62	Driving license suspension ……………………...…………………….....	32
Article 63	Detention of drivers and keeping vehicles ……………………...............	32
Article 64	Submission of crash cases to the court …………………….....................	33
Article 65	Granting provisional penalties ……………………...…………………...	33
Article 66	Keeping vehicles for fine ……………………...…………………….…......	33
Article 67	Towing vehicles ……………………...……………………....................	34
Article 68	Check, investigation and note-taking of traffic violations ………………	34
Article 69	Fine punishment for traffic violations ……………………...……………	34
Article 70	The rights to complaint against offenders ……………………...............	34
Chapter 10:	**PENALTIES**	
Article 71	Offenses punished for provisional penalties ……………………............	34
Article 72	Criminal and civil responsibilities of the drivers ……………………......	34
Article 73	Physical, integrity and dignity abuses of law enforcement officers ……..	35
Article 74	Cases of law enforcement officers or agents violating empowerment ….	35
Article 75	Cases of driving without driving license or suspended or nullified driving license ……………………………………………………………….............	35
Article 76	Cases of blocking from vehicle check ……………………………………...	35
Article 77	Cases of drink-driving ……………………...……………………..........	35
Article 78	Cases of using forged documents ……………………...………………...	35
Article 79	Cases of issuance of forged documents …………………….................	36
Article 80	Use of any means to block traffic flow ……………………...................	36
Article 81	Cases of noncompliance to traffic police signals ……………………......	36
Article 82	Cases of using vehicles without vehicle identification certificate and number plate ……………………...……………………..………………….....	36
Article 83	Cases of unintentional causes resulting in incapacitate.	36
Article 84	Criminal responsibility of Article 83 …………………….....................	37

Article 85	Cases of unintentional causes to death ………………………....................	37
Article 86	Criminal responsibility of Article 85 ……………………..………….....	38
Article 87	Avoidance of criminal actions ……………………..……………………	39
Chapter 11:	**TRANSITIONAL PROVISIONS**	
Article 88	Abrogation of juridical legislations ……………………...………………	39
Article 89	Nullification of driving license ……………………...…………………..	39
Article 90	Application of the provisions stated in Paragraph 2 of Article 7 and Section 11 and 12 of Article 8 ……………………...……………………	39
Article 91	Application of the provisions stated in Article 43 and 44 in Chapter VII.	39
Chapter 12:	**FINAL PROVISIONS**	
Article 92	Abrogation of Road Traffic Law in 2007 ………………………………..	40

Royal Decree

NS/RKM/0115/001

We

Preah Karona Preah Bat Samdech Preah Boromneath Norodom Sihamoni, Samanaphumi Cheat Sasna Reakhatakhattiya Khmera-roth-reastr Puthintreat Ream Mohatkhsat

Khemereacheaknea Samouhaopheas Kampucheak Ekakreach-roth Boranakante Sopheakmeangkolea Sereivibolea

Khmerasrei Pireastr Preah Chao Krong Kampuchea Thipakdei

- Having seen the Constitution of the Kingdom of Cambodia;
- Having seen the Royal Decree No. NS/RKT/0913/903, dated 24 September 2013 on the Appointment of the Royal Government of Cambodia;
- Having seen the Royal Decree No. 02/NS/94, dated 20 July 1994, promulgating the Law on the Organization and the Functioning of the Council of Ministers;
- Having seen the Royal Decree No. NS/RKM/0196/03, dated 24 January 1996, promulgating the Law on the Establishment of the Ministry of Public Work and Transport;
- Having regard to the information by Samdech Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen, Prime Minister of the Royal Government of Cambodia;

Promulgate

The Road Traffic Law, ratified by the National Assembly on 5th December 2014 during its 3rd Legislative Session of the 5th Legislative Mandate, and fully reviewed and approved by the Senate on 30th December 2014 during its 6th Legislative Session of its 3rd Legislative Mandate, as follows:

Royal Decree

NS/RKM/0117/002

We

Preah Karona Preah Bat Samdech Preah Boromneath Norodom Sihamoni,
Samanaphumi Cheat Sasna Reakhatakhattiya Khmera-roth-reastr Puthintreat Ream Mohatkhsat
Khemereacheaknea Samouhaopheas Kampucheak Ekakreach-roth Boranakante Sopheakmeangkolea Sereivibolea
Khmerasrei Pireastr Preah Chao Krong Kampuchea Thipakdei

- Having seen the Constitution of the Kingdom of Cambodia;
- Having seen the Royal Decree No. NS/RKT/0913/903, dated 24 September 2013 on the Appointment of the Royal Government of Cambodia;
- Having seen the Royal Decree No. 02/NS/94, dated 20 July 1994, promulgating the Law on the Organization and the Functioning of the Council of Ministers;
- Having seen the Royal Decree No. NS/RKM/0196/03, dated 24 January 1996, promulgating the Law on the Establishment of the Ministry of Public Work and Transport;
- Having regard to the information by Samdech Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen, Prime Minister of the Royal Government of Cambodia;

Promulgate

The Law on amendment of article 8 , article 40 , article 41 , article 47 , article 48 , article 75, article 77 , article 82 and article 90 of the Road Traffic Law which was promulgate by Royal Krom NS/RKM/0115/001 dated on 09th January 2015, ratified by the National Assembly on 26th December 2016 during its 7th Legislative Session of the 5th Legislative Mandate, and fully reviewed and approved by the Senate on 04th January 2017 during its 3rd Legislative Session Mandate, as follows:

LAW
On
ROAD TRAFFIC

Notice : This translation in English of the Law on Road traffic is an unofficial translation. Thus, in case of discrepancy between the English version traffic and the Khmer version, the exact meaning must be interpreted according to the text of Law in Khmer .

CHAPTER I
GENERAL PROVISIONS

Article 1: This law is intended to ensure road traffic safety and order, and protection of human and animal health and lives, properties and environment.

Article 2: This law has the following objectives:
- To raise awareness of road traffic safety,
- To govern road traffic safety,
- To maintain road traffic order,
- To prevent road traffic offenses/violations.

Article 3: This law applies to all activities related to road traffic in the Kingdom of Cambodia.

Article 4: The following terms are used and defined in this law:
- **"Road"** refers to an entire width of the road, including roadbed, roadway, shoulder, sidewalk, bridge, sky-bridge, overpass, tunnel, and ferry port connected to the road.

- **"National Road"** refers to any road where there is heavy traffic flow, including:

  a. a road connecting Phnom Penh Capital City to a provincial town all over the country,
  b. a road connecting a provincial town to other one,
  c. a road connecting a national road to other one,
  d. a road connecting a national road to a provincial town,
  e. a road connecting a national road or a connected road of a provincial town to main areas such as ports, railway stations, airports, special economic zones, tourist destinations, border checkpoints, and other potential economic areas.
  f. national main roads with heavy traffic flow, defined by the Royal Government of Cambodia as proposed by the Ministry of Public Works and Transport

- **"Provincial Road"** refers to any road where there is moderate-flowing traffic, including:

  a. a road connecting a provincial town to a district/Khan town,
  b. a road connecting a national road to a provincial road,
  c. a road connecting a provincial/town road to a district/Khan town,
  d. a road connecting a provincial town to a provincial road,
  e. a road connecting a provincial road to other one,
  f. a road connecting a provincial/town road, or a provincial road in populated areas to main areas such as ports, railway stations, airports, special economic zones, tourist destinations, bilateral-party border checkpoints, and other average potential economic areas.

- **"Rural Road"** refers to:

  a. a road connecting a national or provincial road to towns,

districts/Khan, communal/Sangkat towns, and villages,

b. a road connecting a town, or a district/Khan town to other towns, and a district/Khan town,

c. a road connecting a town or a district/Khan town to a communal/Sangkat town,

d. a road connecting a communal/Sangkat town to other one,

e. a road connecting a communal/Sangkat town to villages,

f. a road connecting a village to other one,

g. a village road.

- "**Expressway**" refers to any road, designated for vehicle traffic, installed with road traffic safety facilities for separating roadway into opposite direction, or divided into lanes on a level surface without any intersection, or with few intersections as necessary, and equipped with adequate road facilities to ensure continuous traffic flow and safety, and to reduce the period of travelling, with designated marks for vehicles to exit and enter the expressway.

- **"Road Facilities"** refer to parking areas, stops, traffic lights, speed signs, direction signs, spacing signs, markings or barriers or road dividers, roundabouts, median strip, curbs, road pavements, barriers, protective fences, kilometer posts, boundary posts, and other road signs and facilities installed along the road.

- **"Roadway"** refers to a part of the road for all kinds of vehicle traffic.

- **"Shoulder"** refers to both sides of the roadway outside populated areas, which allows vehicle parking, if necessary.

- **"Sidewalk"** refers to both sides of the roadway in populated areas, designated for pedestrians, planting trees, and installation of facilities to serve public interest.

- **"Lane"** refers to a part of the roadway separated by lines or road dividers, with enough width for all kinds of vehicle traffic in one row.

- **"Town or populated area"** refers to an area, where buildings or houses are densely constructed, and entrances to or exits from the area are placed with signs of built-up areas, names of entry built-up areas, or names of exit built-up areas, with red lines on sings along the road, and where many people are travelling back and forth.

- **"Road junction or intersection"** refers to a junction where two or more roads meet or cross on a flat surface regardless of the angle of the road axis. A junction may have either one of the following shapes: +, X, T, Y, or roundabout, etc.

- **"Roundabout"** refers to an intersection, where a central part has a raised circle shape with traffic direction signs, and with a one-way roadway around the raised circle, guided by traffic direction

arrows.

- **"Private exit/entrance"** refers to a private home exit/entrance on a flat surface connecting to a public road, and it is not a sidewalk.

- **"Stop"** refers to the state of motionlessness of a vehicle on the road for a short moment that the driver is still in or nearby the vehicle to allow passengers or other vehicles to pass by, or the vehicle stops at the roadside for getting on or off goods or passengers.

- **"Parking"** refers to leaving a vehicle motionless for a long or short period that the driver may leave his/her vehicle alone.

- **"Driver"** refers to any person, who operates vehicle, including an animal herder, carrier and rider on the road.

- **"Helmet"** refers a national standard helmet recognized by the competent authority for wearing during the traveling on motorbikes or tri-cycles to reduce risk of head injury at traffic accident period.

- **"Technical tools"** refer to tools used to control speed, or alcohol, or drug, or tools used to collect images and other information.

- **"Signal tools"** refer to tools used by traffic agents to signalize vehicles to stop. Such tool emits red light in the dark.

- **"Vehicle"** refers to any vehicle, used for transporting passengers or goods, along the road, or towing or being towed by other vehicle, with or without machine.

- **"Light passenger vehicle"** refers to any passengers transport vehicle vehicle with a carrying capacity from 10 (ten) to 20 (twenty) passengers plus its driver.

- **"Heavy passenger vehicle"** refers to any passengers transport vehicle of with a carrying capacity of more than 20 (twenty) passengers plus its driver.

- **"Motor vehicle"** refers to all categories of engine-powered vehicles moving on the road.

- **"Family vehicle"** refers any vehicle with a carrying capacity of not more than 9 (nine) passengers plus its driver. This kind of vehicle may be used for a family purpose.

- **"Light vehicle"** refers to any vehicle with a total maximum weight of not more than 3.5 (three point five) tons.

- **"Heavy vehicle"** refers any vehicle with a total maximum weight of more than 3.5 (three point five) tons thereof.

- **"Bus"** refers to a heavy passenger vehicle providing public transport services for fee payment along designated road sections in the capital city or towns.

- **"Modified agriculture vehicle"** refers to any modified vehicle for agricultural purposes, such as rice harvester, rice thresher, or rice miller, etc.
- **"Tools-equipped truck"** refers to any special truck equipped with additional mechanical tools, without loading passengers or goods outside its driver cabin, such as cement mixer truck or other vehicles used for road or bridge construction, etc.
- **"Commercial goods and passengers vehicle"** refers a commercial vehicle transporting others' or personal goods, and transporting passengers.
- **"Road user"** refers to any driver and pedestrian, traveling on the road.
- **"Net weight"** of vehicle refers to the weight of a vehicle without loading passengers or goods, except fuel, toolkits and spare tire.
- **"Maximum carrying weight"** of vehicle refers to the sum of the loading weight of both passengers and goods as defined by its factory.
- **"Total maximum weight"** of vehicle refers to the sum of the net weight of the vehicle and its maximum carrying weight. If a vehicle has a trailer, then a total maximum weight of the vehicle should be the sum of the total maximum weight of the respective vehicle.
- **"Total maximum authorized weight"** of vehicle refers to the sum of the net weight of the vehicle and authorized carrying weight of passengers and goods. If a vehicle has a trailer, the total maximum authorized weight of the vehicle should be the sum of the total maximum weight of respective vehicles.
- **"Gross weight"** of vehicle refers to the sum of net weight of the vehicle plus the actual carrying weight of passengers and goods.
- **"Goods"** refers to material, object, soil, stone, gravel, sand, fuel, animal and other objects transported in vehicles.
- **"Trailer"** refers to a vehicle attached to a motor vehicle, or other vehicle.
- **"Semi-trailer"** refers to a vehicle attached to a trailer head.

CHAPTER II

TRAFFIC SIGNS

Article 5: Road traffic signs include traffic signs installed along the roads, traffic lights, road markings, and traffic signals by traffic agents, and other signs.

The traffic signs, traffic lights and road markings on the roads should be arranged in a coherent system at important locations so that road users can see them clearly.

Temporary danger signs along the roads should be placed in an appropriate distance according to the road types, classifications and conditions so that the drivers can be careful beforehand.

Sticking papers or other materials or drawing on traffic signs, or using traffic sign supports or on other things for traffic signs, which prevents the drivers from seeing or understanding the traffic signs clearly or blinking drivers' eyes, must be banned.

All images and messages on the road traffic signs must be set out in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 6: The levels of priority are defined as follows:

1. Traffic signs should be take priority over traffic regulations.
2. Traffic lights should take priority over traffic signs.
3. Traffic signals by traffic agents should take priority over traffic lights, road markings on the roads, traffic signs along the roads, and other traffic regulations.

CHAPTER III

DRIVERS

Article 7: Driving all kinds of vehicles in the Kingdom of Cambodia must always keep right. All kinds of vehicle must be operated by the drivers.

A goods transport vehicle with a total weight of more than 16 (sixteen) tons or a passengers transport vehicle carrying from 35 (thirty five) passengers thereof must have 1 (one) driver and 1 (one) assistant driver, both holding appropriate driving licenses relevant to the certain types of vehicle, in comply with road types, distance, and travel time.

Article 8 (New): All kinds of vehicle drivers must implement the following rules:

1. Hold a driving license for the drivers who drive:
   - all kinds of vehicles;
   - motorcycles with trailers, and tricycles;
   - vehicles with a cubic capacity from 125 (one hundred and twenty five) cm^3 or an electric engine from 11 (eleven) kilowatt upward. For vehicles with a cubic capacity of less than 125 (one hundred and twenty five) cm^3 or an electric engine of less than 11 (eleven) kilowatt downward, the drivers are not required to hold a driving license but they must be at least 15 (fifteen) years old with the national identification card or other certified document of identity.
2. while driving their vehicles, the drivers must always be careful and drive in an easy and comfortable position, particularly the

possibility to operate the vehicle without any interruption.

3. do not interrupt the people living by the roads and other road users.
4. do not consume alcohol, which increases the proportion of it from 0.25 (zero point twenty five) milligram per liter of breath or 0.50 (zero point fifty) gram per liter of blood thereof.
5. The vehicles with caterpillar tracks are not allowed on the roads. Such vehicles must be transported on other vehicles with rubber tires.
6. a cellphone is not allowed while driving and without hand-free accessories.
7. passengers, goods, or other objects are not allowed loading, which blocks the eyes of drivers.
8. a motorcycle may be allowed to load two adults and a child. All the motorcycle drivers and passengers, including the child aged from 3 (three) years must properly wear helmets. All motorbike drivers and tri-cycle drivers with trailers must properly wear helmets.
9. in towns or densely populated areas, the drivers and passengers, who sit at the front seats of a vehicle, must wear their safety seatbelts.
10. outside towns or densely populated areas, all the drivers and the passengers in the vehicle must wear their safety seatbelts as stipulated in Article 90 of this Law.
11. babies under 10 (ten) months old must be placed in child restrains with safety seatbelts firmly tied to the vehicle's backseat.
12. children from 10 (ten) months to under 5 (five) years must sit in child restraints with safety seatbelts firmly tied to the vehicle's backseat.
13. children under 10 (ten) years old are not allowed to sit in the front seats of the vehicle.

Article 9: On a roadway with two opposite traffic directions and without road markings, the drivers must use a half of the roadway on the right, by keeping right.

On a one-way road without road markings dividing traffic lanes, the drivers must drive on the right-hand lane, except when they need to turn left. The drivers may use a half of the roadway on the left when overtaking or stopping. However, in densely-populated areas or towns, use of roadway must be determined in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 10: For a designated lane for a specific type of vehicles, the drivers of other kinds of vehicles must not drive in that lane, except when they need to enter or leave their allowed lanes.

On a two-way road with a center line, the drivers must keep driving on the farthest right-hand lane.

On a one-way road with two or more traffic lanes, the drivers must keep their driving on the right-hand lane. In case of a very heavy traffic, the drivers may drive on any lane.

On a two-way road with two or more traffic lanes in each traffic direction, the drivers should keep their driving on the farthest right-hand lane. In case of a very heavy traffic, the drivers may drive on any lane in their respective traffic direction.

In case of a very heavy traffic as stated in the Paragraph 3 and Paragraph 4 of this above Article, driving in faster speed than that in other lanes is not considered as an act of overtaking. The drivers of a vehicle with a total weight of more than 3.5 (three point five) tons must keep their driving on the farthest right-hand lane. However, when they need to turn left or overtake, the drivers may use other lanes. Exceptionally, in densely-populated areas or towns, use of roadway must be determined in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 11: When the traffic light shines yellow color, it signalizes caution to be ready to stop, the green light allows traffic to proceed, and the red light prohibits any traffic from proceeding.

The red light means a complete stop and the drivers must stop at a white zebra crossing or a pedestrian crossing. However, if there is no obstacle ahead, the vehicles on the farthest right-hand lane may turn right carefully, except a red arrow light of no-turn-right sign.

Article 12: The drivers must bypass to the right at all roundabouts or medians strips as a block for straight forward movement of their vehicles, except there are provisions stated otherwise.

Article 13: The drivers must not be allowed to drive side by side on the same lane. The drivers must not be allowed to drive through or overtake a military, police, delegation, or official processions.

Article 14: Towing procedures must be applied in accordance with following regulations:

- Hooking and hauling a vehicle: the drivers must use cables, or iron bars, or other hooking materials that are firm, in good quality, and flexible to bending.
- The drivers are not allowed to use ropes to tow any vehicle with a total weight from more than 5 (five) tons upwards.
- The drivers are not allowed to tow more than one vehicle or tow a vehicle with trailers or semi-trailers.
- The drivers are not allowed to tow bicycles or motorcycles.
- The drivers are not allowed to tow any kind of vehicle with passengers inside, except the driver.
- Vehicles with trailers or semi-trailers must carry two yellow reflective shaped-isosceles signs placed next to both sides of the number plates at the front bumpers of the vehicle.

Techniques for hooking trailers or semi-trailers on and off vehicles and trailer heads must be determined in Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 15: At bus stops in towns or densely populated areas, the drivers of all kinds of vehicles must slow down or stop, if necessary, to allow buses to easily move in and out or stop.

Article 16: Driving speed is defined in accordance with the following conditions:

- driving speed limits must be determined in a sub-decree.
- the drivers must not drive slowly in an unusual manner without adequate reasons that interrupts other vehicles. The drivers driving in such a slow speed must keep their driving on the right so that other drivers driving fast can overtake easily on the left.
- any driver who is forced to slow down in an unusual manner must alert other drivers by using the emergency light, and must keep driving to the most right side of the roadway.
- speed limit regulations are not be applied to the drivers of police or military convoys, delegates or senior leaders processions, fire trucks, ambulances, and other vehicles with siren blaring and special lights on duty.

Article 17 In all cases, the drivers must always control their own speed and drive in an appropriate speed in conformity with the actual situation so that they are able to stop their vehicles on time and without any accident.

The drivers must slow down their speed in the following cases:

1. when passing other vehicles on narrow roads.
2. when passing other vehicles carrying passengers and children that are being stopped to load or drop them.
3. when approaching a bridge or railway.
4. when the weather is not good and the drivers cannot see clearly from a distance.
5. when changing traffic direction.
6. when reaching a turning, curved or slippery road, crossroad, or roundabout.
7. when approaching a high hill or when going down the slope.
8. when passing or overtaking stopped convoys, or when passing or overtaking other processions.
9. when the materials block way or densely-built houses close to the roadway.
10. in all cases where slow-speed or danger signs are installed.
11. when there are police's, military's and gendarmerie's convoys, delegates and high-ranking leaders processions, fire trucks and

ambulances with blaring siren or other vehicles blaring siren sound or light, all the drivers must slow down and drive to the right, and if necessary, stop as close as at the roadside to allow those vehicles to proceed forward safely.

12. where reaching schools or hospitals located less than 50 (fifty) meters from the road.

Article 18: A vehicle moving behind another one must keep an adequate safety distance to avoid collisions with the front vehicle when it slows down or stops by chance. The safety distance for all kinds of vehicles on the road must be defined in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 19: When overtaking, the drivers must strictly implement the followings:

1. the drivers of all kinds of vehicles must overtake each other on the left. However, the drivers may overtake the front vehicles on the right if the drivers of the front vehicles indicate direction change to the left and stop, or prepare to turn left.

2. before overtaking, the drivers must be sure that their overtaking will not lead to any harm or accident by implementing as follows:
   a. seeing clearly that there is no any obstacle ahead, and that they are able to return to their current track after overtaking without disturbing other drivers,
   b. no other drivers behind start asking permission to overtake,
   c. no overtaking request indicated by any other vehicles in the front,
   d. making sure that the proportional speed between the two vehicles allows overtaking for only a short period of time,
   e. giving a signal for overtaking by turning on the left indicator light, and if necessary, using alternating low and high beams at night, or using horn during the daytime, except in towns or densely populated areas where horn for overtaking is prohibited.
   f. being sure that the drivers in the front and the rear vehicles are aware of the request for overtaking.

3. Upon being informed of overtaking, the driver of the front vehicle must assess the road section in front of them, and if there is no any obstacle ahead, the front driver must turn on his/her right indicator light, or raise his/her left hand up in the air and bend it to the right, and slow down to the right, as a signal to the rear driver requesting for overtaking that he/she may do so. In case the front driver sees that the road sections ahead are busy or there are obstacles, he/she must turn on their left indicator light, or raise his/her left hand up straight as a signal to the rear driver that overtaking is not be allowed.

4. when overtaking, the drivers must increase speed and keep a distance of 1 (one) meter away from other vehicle.

5. on the road without a center line, the drivers may overtake by using other half of the roadway as long as it does not cause any harm or disturbance to other vehicles coming from the opposite traffic

direction.

6. after completing overtaking, the drivers must turn on the right indicator light as a signal to come back to their current track/lane.

7. on a one-way road with multiple lanes for different destinations, any vehicle in a specific lane moving faster than those in the other lanes is not be considered as overtaking.

Overtaking must be prohibited in the following cases:

- overtaking in three rows (overtaking other vehicle in overtaking process),
- at places where there is a no-overtaking sign,
- on curved or steep roads, except such overtaking can be made without occupying the half-roadway on the left,
- at places near or at turning roads, crossroads, and slippery roads,
- at tops of slope or narrow roads, or roads with slowdown signs,
- on bridges or when going down slopes,
- at work sites,
- at places near or at sections assigned for pedestrians,
- along roads under bridges, or tunnels,
- when the visibility is low, such as heavy rain, fog, dust or smoke,
- at places near or at intersections between roads and railways without barricades, and
- on flooded roads.

Article 20: Passing:

1. the drivers of all kinds of vehicles must pass each other by keeping right.
2. when passing each other on narrow or dangerous road, the drivers must slow down their vehicles respectively. If necessary, both vehicles must pause, and if the two vehicles are the same type, either one of them wishing to move first must give a signal by raising hand or honking in the daytime, or using alternating low and high beam lights at night, and wait for the opposite vehicle to give approval before proceeding. However, if the vehicles are different types, the driver of the larger vehicle must allow the smaller vehicle to move first.
3. when passing each other on a narrow road accessible to one vehicle at a time, but on a section, which allows the vehicles to pass each other, the vehicle arriving first at this section must pause and wait in order to allow another vehicle to pass easily.
4. in case a roadway is too narrow to allow two vehicles to pass and one of the vehicles is required to reverse, the drivers must exercise the followings:
   a. For vehicles in the same type, any vehicle wishing to go first must signal its request and wait for the other vehicle to approve and reverse.
   b. For vehicles with and without trailers, the vehicle without trailers must reverse to give way.
   c. For light and heavy vehicles, the light vehicle must reverse to give way.
   d. For vehicles transporting goods and passengers, the vehicle with goods must reverse.

5. when passing each other on a steep and narrow road, the vehicles going down the slope must pause to allow the vehicles going up the slope to go first.
6. when passing each other, if any driver sees an obstacle ahead, such as a damaged road section or a parking vehicle, he/she must pause his/her vehicle to allow the other to go first.
7. when passing on a narrow bridge accessible to one vehicle at a time, heavy vehicles must give way to light vehicles.
8. Before passing each other at night outside towns/densely populated areas without lights along the roads, the two vehicles must turn off their high beams, and instead, turn on their low beams.

Article 21: Priority at intersection is defined as follows:

1. when reaching intersection, all the drivers must slow down and look at the traffic flow on the roadway they are about to cross, and must cross the road carefully if the road ahead is not clear. If necessary, the drivers must give a signal to inform other drivers on other directions by using horn at daytime or alternate high and low beams at night. On a give-way road, the drivers must drive in an appropriate speed so that they can stop their vehicle to give way to other vehicles to move first.

2. At intersection, even though the green light is on, the drivers must not enter intersection if it requires the drivers to stop in the middle at intersection due to heavy traffic. In this case, the drivers must stop before reaching intersection to avoid traffic congestion, which blocks other vehicles coming from other directions.

3. At intersection, the drivers must give way to other drivers on the right. However, at T-intersection without priority, the drivers at the road end must give way to other drivers on the continuing road.

4. Regardless of any road type, the drivers approaching a roundabout must give way to other drivers on a one-way road circling the roundabout with direction arrow.

5. When reaching intersection with give-way sign, the drivers must give way to other vehicles on the roads with priority to proceed first, and may cross intersection only when they make sure that it will not cause any harm.

6. When reaching intersection with "STOP" sign, the drivers must stop before approaching zebra-crossing to give way to other vehicles and pedestrians on the roads with priority to go first, and may cross intersection only when they make sure that it will not cause any harm.

7. Meanwhile, the drivers must give way to the vehicle of police, military, and gendarmerie, fire trucks, or ambulances on duty, by blaring sirens and turning on special lights to inform its present for

way.

8. The following on-duty vehicles are entitled to have priority sequences as follows:
   - fire trucks,
   - ambulances,
   - the vehicles of police, military and gendarmerie, delegate processions, senior leaders' convoys, or motorcades led by traffic police.

9. Before leaving and entering a private road, not open to the public, such as entrance to residences, factories, buildings or various squares, the drivers must take utmost care and must give way to other drivers or pedestrians moving on the public road to proceed first.

10. The drivers coming from path or rough road must give way to other drivers moving on other roads to proceed first.

11. At intersection where a roadway is divided into many lanes, and one or more lanes are reserved for some specific vehicles, the provisions on traffic priority stipulated in this article must be applied to all the drivers using these lanes, except for the vehicles defined in Point 7 and 8 above in this article.

Article 22: Crossing the railway:

1. the drivers must slow down when approaching the railway.
2. at road and railway intersection with barriers or barricades, the drivers must not move in intersection when the barriers are closed, being closed or being opened.
3. at road and railway intersection where the guards are stationed, the drivers must follow the guards' instructions and must not interfere while the barriers are being opened or closed.
4. when a train is approaching, all the drivers must stop the vehicles immediately to let the train go first. All herders must find ways to immediately stop their animals and prevent any of them from crossing the railway.
5. when the train blares horn as it is approaching, all the drivers must stop at least 2 (two) meters away from the barriers and at least 5 (five) meters away from the railway should there be not barrier.
6. In case the vehicles are stuck or a herd of animals already arrives at the railway, the drivers or shepherds must make sure that they are not blocking the train's way or must inform the nearest railway agents of possible dangers, should they not be able to clear the obstacles on the railway by themselves.

Article 23: Stopping and parking on the road must be executed as follows:

1. stopping and parking of all kinds of vehicles must not interfere other

moving vehicles.

2. in towns or densely populated areas, all kinds of vehicles must be stopped or parked parallel with their traffic directions by following the regulations:
   - on a roadway with two opposite traffic directions, vehicles must be stopped or parked on the right side of the road, parallel with their traffic direction.
   - on a one-way road, the vehicles must be stopped or parked to the right or left side of the road, parallel with their traffic direction.

3. outside towns or densely populated areas, the vehicles or animals must be stopped or parked outside the roadway. If there is no space available for parking beside the roadway, the regulations must be followed as stipulated in Point 1 above of this article.

4. outside towns or densely populated areas, all kinds of vehicles that are broken, or forced to stop or parked on the roadway are required to use emergency light or/and put a triangular sign, at least 30 meters away as it could be visible from a distance of 100 (one hundred) meters away. If the above incident happens where stopping or parking is banned, the nearest relevant authority must be informed.

5. in towns/densely populated areas, all vehicles must be stopped or parked to load or unload goods or passengers by keeping a distance of no more than 25 (twenty-five) centimeters away from the shoulders and at least 5 (five) meters away from intersection, or bent or curved road sections, and at least 10 (ten) meters away from intersection, or bent or curved road sections on a boulevard. Outside towns/densely populated areas, all vehicles must be stopped or parked at least 10 (ten) meters away from intersection, or bent or curved road sections.

6. When parking, before leaving their vehicles, the drivers must apply hand brake or other measures to prevent possible accidents from occurring whilst they are away.

7. Vehicles are not allowed to stop or park in the following places:
   - on the roadway, on sidewalk reserved for pedestrians, with a space of at least 5 (five) meters away from zebra crossing, or on zebra crossing,
   - on paths for pedestrians,
   - at places reserved for parking or stopping some specific vehicles,
   - at the space between the edge of the roadway and a solid line, if the space between the line and the parked vehicle is less than 3 (three) meters, in which other vehicles may not move forward or have to move over the solid line,
   - at places near traffic light poles or traffic signs, which prevents road users from seeing these traffic signs,
   - at any places blocking entrance/exit, parking, or stopping of others vehicles,
   - on bridges, underpasses, underground roads, intersections, road-railway intersections, roundabouts, very curved or steep roads,

which is invisible to others vehicles from a far distance.
- for a space of less than 20 (twenty) meters away from road-railway intersections,
- for a space of less than 10 (ten) meters away from the front or the rear pumping stations of fire-trucks, and in front of fire stations,
- at entrance/exit of public buildings,
- on a roadway in front of entrance/exit of a private house, except the vehicles belongs to the house's owner,
- parallel in two rows,
- on one edge of the roadway if the opposite edge is reserved for parking, except parking is allowed on both sides of the roadway,
- at places where there are NO PARKING/STOPPING signs,
- parked on the public road more than 24 hours,
- for a space of less than 10 (ten) meters away from the front and the rear of the bus stop sign.
- for a space of less than 1 (one) meter in the front of or behind parked vehicles or parked in line,
- near intersections or bent road.

Article 24: When opening their vehicles' doors to get off or on, the drivers must always be careful, especially when opening their vehicles' doors on the left side.

Article 25: Before leaving parking areas, the drivers must give a clear and visual signal to inform others road users to make sure that departure of their vehicles will not cause any harms to others.

Before changing traffic direction such as turning left or right, changing lanes, making U-turn or reversing, moving to the right to stop or park, the drivers must slow down and give a clear and visible signal to others road users moving on the road.

When turning left or right, making U-turn or reversing, the drivers must exercise the following rules:

1. Turning Left
   - before turning left, the drivers must look at the back of their vehicles through the rear-view mirror, particularly through the left side mirror to see traffic flow and movement behind;
   - the drivers must turn on the left indicator light from a sufficient distance from where they want to turn and slow down, and if there are no obstacles, keep driving as close as to the center line;
   - before ready to turn left, the drivers must look at the left and right sides and at the left once again, especially to assess the vehicles coming from the opposition direction. If the road is free, the drivers must make turning carefully, especially pedestrians crossing the road. If the road is not free, the drivers must wait and give way to the vehicles from the opposition direction and from the right side to go first;
   - turning left must be conducted by moving on the right side – it means that turning left behind the vehicles from the opposite direction, except when the traffic police gives order of directions.

2. Turning right:
   - before turning right, the drivers must look at the back of their vehicles through the rear-view mirror, and particularly through the right side mirror see traffic flow and movement behind;
   - If there is no obstacle, the drivers must turn on the right indicator light at from a sufficient distance from where they want to turn and slow down, and keep driving to the right side;
   - before turning right, the drivers must look at the left and right, and at the back via the right side view mirror, especially making sure that there is no obstacle on the right behind them. If the road is free, the drivers must drive to the most right side as possible and pay more attention to pedestrians crossing the road.

3. Making U-turn and reversing:
   - the drivers intending to make U-turn or reverse must make sure that it will not cause much interference or harms to other road users;

   - when reversing, the drivers must be careful and constantly look at the traffic movement behind them, and particularly before reversing, the drivers must watch out for small children or small animals behind them;

   - Making U-turn is prohibited in the following cases:
     - places near intersections or road-railway intersections,
     - curved roads where the drivers may not see other vehicles from a distance of 150 (one hundred and fifty) meters away,
     - reaching and coming up the top of hill,
     - places where there is a sign of no U-turn,
     - on one-way roads.

The above-mentioned rules must be waived if there are signals from the road traffic police or road markings on the roads.

Article 26: When the pedestrians are crossing the road, the drivers must implement the following measures:

1. In all cases, the drivers must stop their vehicles when the pedestrians are crossing or about to cross at the zebra-crossing.

2. At intersection or places near intersection, the drivers are forbidden from interfering or blocking the pedestrians who are crossing the road even there is no zebra-crossing.

3. In case there is zebra-crossing at intersection where there are traffic lights or traffic agents are stationed there, the drivers must not interfere or block the pedestrians who are crossing at zebra-crossing even the green light is on or the traffic police officers order to move forward. When turning into another road where pedestrians are crossing, the drivers must slow down, and if necessary, stop to give way to the pedestrians to cross the road.

4. In case there is zebra-crossing at intersection where there is no traffic light or traffic agents are not stationed there, the drivers must slow down or stop their vehicles to give way to the pedestrians who are crossing or about to cross the road to go first.

CHAPTER IV

USE OF VEHICLE LIGHTS AND HORNS

Article 27: At night or day time, when visibility is sufficiently clear, for example, during heavy rain or fog, or when passing through an tunnel, the drivers on the road must use their vehicle lights in accordance with the following conditions:

1. While driving their vehicles:

   a. High beam lights: use at night on the road without lighting, and generally use it to provide a clear visibility from a distance, but there should be careful not to interfere other vehicles coming from the opposite direction.

Using high beam lights are prohibited in towns/densely populated areas with sufficient electronic lights, except they are used alternatively with low beam lights to request for overtaking or making way.

   b. Low beam lights: must be used in the following cases:
      - at night, inside and outside towns with electronic lights along the roads,
      - at night, outside towns without electronic lights along the roads, when about to pass other vehicles, and when driving closely behind another vehicle,
      - at day time when visibility is not clear due to heavy rain or fog or when passing through a tunnel,
      - low beam lights may be used alternatively with high beam lights to flash a signal instead of honking at night.

   c. Conspicuity lights: at night in towns, all vehicles moving on the road must at least have conspicuity lights and it is not necessary to use low beam lights if the road have sufficient electric lights. The conspicuity lights are used to indicate the presence and size of the vehicle to other road users coming from the opposite direction.

   d. Other lights: at night or day time when the weather is not good and visibility ahead is not clear, the drivers must use:
      - red lights: indicate the presence and width of the vehicle to the road users at the back,
      - number plate illuminators: to let other road users see the number plate clearly at the back,
      - width lights: to indicate the width of the vehicle or its bulky loading to other road users,
      - direction indicator lights: to inform other road users when

changing direction to the left or right.

- reversing lights: to inform other road users behind when the vehicle is being reversed,
- stop (brake) lights: to inform other road users at the back when the drivers are hitting brake to slow down or stop,
- emergency lights: to warn other road users against possible accidents, for example, when the driver is forced to drive slowly because of towing a broken vehicle or messy loading vehicle and when stopping or parking on the roads outside towns because the vehicle is broken or is involved in accident or falling goods cannot be loaded back immediately,
- fog lights: are used when there is heavy fog or rain. Fog lights may be used instead of, or in addition to low beam lights,
- daytime lights: are used during the day. All kinds of vehicles may use the lights to improve visibility to other road users.

2. While driving non-motor vehicles, the drivers of the following vehicles must exercise as follows:

   - Human-pulled carts must be equipped with a white or yellow lights or reflectors at the front, and a red light or reflector at the back. The two lights must be installed at the edges of cart facing the roadway.
   - Animal-pulled carts must be equipped with two white or yellow lights or reflectors on both sides at the front, and two red lights or reflectors on both sides at the back.
   - Bicycle and tricycle should be equipped with at least one white light or reflector at the front and at least one red light or reflector at the back.
   - Motorcycle/bicycle-pulled trailer must be equipped with two red reflectors or lights placed on both sides at the back.

3. When stopping or parking motor vehicles on the road without public electric lights, the drivers must use:

   - conspicuity lights: to indicate the presence and width of the vehicle to other road users from the opposite direction,
   - red lights: indicate the presence and width of the vehicle to other road users at the back,
   - number plate illuminators: to clearly indicate the vehicle's number plate to other road users at the back

In towns or densely populated areas, use of the lights stipulated in Point 3 of this article, it is not necessary to use it if there are sufficient electronic lights on the road, which allows road users to see clearly from a distance of at least 20 (twenty) meters.

4. Disconnected trailer or semi-trailer must be parked next to the sidewalk or roadside and a white or yellow light must be turned on at the front of the trailer, and a red light on at the back. Each light must be placed at the trailer's corner facing the roadway where the trailers or semi-trailers are parked parallel. In towns, it is not necessary to use such

lights if there is sufficient electronic lights along the road, which allows other road users to spot the parked vehicles from a distance of at least 100 (one hundred) meters away.

5. In case the vehicles are forced to stop or park on the roadway that may block or lead to traffic accidents at places such as ones near intersections, bent roads, curved roads, steep roads, and road-railway intersections, because the vehicles are broken or involved in traffic accident and cannot be removed from the roadway, the drivers must inform other drivers of this obstacle by using emergency lights or/and placing a triangular sign at least 30 (thirty) meters behind the vehicles so that it could be seen from a distance of at least 100 (one hundred) meters. In case there are falling goods from the vehicles on the roadway and they cannot be loaded back immediately, the drivers must notify other drivers by using a triangular sign and emergency lights simultaneously, or at least a triangular sign placed 30 (thirty) meters from the falling goods.

6. Special lights may be used all the time for on-duty fire trucks, ambulances, vehicles of police, military or royal gendarmerie, delegates', senior leaders', or military's processions led by traffic police.

Article 28: Use of horn must be carried out in the following ways:

1. Use of sound signal "horn" is allowed only during the daytime to inform other road users to avoid possible accidents, and to request for overtaking outside towns/densely populated areas.

2. At night, horn must be replaced by using alternating high and low beams to inform other road users to avoid possible accidents, and to request for overtaking.

3. Special lights may be used all the time for on-duty fire trucks, ambulances, vehicles of police, military and royal gendarmerie, delegates', senior leaders', or military's processions led by traffic police.

4. Sound signal must be used as a short time as possible, and not longer than needed, except when there is an emergency.

5. Use of air-horn is prohibited in cities or towns or near hospitals.

Article 29: Use of special lights and horns must be implemented as follows:

1. Special lights are additionally added flashing and rotating lights with a number of different colors and corroding meanings as follows:

   a. special blue or red lights must be used only for on-duty vehicles with priority, such as fire trucks, ambulances, vehicles of police, military and royal gendarmerie, delegates', senior leaders', or military's processions led by traffic police in order to indicate their presence to other road users.

   b. special dark-yellow light must be used only for vehicles serving

for public work, such as road cleaning vehicles, road maintenance and repair vehicles, and special transport vehicles equipped with such special lights in a slow speed.

2. Special horn is additionally added sound, used for vehicles with priority, such as fire trucks, ambulances, vehicles of police, military and royal gendarmerie, delegates', senior leaders', or military's processions led by traffic police by blaring siren. For hospital ambulances, sirens is added with high and low sounds by blaring two times.

3. When encountering vehicles on duty with flashing dark-yellow lights, the drivers must be careful when passing or overtaking these vehicles.

4. When encountering on-duty vehicles with priority emitting the special lights and sounds, other road users must slow down and drive to the right side, or stop to let these vehicles to overtake or pass easily.

In case of on-duty, the vehicles with priority such as fire trucks, ambulances, vehicles of police, military and royal gendarmerie, delegates', senior leaders', or military's processions led by traffic police may:

- drive opposite traffic direction on one-way roads,
- move forward when the red traffic light is on,
- drive in unlimited speed,
- be given way at intersection, and
- drive across or over the center solid line.

In any case, the drivers of such vehicles must drive carefully to avoid accident to other road users and must strictly follow the commanding signals directed by traffic agents.

Article 30: Installation of sound, light or decorating light beyond the vehicle's technical specifications must be prohibited.

CHAPTER V

PEDESTRIANS AND ANIMAL RIDERS OR HERDERS

Article 31: Pedestrians and cart pullers or pushers must follow traffic lights, traffic signs, or commanding signals directed by traffic agents.

The pedestrians and cart pullers or pushers must execute the followings:

1. a roadway is not allowed using where there are sidewalks or shoulders reserved for pedestrians.

2. a roadway is allowed using where the sidewalks or roadsides are not accessible for pedestrians, and must walk closely to the sidewalks parallel with traffic direction.

3. zebra-crossing must be used if it exists nearby.

4. at zebra-crossing:

- the pedestrians must follow traffic agents or traffic lights,
- places where there are no traffic lights or traffic agents, the pedestrians must be careful before crossing the road.

5. Where there is no zebra crossing:
   - before passing the road, the pedestrians must make sure that walking across the road will not interrupt traffic or result in any accident.

     While crossing the road, pedestrians are not be allowed to cross through an intersection area, but the pedestrians must walk on the line across the road axis in the right angle, and not walk slowly or stop on the roadway, if not necessary.

6. Children under 6 (six) years old are not allowed to walk on public road.

7. Blind people walking on the public road have to be guided by a person, animal or device for direction.

Article 32: Processions and use of roads for other purposes with the permission from the authorities must be executed as follows:

A. Marches:
   - must be organized along the half-roadway on the right parallel with the traffic direction, and must keep free of other half-roadway on the left.
   - may be organized into two, three, or four lines fit for the width of the roadway and must respect traffic regulations.
   - white light must be held at the front and red light must be held at the back of the marches at nighttime or at daytime if visibility is not sufficiently clear.

B. Use of roads for other purposes as required may be allowed by a joint Prakas of the Ministry of Interior and the Ministry of Public Works and Transport, or a joint Prakas of the Ministry of Interior and the Ministry of Rural Development.

Article 33: Animal riders, herders, or drivers must execute as follows:

1. Must not cause any obstacle or harm to other road users by loading the number of people appropriate to the number of animals for pulling or stopping in a timely manner.

2. At night or daytime, if visibility is not sufficiently clear, a white light must be used at the front and a red light at the back.

3. While stopping on the roadway, must not interrupt other vehicles traveling on the road.

4. In towns or densely populated areas, animal riders, herders, or drivers on the road must stop their animals parallel with their traffic direction, by executing as follows:
   - on a two-way road, animal riders, herders, or drivers must stop their animals along the half-roadway on the right parallel with the traffic direction,
   - on a one-way road, animal riders, herders, or drivers must stop

their animals along the road to the right or to the left, parallel with their traffic direction, except where there is a warning sign.

5. Animals must not be released to walk freely on public roads.

CHAPTER VI

IN CASE OF TRAFFIC ACCIDENT

Article 34: All traffic accidents must be under the competency of the traffic police. In all cases of traffic accidents, road traffic police officers must do their best to:

1. Keep the public order at the accident scenes,
2. Take immediate action to save the victims,
3. Maintain security for all parties involved, and control conflicts, which may arise from traffic accident,
4. Take technical action to collect evidence and information to take minutes of traffic accident.

Article 35: In the case of traffic accident, all involved parties must execute as follows:

1. Immediately stop their vehicles, by not causing interruption or harms to other people,
2. Do not alter the scenes, traces, or marks, which may be considered as important factors to identify who is responsible for the accident.
3. Immediately report it to the nearest local authority or traffic police,
4. Do not use violence or provoke conflicts between the involved parties,
5. Do not leave the accident scene prior reaching mutual agreement or without permission from the road traffic police officers.

Bystanders of the event must immediately report it to nearest local authority or traffic police.

Article 36: If the accident results in only damages to the properties, the two parties may make their mutual settlement without any intervention from traffic police officers.

Article 37: In case the people are injured or dead, all the drivers or road users involved in the accident, or bystanders must take immediate action to report it to the nearest local authorities or the traffic police, or to refer the victims to the nearest hospital.

Article 38: In case one of the parties involved in traffic accident is a diplomatic agent or in diplomatic mission, the road traffic police officers must take minutes and submit a report on the accident to the Ministry of Foreign

Affairs and International Cooperation so that it will arrange its representatives to work with the road traffic police officers to examine the case and propose appropriate measures.

CHAPTER VII
VEHICLES AND TRANSPORTATION MANAGEMENT

Article 39: National and international driving licenses for drivers of all types of vehicles must be issued by the Ministry of Public Works and Transport, except the driving license, for the drivers of military and police vehicles, and especially vehicles serving specific purposes, such as tanks, armored vehicles, vehicles equipped with military tools, jet vehicles, tricycles, and parade motorcycles, belonging to the state, issued by concerned ministries under the supervision of the Ministry of Interior or Ministry of National Defense.

The procedures for the issuance of international driving licenses must be decided in Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

The Ministry of Public Works and Transport must provide the Ministry of Interior with data on licensed drivers on a monthly basis.

Article 40 (New): National driving licenses for vehicles in the Kingdom of Cambodia are divided into 5 (five) categories as follows:

Category A: Motorcycles with a cubic capacity from 125 (one hundred and twenty-five) cm3 or an electric engine from 11 (twelve) kilowatt, motorcycles with trailers, and tricycles.

Category B:

- Passenger transport vehicles with less than 9 (nine) people, including the driver.
- Goods transport vehicles with a maximum weight of more than 3.5 (three point five) tons;
- The vehicles in **Category B** can be attached with a trailer with a total maximum weight of no more than 0.75 (zero point seven five) tons.

Category C: Goods transport vehicles with a total maximum weight of more than 3.5 (three point five) tons and can be attached with a trailer with a maximum weight of no more than 0.75 (zero point seven five) tons.

Category D: Passengers transport vehicles include:

D1 - Vehicles loading from 10 (ten) to 20 (twenty) passengers including the driver may be combined with a trailer with a maximum authorized weight of no more than 0.75 (zero point seventy five) tons.

D2 - Vehicles with more than 20 (twenty) passengers including the driver may be combined with a trailer with a maximum authorized weight of no more than 0.75 (zero point seventy five) tons.

Category E: Vehicles under Category **B**, **C** and **D** with a trailer of a total maximum authorized weight of more than 0.75 (zero point seventy five) tons must be divided into three subcategories: Subcategory **E(B)**, Subcategory **E(C)** and Subcategory **E(D)**.

Article 41 (New): Various conditions related to the driving licenses must be defined as follows:

1. A driver is entitled to hold only one driving license. The application forms, procedures and the rights of issuing the driving license and demerit card must be determined by the Minister of Public Works and Transport.

2. People with disabilities (PWDs) are entitled to drive a special vehicle designed for the people with disabilities and the conditions of issuing the driving license for PWDs must be determined by the Interministrial Prakas by the Minister of Public Works and Transport and relevant ministries.

3. Prescribed ages of the drivers in line with the types of driving license are as follows:
    - At least age of 18 (eighteen) for Type **A** and **B**;
    - At least age of 22 (Twenty-two) for Type **C** and **D1**;
    - At least age of 24 (Twenty-four) for Type **D2** and **E**;

4. The driver holding Category **B** can drive agricultural vehicles or tools equipped vehicles with a maximum speed of no more than 40 (forty) km per hour and cannot drive other types of vehicles.

5. For the driver of modified vehicles with a maximum speed of more than 40 (forty) km per hour must hold Category **C.**

6. To be eligible for driving test of Category **C**, the driver must hold Category **B** or **D1**.

7. The drivers holding Category **C** or **D** can drive a vehicle prescribed in Category **B**.

8. The drivers holding Category **C** can drive a vehicle prescribed in Category **D1** in case they take driving test for Category **C** via driving license of Category **D1** but the drivers holding Category **D2** can drive a vehicle prescribed in Category **B** or **C** or **D1**.

9. To be eligible to take driving test of Category **D1**, the driver must already hold a driving license of Category **B**.

10. To be eligible to take driving test of Category **D2**, the driver must already hold a driving license of Category **B** or **C** or **D1**.

11. To be eligible to take driving test of Category **E**, the driver must already hold a driving license of Category **B** or **C** or **D**.

12. The drivers holding a driving license of Category **E** are entitled to

drive a vehicle with trailers with a total maximum weight of more than 0.75 (zero point seven five) tons in line with the driving license categories such as **E(B)** or **E(C)** or **E(D)**.

Article 42: The holders of all driving license categories must be entitled to drive until they reach 65 (sixty-five) years old. Beyond 65 years old, the holders may be allowed to drive but they are required to have medical checkup and their driving license needs extending in every two years.

The validity of driving licenses for Category **A**, **B**, **C**, **D**, and **E** is determined as follows:

1. Driving licenses granted for Category **A** and **B** are valid for 10 (ten) years.
2. Driving licenses granted for Category **C**, **D** and **E** are valid for 5 (five) years.
3. The holders of driving licenses must submit their application for renewal before the expiry date, together with a medical checkup certificate. If they fail to renew their driving licenses, the holders must be fined in accordance with the provisions stipulated in this Law.

Medical checkup certificate must state the conditions of driving abilities as certified by a doctor at a hospital or health center recognized by the Ministry of Health.

Article 43: All driving licenses must have a score card with 12 (twelve) marks and the marks must be deducted whenever the drivers violate the traffic regulations as follows:

A. 1 (one) mark must be deducted for:

- not wearing safety seatbelt or helmet,
- using high beam when encountering other vehicles coming from the opposite direction,
- driving over solid lines.
- driving over speed limits from 1 (one) to 19 (nineteen) kilometers per hour,
- driving at night without sufficient light as required by the specific type of vehicles,
- overloading passengers.

B. 2 (two) marks must be deducted for:

- driving over speed limits from 20 (twenty) to 29 (twenty-nine) kilometer per hour,
- increasing speed while the other vehicle is overtaking,
- incorrect right or left turning,
- making a U-turn where prohibited,
- failure to meet driving license requirements,
- making a right or left turn, or stopping without giving signal,
- incorrect overtaking or passing,
- driving without leaving sufficient safety space,

- carelessly driving disturbing other road users,
- failure to give signal when starting to leave,
- vehicle having technically incorrect specifications,
- undue goods loading,
- parking on crosswalk markings,
- stopping or parking on solid lines,
- allowing children under 10 years old to sit in the front seat,
- failure to place children under 5 years old in child restraints or sleeping in the vehicle,
- escaping from check by traffic police officers,

C. 3 (three) marks must be deducted for:

- stopping or parking at a dangerous place,
- dangerous overtaking,
- overtaking where prohibited,
- changing direction without giving signal,
- driving over solid lines,
- driving over speed limits from 30 (thirty) to 39 (thirty-nine) kilometer per hour,
- driving under influence of alcohol at the rate from 0.25 (zero point twenty-five) to 0.39 (zero point thirty-nine) milligrams per liter of breath or 0.50 (zero point fifty) to 0.79 (zero point seventy-nine) grams per liter of blood,
- racing along the road where it is not allowed by the law,
- mistakes derived from stopping or failure to give way at crosswalk markings, and not respect to red traffic light,
- not obeying red traffic light,
- not complying with STOP or priority signs,
- not following traffic police signals.

D. 4 (four) marks must be deducted for:

- driving over speed limits from 40 (forty) to 49 (forty-nine) kilometers per hour,
- not observing give-way at intersection,
- driving side by side,
- causing traffic jam,
- not giving way to the vehicles with priority,
- dropping goods from vehicles while moving,
- driving in opposite direction,
- doing a wheelie, driving in zigzag movement, carving or cutting in other vehicles,

E. 6 (six) marks must be deducted for:

- driving over speed limits from 50 (fifty) kilometers per hour upwards,
- driving under the influence of alcohol at rate from 0.40 (zero point forty) milligram per liter of breath or 0.8 (zero point eight) gram per liter of blood, or under the influence of drugs,
- escaping when involved in traffic accident,
- using fake number plate or fake vehicle identification

certificate,
- violating the traffic regulations, which causes other injured unintentionally that the victims are not able to work for 8 (eight) or more from the date of the incident or dead,
- recidivating mistakes by using invalid driving license or inappropriate with the certain type of the vehicle,
- refusing to take alcohol or drug test,
- loading passengers on the top of goods.

Not more than 8 (eight) marks must be deducted per a count of violation.

Article 44: The cases related to the score card:

In case there is no more mark, the driving license must become invalid. If the driver wishes to have a new driving license, he/she must attend driving classes, and take a driving test again at least in six months from the date of its invalidity. However, when the provoker driver causes others injured unintentionally, and the victims are not able to work for 8 (eight) or more days from the date of the incident or death, he/she may attend driving classes and take a driving test again at least in 5 (five) years from the date of its invalidity.

- In case some marks have been deducted, but within three years after the last deduction, the driver has not committed any further mistake, resulting in more marks being deducted, he/she must automatically get a new score card with 12 (twelve) marks.

- In case some marks have been deducted, and the driver wishes to increase the marks, he/she must take a two-day refreshment course, organized by the Ministry of Public Works and Transport. By attending the course, the driver may get 4 (four) marks, but not more than 11 (eleven) marks. The driver may attend such a course several times to increase the marks, in two years for the longest period.

The procedures for deduction and replenishing the marks in the score card must be determined in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 45: Except there is an agreement or international convention to mutually recognize driving licenses on a bilateral or multinational basis with the Kingdom of Cambodia, foreigners who lawfully live and wish to drive on the roads in the Kingdom of Cambodia must obtain a Cambodian driving license via either one of the two following ways:

1. must take a driving license test as Cambodians do,

2. must exchange their national driving licenses for the Cambodian ones by submitting their applications to the Ministry of Public Works and Transport, and meet the following requirements:

   a. hold a valid national passport and Cambodian visa,
   b. hold a valid national driving license,
   c. have a clear address certified by the commune or Sangkat chief,
   d. hold a physical certificate,

e. in case the driving license is not in English or French, it must be translated into Khmer, English or French certified by their embassies, consulates or mission agencies.

Validity of the foreigners' driving licenses obtained via an exchange of their previous national driving licenses must be granted for 1 (one) year. The validity of the foreigners' driving licenses obtained via a driving test must have the same duration as those of the Cambodians.

Foreigners holding their national driving licenses of Category C, D, and E may not exchange them for Category **C**, **D**, and **E**, but they may exchange them for Category **A** and **B**.

Article 46: All driving schools must have their business license and curriculums, and must be under the management and supervision of the Ministry of Public Works and Transport.

All driving instructors at driving schools must hold the training certificates, issued by the Ministry of Public Works and Transport.

Requirements and procedures for issuance of driving operations, tests for driving instructors as well as driving curriculums must be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

If required, the Ministry of Interior must have the rights to inspect all driving schools.

Article 47 (New): All types of vehicles moving on the road must be attached with a vehicle identification certificate and a number plate.

All types of vehicles must be registered to get a vehicle identification certificate and installed with a number plate. For trailers or semi-trailers with a total weight of more than 750 (seven hundred and fifty) kilogram must be registered to get a vehicle identification certificate and installed with a number plate.

The Ministry of Public Works and Transport must provide the data list of all types of registered vehicles submitted to the Ministry of Interior on a monthly base.

The Ministry of Interior and The Ministry of National Defense must provide the information of the number of vehicles, motorcycles or tricycles or appliances, belonging to the State under their control for the Ministry of Public Works and Transport every 3 months, except the confidential information of national security.

The registration for vehicle identification certificate and number plate must be determined in the sub-decree.

Article 48 (New): All the owners of vehicle sale stores are obliged to complete the application forms of vehicle registration to get a vehicle identification certificate and a number plate before transferring to buyers.

For sale-purchase process, gift provisions and all forms in the purpose of

vehicle ownership transfer, the application forms must be completed for ownership transfer. The application forms and procedures of vehicle ownership transfer must be determined in the interministrial Prakas of the Ministry of Public Works and Transport and the Ministry of Economic and Finance.

The owners of all types of vehicles are obliged to complete the application forms of deletion from the registry when the vehicles are out of use.

The application forms and procedures of vehicle registration, number plate provision and deletion from the registry must be set by the Minister of Public Works and Transport.

Article 49: All motor vehicles, trailers, and semi-trailers moving on the road must be attached with a technical inspection certificate issued by the Ministry of Public Works and Transport or a company authorized by the Ministry of Public Works and Transport.

The validity of the certificate is defined as follows:

1. A new family vehicle must be requested for the technical inspection for the first time with a valid period of 4 (four) years. After that, the vehicle must be technically inspected in every two years.
2. An already-used family vehicle must be technically inspected in every 2 (two) years.
3. A new passengers- or goods-transport vehicle or a tools-equipped vehicle must be requested for technical inspection for the first time, with a valid period of 2 (two) years. After that, the vehicle must be technically inspected in every 1 (one) year.
4. An already-used passengers- or goods-transporting vehicle, or vehicle equipped with tools must be technically inspected in every one year.
5. A new trailer or semi-trailer must apply to be inspected for its first technical inspection certificate, which must be valid for 2 (two) years. After that, the vehicle must be technically inspected in every 1 (one) year.
6. An already-used trailer or semi-trailer must be technically inspected in every 1 (one) year.
7. A motor-tricycle and a motorcycle with a trailer must be technically inspected in every one year.
8. All vehicles with trailers, or semi-trailers having been locally modified must earlier be subject to technical inspection before requested for registration, vehicle identification certificate and number plate. After that, the vehicles must be technically inspected in every 1 (one) year.

The vehicle technical specifications and technical inspection must be

defined in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 50: All vehicle technical inspection centers must possess their operation license granted by the Ministry of Public Works and Transport.

The requirements and procedures for issuance of the operation licensing of vehicle technical inspection must be defined in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 51: The vehicle owners, required for compulsory insurance, must be obliged to pay insurance premiums in accordance with the law on insurance and related regulations when their vehicles are in motion on the road.

Article 52: All vehicle repair or modification garages must obtain their business license, issued by the Ministry of Public Works and Transport and the Ministry of Industry and Handicrafts, and if necessary, they must be inspected by the Ministry of Interior.

The management of repairing or modified vehicle garages must be determined in a sub-decree.

Article 53: Legal persons, providing domestic and international goods and passengers transport operations services must obtain theirs operations license, issued by the Ministry of Public Works and Transport.

The requirements and procedures to issue the road operations license to the legal persons, providing the services must be defined in Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 54: All motor vehicles with trailers for serving goods or passengers road transport services must obtain the license, issued by the Ministry of Public Works and Transport.

The requirements and procedures to issue the operations license to the vehicles, operating the domestic or international road transport services must be defined in Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 55: All motor vehicles or trailers providing road operations service must possess the following documents:

a. a vehicle or semi vehicle identification certificate and a number plate,
b. a valid driving license in line with the certain types of the vehicle,
c. a vehicle technical inspection certificate,
d. a vehicle or a trailer's transport operations license,
e. an insurance certificate issued by the insurance company,
f. other licenses issued by other relevant authority institutions.

Article 56: Loading passengers and goods must be undertaken as follows:

1. Loading goods on a vehicle should be properly organized to prevent:

   - possible harms to human, or damage to public or private properties due to dragging or dropping goods along the road,

- blocking driver's sight or lowering the vehicle's balance and driving,
- making noise, dusts or other disturbance, which is avoidable,
  blocking traffic lights, vehicle indicator lights, light reflectors and number plate,

2. Additional protection materials, such as nylon ropes, chained cables, and tent sheets used for security or protection of goods, must be firmly covered and tied.

3. In all cases of loaded long items, they must not be extended beyond the front edge of the vehicle and must not be longer than three meters beyond the back edge of the vehicle, or touch down on the ground.

4. If the load is one meter beyond the back edge of the vehicle, red cloth must be tied to the back-end of the load at daytime, or a red light reflector must be tied to the back-end of the load at nighttime. The width of loading must not be longer than the width of the vehicle and the loading must not be higher than the roof of the vehicle, except for the vehicle with a maximum load of 20 (twenty) passengers so that it may also load goods as high as 0.5 (zero point five) meter from its roof and with strong support or barrier underneath, firmly attached to the roof.

5. In case of loading dangerous goods, the loading must be properly placed or packaged in a safe manner, and put their names, and danger signs must be attached to such goods.

6. Passengers transport vehicles must have seats, and strong and comfortable balusters or handles.

Loading passengers must be prohibited as follows:

- loading more passengers than the available seats as determined by the Ministry of Public Works and Transport.
- loading passengers on the top of the cabin or on the roof of the vehicle,
- passengers hanging themselves in the front, the back or at the side of the vehicle,
- loading passengers on trailers or semi-trailers,
- loading bad-smell or poisonous stuff in the passengers transport vehicle,

7. Loading techniques must be defined in Prakas of the Ministry of Public Works and Transport.

Article 57: Loading goods on motor vehicles, trailers or semi-trailers must not exceed a total maximum authorized weight of the vehicle as indicated by their manufacturers, and not exceed the weight concentrated the vehicle axis and the total maximum authorized weight of the vehicle set out in the road law.

When crossing a bridge, all drivers of vehicles and vehicles with

trailers or semi- trailers must follow the maximum authorized weight as defined in the sign installed at the bridge.

The dimensions of vehicles and vehicles with trailers or semi-trailers must be defined as follows:

- a maximum authorized width must not exceed 2.50 (two point fifty) meters, except for tools-equipped vehicles but no longer than 3 (three) meters,
- a maximum authorized height should not exceed 4.20 (four point twenty) meters,
- a maximum authorized length of each vehicle must not exceed 12.20 (twelve point twenty) meters,
- a maximum authorized length of each vehicle with a semi-trailer must not exceed 16 (sixteen) meters,
- a maximum authorized length of each vehicle with a trailer must not exceed 18 (eighteen) meters,

The maximum dimension of vehicles and vehicles with trailers or semi-trailers, which are not stipulated above, must request for special approval from the Minister of Public Works and Transport.

The detailed technical specifications on vehicle dimensions and weights must be defined by Prakas of the Minister of Public Works and Transport.

Article 58: Payment of service fees for the issuance of driving license, vehicle identification certificate, number plate, technical inspection certificate, and transport operations license, fines for delays, and other service fees must be defined in a joint Prakas of the Minister of Economy and Finance and the Minister of Public Works and Transport.

CHAPTER VIII
MECHAISM FOR THE IMPLEMENTATION OF THE ROAD TRAFFIC LAW

Article 59: The National Road Safety Committee must have the roles to formulate a policy on road traffic safety, and to lead and monitor the implementation of the law and regulations related to the road traffic safety.

The National Road Safety Committee must be led by the Minister of Interior as Chairman and the Minister of Public Works and Transport as Vice Chairman, and consist of members from relevant ministries and agencies.

The National Road Safety Committee must have a Secretariat General, as an operational body led by the Ministry of Public Works and Transport, with some supportive sub-committees.

The establishment, organization and the functioning of the National Road Safety Committee must be determined by a sub-decree.

CHAPTER IX

COMPETENCE AND AUTHORITY OF THE ROAD TRAFFIC LAW INFORCEMENT OFFICERS

Article 60: Road traffic law enforcement officers must include:

1. Officers from the Ministry of Public Works and Transport,
2. Police or royal gendarmerie units in charge of maintaining traffic order and safety with the following tasks:
   - controlling proper traffic order,
   - monitoring, patrolling, and controlling violations of traffic regulations directly or via technical traffic tools,
   - making reports on traffic order, traffic violations, and traffic accidents,

Meanwhile, police units in charge of maintaining traffic order and safety must have the following additional tasks:

- imposing fines against violations under provisional penalties,
- coordinating in case there are traffic accidents as stated in Article 64 of this law,
- monitoring and recording events during traffic accidents, and if necessary, temporarily confiscating driving license and keeping vehicles as stipulates in Articles 62, 66 and 67 of this law.
- preparing and submitting the reports together with evidence to Prosecution Office attached to the Court of First Instance if required by this law.

Article 61: When keeping vehicles for inspection, the road traffic police officers must make efforts to avoid causing traffic jams or accidents.

Article 62: Traffic police officers must be entitled to confiscate and suspend driving license for a period not exceeding 7 (seven) days, and to deduct the marks as stated in Article 43 of this law, in case of the following offenses:

1. driving in opposite traffic direction or driving in traffic direction where there is a prohibitory sing,
2. driving over speed limits from 40 (forty) kilometers per hour as stipulated in this law,
3. not respect give way,
4. not respect STOP sign, or red traffic light, or flashing red light,
5. driving vehicles with caterpillar tracks directly on the tarmac road.

The traffic police officers must not be allowed to confiscate any driving license and vehicle papers, which are not covered in this law.

Article 63: In case of traffic accident, based on individual cases, keeping the

vehicles and the drivers for inquiries and taking notes must be the authority of the traffic police officers performing duty at the accident scenes. In case of the drivers under the influence of alcohol or drugs, justice traffic police officers or hospitals must examine and issue a certificate, specifying alcohol or substance rate, to be attached with the report on the traffic accident for submission to Prosecution Office attached to the Court of First Instance.

Article 64: Road traffic offences subject to punishment through imprisonment and fines must be the authority of the court. In this case, the road traffic police, who have the authority to inspect road traffic offences must submit the traffic accident report to Prosecution Office attached to the Court of First Instance.

Article 65: Traffic offences subject to punishment through provisional penalties must be the authority of the road traffic police officers. The road traffic police officers may facilitate mutual solution among the parties involved in the accidents, resulting in payment of only property damages. If the mutual solution could not be made, the road traffic police officers must prepare a note, including traces, and if necessary to maintain the interest of involved parties, the traffic police officers may temporarily keep the vehicles for a period of no longer than 1 (one) week.

Article 66: Road traffic police officers must ban the vehicles or keep them for a temporary period of not longer than 3 (three) days for punishment and technical modification based on the traffic violations committed by the drivers, as follows:

1. The vehicles whose drivers are under the influence of alcohol in the proportion of it from 0.25 (zero point twenty five) to 0.39 (zero point thirty-nine) milligrams per liter of breath, or from 0.50 (zero point fifty) to 0.79 (zero point seventy-nine) gram per liter of blood, or under the influence of drug.

2. The vehicles whose drivers do not allow the traffic police officers on duty to take alcohol or drug test.

3. The vehicles with less sufficient technical specifications may lead to possible traffic accidents.

4. The vehicles emitting too much smoke or making loud noise in violation of technically allowed standards, or being equipped with illumination system against the required standards interfering other road users or people living along the roads.

5. The vehicles loading goods or passengers, which blocks or interrupt the drivers, or overloading.

6. The vehicles parked on the roads in town/densely populated areas for more than 24 (twenty-four) hours.

7. The vehicles moving with the expiry date of their technical inspection.

8. The vehicles moving over speed limits from 40 (forty) kilometers per hour.

Article 67: Traffic police officers must be entitled to tow away parking vehicles, which interferes or leads to possible harms to other vehicles, and to keep them at the road traffic police station in case the owners do not accept the fine or are not present.

Towing and keeping vehicles at the road traffic police station must also apply to vehicles involved in the traffic accidents, which could not be resolved at the scenes.

The concerned vehicle owners must be responsible for paying fees for towing and keeping the vehicle, in addition to the fines.

Fees for towing and keeping a vehicle must be defined in a joint Prakas of the Ministry of Interior and the Ministry of Economy and Finance.

Article 68: Traffic police officers in charge of traffic violation control must examine, investigate and record traffic offenses in accordance with the procedures for traffic violation examination, investigation, recordings, and reporting as defined in joint Prakas of the Ministry of Interior, the Ministry of Justice, and the Ministry of Public Works and Transport.

Article 69: Traffic police officers, authorized to impose fines against traffic violations, must issue fine receipts with proper counterfoils. The procedures for issuance of fine receipts and management of revenues from the fines must be defined in a joint Prakas of the Ministry of Interior, the Ministry of Economy and Finance, and the Ministry of Public Works and Transport.

Article 70: Any person, who is not satisfied with the decision made by the traffic law enforcement officers as stipulated in Article 60 of this law, must have the rights to submit their complaint to the head of the law enforcement officers' unit. The unit's head must make a decision on such complaint within 15 (fifteen) days from the date of complaint. Any person, who is not happy with the decision made by the unit head mentioned above, must have the rights to submit their complaint to the court in accordance with the applicable procedures.

CHAPTER X

PENALTIES

Article 71: Offenses subject to punishment through provisional penalties must be defined in a sub-decree.

Article 72: Drivers must be held liable before the criminal code for the driving-related offenses.

Vehicle manager or owners must be held liable before the civil code in

case their vehicles cause traffic accidents to others.

Article 73: Physical, integrity, or dignity abuse against the traffic law enforcement officers on duty must be punished in accordance with the applicable penal code.

Article 74: Any traffic police officer in their position or on duty, confiscating driving license, vehicle number plate or vehicle identification certificate, or keeping vehicles illegally, must be subject to imprisonment from 6 (six) days to 1 (one) month, and fined from 100,000 (one hundred thousand) to 800,000 (eight hundred thousand) Riels.

In case traffic police officers damage or lose any part of the kept vehicles the officers' unit must be responsible for compensation of the damages or losses.

Article 75 (New): Any person driving without driving license or during withdrawal, suspension or nullification of the driving license must be granted provisional penalty in line with the sub-decree.

The above-mentioned offence must be sentenced from 1 (one) to 6 (six) months and with a fine from 800,000 (eight hundred thousand) riels to 4,000,000 (four million) riels in case the offenders have been penalized once but continued committing offense during 6 (six) months from the first date of penalty.

Regulation in Paragraph 2 above is not applied to the drivers of motorcycles, motorcycles with trailers or tricycles.

Article 76: Any person, who does not stop their vehicles on the order from the road traffic police officers for alcohol or drug tests, must be subject to imprisonment from 6 (six) days to 1 (one) month and penalized from 100,000 (one hundred thousand) to 800,000 (eighty hundred thousand) Riels.

Any person, who refuses vehicle inspection or a test for alcohol or drug, must be punished in accordance with the first above paragraph.

Article 77 (New): Any person is driving under influence of alcohol with the proportion of it from 0.40 (zero point forty) milligram per liter of breath or from 0.80 (zero point eighty) gram per liter of blood should be granted provisional penalty as prescribed in the sub-decree.

The above-mentioned offence must be sentenced from 1 (one) to 6 (six) months and with a fine from 800,000 (eighty hundred thousand) riels to 4,000,000 (four millions) riels in case the offenders have been penalized once but continued committing offences during 6 (six) months after the first date of penalty.

Article 78: Any person, who is deliberately driving by using fake driving license, vehicle identification certificate, number plate, or other fake operations licenses, must be subject to the punishment stipulated in

Article 630 (use of forged public documents) of the criminal code.

Article 79: Any person, who falsify driving license, vehicle identification certificate or number plate, or other operations licenses, must be subject to the punishment stipulated in Article 629 (Forgery of public documents) of the criminal code.

Article 80: Any person, who hampers or uses any means as an obstacle to public traffic, must be subject to imprisonment from 1 (one) month to 1 (one) year and fined from 800,000 (eighty hundred thousand) to 8,000,000 (eight million) Riels.

Article 81: Any person, who does not follow traffic police signals by the officers authorized to safeguard delegates' or senior leaders' processions and cause damages to any vehicles of the processions, must be subject to imprisonment from 1 (one) to 6 (six) months, and fined from 800,000 (eighty hundred thousand) to 4,000,000 (four million) Riels.

Article 82 (New): Any person drives a vehicle without a vehicle identification certificate or number plate must be granted provisional penalty as prescribed in the sub-decree.

The above-mentioned offence must be sentenced from 6 (six) days to 1 (one) month and with a fine from 400,000 (forty hundred thousand) riels to 1,000,000 (one million) riels in case the offenders have been penalized once but continued committing offences during 6 (six) months after the first date of penalty.

Regulation in Paragraph 2 above is not applied to the drivers of motorcycles, motorcycles with trailers or tricycles.

Article 83: Any person, who drives without care and attention or does not comply with the regulations as required by the road traffic law, causing others injured, in which the victims are unable to work for 8 (eight) days counted from the date of the incident, must be subject to imprisonment from 6 (six) months to 2 (two) years, and fined from 2,000,000 (two million) to 10,000,000 (ten million) Riels. Moreover, he/she may be subject to one or more additional penalties as stipulated in Article 53 (Additional penalties) of the criminal code.

The above offenses must be subject to imprisonment from 1 (one) to 3 (three) years and fined from 4,000,000 (four million) to 15,000,000 (fifteen million) Riels, should they be committed in any of the following cases:

a. driving without a driving license or with a driving license inappropriate to the certain type of the vehicle,
b. driving the under of influence of alcohol with the proportion of it from 0.40 (zero point forty) milligram per liter of breath upwards, or 0.80 (zero point eighty) gram per liter of blood upwards,
c. resulting in injuries to numerous people,
d. escaping from the accident scene to avoid the responsibilities,

Additional penalties, which may be imposed against the offenses as stipulated in this Article, must include:

1. ban on doing the business, in which offense is committed due to business affairs or during the business operations should be permanent or for up to 5 (five) years;
2. ban on driving for any type of vehicles for up to 5 (five) years;
3. Suspension of driving license for up to 5 (five) years;
4. Publication of punishment decision for up to 2 (two) months;
5. Publication of punishment decision via media;
6. Publication of punishment decision through audio-visual communication for up to 8 (eight) days.

Article 84: Any legal person may be held liable for criminal responsibilities stipulated in Article 42 (criminal responsibilities of legal persons) of the criminal code for the offenses stipulated in Article 83 of this law.

A legal person must be punished with a fine from 5,000,000 (five millions) to 20,000,000 (twenty millions) Riels and one or more of the following additional penalties:

1. dissolution and liquidation of legal entities as stipulated in Article 170 (Dissolution and liquidation of legal entities) of the criminal code,
2. placement under the judicial supervision as stipulated in Article 171 (Placement under judicial supervision) of the criminal code,
3. prohibition from carrying on one or more activities as stipulated in Article 172 (Prohibition from carrying on activities) of the criminal code,
4. closure of an establishment was used to commit the offences as stipulated in article 176 (Closure of an establishment) of the criminal code,
5. Prohibition from operating an establishment, open to the public or used by the public as stipulated in Article 177 (Prohibition from operating an establishment) of the criminal code,
6. Publication of punishment decisions as stipulated in Article 180 (Publication of decision) of the criminal code,
7. Broadcasting of punishment decision through written media or audio-visual communication as stipulated in Article 181 (Broadcasting of decision by audio-visual communication) of the criminal code.

Article 85: Any person, who drives without care and attention or do not comply with regulations as required by the road traffic law, causing others dead, must be subject to imprisonment from 1 (one) to 3 (three) years,

and fined from 4,000,000 (four millions) to 15,000,000 (fifteen millions) Riels. Moreover, he/she may be subject to one or more additional penalties as stipulated in Article 53 (Additional penalties) of the criminal code.

The above offenses must be subject to imprisonment from 2 (two) to 5 (five) years, and fined from 10,000,000 (ten millions) to 25,000,000 (twenty five millions) should they be committed in any of the following cases:

a. driving without a driving license or with a driving license inappropriate to the certain type of the vehicle,

b. driving the under of influence of alcohol with the proportion of it from 0.40 (zero point forty) milligram per liter of breath upwards, or 0.80 (zero point eighty) gram per liter of blood upwards,

c. resulting in death to numerous people,

d. escaping from the accident scene to avoid the responsibilities,

Additional penalties, which may be imposed against the offenses as stipulated in this Article, must include:

1. ban on doing the business, in which offense is committed due to business affairs or during the business operations, should be permanent or for up to 5 (five) years;

2. ban on driving for any type of vehicles for up to 5 (five) years;

3. Suspension of driving license for up to 5 (five) years;

4. Publication of punishment decision for up to 2 (two) months;

5. Broadcasting of punishment decision via media;

6. Broadcasting of decision by audio-visual communication for up to 8 (eight) days.

Article 86

Any legal person may be held liable for criminal responsibilities stipulated in Article 42 (the criminal responsibilities of legal persons) of the penal code for the offenses stipulated in Article 85 of this law.

A legal person must be punished with a fine from 10,000,000 (ten millions) to 50,000,000 (fifty millions) and one or more of the following additional penalties:

1. dissolution and liquidation of legal entities as stipulated in Article 170 (Dissolution and liquidation of legal entities) of the criminal code,

2. placement under judicial supervision as stipulated in article 171 (the placement under judicial supervision) of the criminal code,

3. prohibition from carrying on one or more activities as stipulated in Article 172 (Prohibition from carrying on activities) of the criminal code,

4. closure of an establishment was used to commit the offences as stipulated in Article 176 (Closure of an establishment) of the criminal code,

5. prohibition from operating and establishment, which is opened to public or used by public as stipulated in Article 177 (Prohibition from operating an establishment) of the criminal code,

6. publication of punishment decision as stipulated in Article 180 (Publication of decision) of the criminal code,

7. Broadcasting of punishment decision by newspapers or audio-visual communications as stipulated in Article 181 (Broadcasting of decision by audio-visual communication) of the criminal code.

Article 87: Payment of provisional penalties must lead to cancellation of legal action. In case the offenses are subject to provisional penalties and the offenders do not to pay the required fines by the deadline, the concerned road traffic police officers must submit a report together with the evidence to Prosecution Office attached to the Court of First Instance.

CHAPTER XI

INTER-PROVISIONS

Article 88: All legal documents created to implement the Road Traffic Law, promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, must continue to be applicable until a further notice to amend or cancel them, except for any regulations contrary to this law,

Article 89: The holders of driving licenses in line with the regulations of the Road Traffic Law, promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, may continue using until they are expired.

The holders of driving licenses incompliant to the regulations of the Road Traffic Law, promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, must complete all application forms for renewal of their driving license within 1 (one) year following the effect of this law across the country.

Article 90 (New): The obligation to wear seatbelt for all passengers at the rear seat in the vehicle outside towns/densely populated areas and Regulation stated in Paragraph 2 in Article 7 as well as Section 11 and 12 of Article 8 New in this Law must be implemented in 5 (five) years after this law comes into force across the country.

Article 91: The provisions stipulated in Articles 43 and 44 in Chapter XII of this law must be implemented in 5 (five) years following the effect of this law across the country.

CHAPTER XII

FINAL PROVISIONS

Article 92 The Road Traffic Law, which was promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, must be annulled and replaced by this law.

Done at Royal Palace, 6 January 2015
[signature and stamp]
NORODOM SIHAMONI

PRL.1501.039
Having submitted to the King for his signature
PRIME MINISTER
[signature]
Samdech Aka Moha Sena Pedei Decho Hun Sen

Having informed
Samdech Aka Moha Sena Pedei Decho Hun Sen
Minister of Public Works and Transport
[signature]
Tram Iv Toek

No.: 52 S.N
Copy for Distribution
Done at Phnom Penh, 14 January 2015
Secretary General of the Royal Government of Cambodia (initialed)
[signed and stamped]
Soy Sokha

Done at Royal Palace, 26 January 2017
[signature and stamp]
NORODOM SIHAMONI

PRL.1701.070
Having submitted to the King for his signature
PRIME MINISTER
[signature]
Samdech Aka Moha Sena Pedei Decho Hun Sen

Having informed
Samdech Aka Moha Sena Pedei Decho Hun Sen
Senior Minister Minister of Public Works and Transport
[signature]
Sun Chanthol

No.: 75 S.N
Copy for Distribution
Done at Phnom Penh, 31 January 2017
Secretary General of the Royal Government of Cambodia (initialed)
[signed and stamped]
Soy Sokha

LAW ON ROAD TRAFFIC

- Approved by the council of minister meeting on 15th August 2014
- Approved by the National Assembly on 05th December 2014
- Approved by the Senate on 30th December 2014
- Royal Krom promulgate on 09th January 2015

LAW ON AMENDMENT ON ARTICLE 8 , ARTICLE 40 , ARTICLE 41 , ARTICLE 47 , ARTICLE 48 , ARTICLE 75 , ARTICLE 77 , ARTICLE 82 AND ARTICLE 90 OF THE LAW ON ROAD TRAFFIC WHICH WAS PROMULGATE BY THE ROYAL KROM នស/រកម/០១១៥/០០១ DATED ON 9TH JANUARY 2015

- Approved by the council of minister meeting on 23rd September 2016
- Approved by the National Assembly on 26th December 2016
- Approved by the Senate on 04th January 2017
- Royal Krom promulgate on 26th January 2017